

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle luottolaitosdirektiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle luottolaitosdirektiivin täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi (HE 22/2026 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunto

Asiasta on annettu seuraava lausunto:

- perustuslakivaliokunta PeVL 31/2026 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitussihteeri Bella Laiho, valtiovarainministeriö
- finanssineuvos, yksikön päällikkö Reima Letto, valtiovarainministeriö
- johtava asiantuntija Taina Erovaara-Williams, Finanssivalvonta
- toimistopäällikkö Arttu Kiviniemi, Finanssivalvonta
- vanhempi neuvonantaja Jukka Vauhkonen, Suomen Pankki
- rehtori Minna Martikainen, Vaasan yliopisto
- lakiasiaainjohtaja Sakari Wuolijoki, Nordea
- johtaja Tuomas Majuri, OP Pohjola
- Head of Compliance Väinö Tikkakoski, POP Pankkikeskus osk
- Compliance Officer Anna-Liina Harju, Suomen Hypoteekkiyhdistys
- Senior Legal Counsel Antti Kuosmanen, Säästöpankkiliitto osk
- asiantuntija Santeri Suominen, Elinkeinoelämän keskusliitto ry
- johtaja, pääekonomisti Veli-Matti Mattila, Finanssiala ry
- johtava asiantuntija Ville Kajala, Keskuskauppakamari
- luottamushenkilö Hermanni Teräväinen, Suomen Pankin Henkilöstöyhdistys ry
- professori Antti Ripatti

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- oikeusministeriö
- Suomen Yrittäjät ry

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

- professori Heikki Marjosola

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi Finanssivalvonnasta annettua lakia, luottolaitostoiminnasta annettua lakia, sijoituspalvelulakia, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, säästöpankkilakia, sijoitusrahastolakia, Suomen Pankin virkamiehistä annettua lakia, sakon täytäntöönpanosta annettua lakia sekä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annettua lakia.

Esityksen tarkoituksena on panna kansallisesti täytäntöön luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivi sekä täydentää aiempien muutosdirektiivien täytäntöönpanoa. Lisäksi ehdotuksilla pantaisiin täytäntöön keskusvastapuolia koskeva muutosdirektiivi sekä annettaisiin keskusvastapuolia koskevaa muutosasetusta täydentävät säännökset. Suomen Pankin virkamiehiä koskeva ehdotus perustuu kansalliseen harkintaan.

Esityksen mukaan muutokset koskevat Finanssivalvonnan oikeutta perua luottolaitoksen toimilupa, tietojenvaihtoa Finanssivalvonnan ja verohallinnon välillä, kryptovaroihin liittyviä uusia säännöksiä, omistusyhteisöjen velvollisuutta hakea lupaa toiminnalleen, tiettyjen suurten sijoituspalveluyritysten velvollisuutta hakea toimilupaa luottolaitostoimintaan, kestävyysliikkeen liittyviä uusia säännöksiä, Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia, Finanssivalvonnan määräämiä hallinnollisia seuraamuksia ja uhkasakkoja, kolmansista maista tulevia sivuliikkeitä, lisäpääomavaatimuksia, luottolaitoksen johdon ja avainhenkilöiden luotettavuuden ja pätevyyden valvontaa, merkittävän omistusosuuden hankkimista luottolaitoksesta sekä yritysjärjestelyiden, merkittävien varojen tai velkojen luovutuksen ja toisesta yrityksestä hankittavan merkittävän omistusosuuden hankinnan valvontaa. Lisäksi muutokset koskevat Finanssivalvonnan riippumattomuutta ja Suomen Pankin riippumattomuutta.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Hallituksen esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivi (EU) 2024/1619 sekä täydentää aiempien luottolaitosdirektiivien muutosdirektiivien täytäntöönpanoa. Lisäksi esityksellä pantaisiin täytäntöön keskusvastapuolia koskeva muutosdirektiivi sekä annettaisiin keskusvastapuolia koskevaa muutosasetusta täydentävät säännökset.

Suuri osa ehdotusten taustalla olevasta EU-sääntelystä perustuu Basel III -standardeihin. Basel III -standardit ovat toimenpidekokonaisuus, jonka Baselin pankkivalvontakomitea on kehittänyt torjumaan vuoden 2008 finanssikriisin myötä ilmenneitä ongelmia, ja jonka tavoitteena on

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

vahvistaa pankkien sääntelyä, valvontaa ja riskienhallintaa. Basel III -standardeihin tähtäävä uudistustyö aloitettiin heti vuoden 2008 globaalien finanssikriisin jälkeen, ja se valmistui vaiheittain vuosina 2010—2017. Vuonna 2017 valmistunut uudistuksen viimeinen vaihe on saatettu EU:ssa voimaan luottolaitosdirektiivin ja vakavaraisuusasetuksen muutoksilla.

Talousvaliokunta pitää erittäin tärkeinä nyt täytäntöön pantavana olevan EU-sääntelyn tavoitteita rahoitusvakauden ja eurooppalaisten pankkien vakavaraisuuden turvaamiseksi. Samalla valiokunta toteaa, että sääntelykokonaisuudessa eivät näy nykyisen komission linjaukset pääomamarkkinoiden entistä keskeisemmästä roolista talouskasvun ja kilpailukyvyyn edistäjänä tai viimeaikaiset toimenpiteet sääntelyn yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan vähentämiseksi, koska EU-sääntely on hyväksytty ennen näitä komission linjauksia. Talousvaliokunta huomauttaa, että se on useita kertoja Basel III -standardien täytäntöönpanoa koskevien EU:n sääntelyhankkeiden valmistelun yhteydessä tuonut esiin, että sääntelyn tulee rahoitusvakauden ohella tukea talouskasvun edellytyksiä ja luoda mahdollisuuksia yksityisille investoinneille. (TaVL 55/2021 vp, TaVL 18/2022 vp ja TaVL 47/2022 vp).

Talousvaliokunta pitää ehdotuksia pääosin perusteltuina ja puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomioin ja yksityiskohtaisissa perusteluissa selvitetyn muutosehdotuksin.

Perustuslakivaliokunnan lausunto

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan PeVL 31/2026 vp arvioinut lakiehdotuksen perustuslainmukaisuutta erityisesti perustuslain 10 §:n 1 momentin (yksityisyyden suoja) ja 21 §:n 2 momentin (käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeiden turvaaminen) kannalta.

Perustuslakivaliokunta toteaa, että lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisen lain säätämisympäristössä, 1. lakiehdotus kuitenkin vain, jos sen 42 §:n 5 momentista ja 44 §:stä tekemät valtiosääntöoikeudelliset huomautukset otetaan asianmukaisesti huomioon.

Esityksen arviointi kaksoisrangaistavuutta koskevan kiellon kannalta

Kaksoisrangaistavuuden kiello (ne bis in idem) tarkoittaa periaatetta, jonka mukaan ketään ei saa tutkia uudelleen tai rangaista kahdesti samasta teosta. Hallituksen esityksessä Finanssivalvonnasta annetun lain 42 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, joka sisältäisi poikkeuksen pykälän 4 momentissa säädetystä kaksoisrangaistavuuden kiellosta. Poikkeussäännöksen mukaan Finanssivalvonta voisi tiettyjen edellytysten täytyessä määrätä seuraamusmaksun luottolaitoslain 20 luvun 1 §:n säännösten rikkomisesta tai laiminlyönnistä sille, jota epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa taikka jolle on samasta teosta annettu lainvoimainen tuomio.

Hallituksen esityksen mukaan 42 §:n 5 momentin poikkeussäännöksellä pantaisiin täytäntöön luottolaitosdirektiivin 70 artiklan 3 kohta. Esityksen perusteluissa todetaan, että poikkeus on hallituksen käsityksen mukaan ”välttämätön säätää luottolaitosdirektiivin täytäntöönpanemiseksi.” (s. 140 ja s. 221). Myös valtiovarainministeriön 25.5.2026 päivätyn

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

vastineen mukaan luottolaitosdirektiivin hallinnollisia seuraamuksia koskevat säännökset ovat vähimmäisvaatimuksia, eivätkä ne mahdollista kansallista liikkumavaraa. Lisäksi hallituksen esityksessä tuodaan esiin, että Euroopan unionin tuomioistuimen ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen (EIT) ratkaisukäytäntö on muuttunut 2010- ja 2020- luvuilla siten, että kaksoisrangaistavuuden kielto ei tiettyjen edellytysten täytyessä estä hallinnollisen seuraamuksen ja rikosoikeudellisen seuraamuksen määräämistä samasta teosta.

Perustuslakivaliokunnan saaman selvityksen mukaan direktiivin 70 artiklan 3 kohta on mahdollistava, jolloin se ainoastaan sallii, mutta ei edellytä kansallisen lainsäädännön muotoilemista niin, että samasta asiasta voidaan eri menettelyissä määrätä sekä hallinnollinen että rikosoikeudellinen seuraamus. Koska direktiivi ei siten tältä osin edellytä kansallisia täytäntöönpanotoimia, korkeamman kansallisen suojatason ylläpitämiseen ei ole EU-oikeudellisia esteitä.

Käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan perustuslain 21 §:n 2 momentin mukaan lailla. Perustuslain esitöissä mainitaan nimenomaisesti, että säännöksessä tarkoitettuihin oikeussuojatakeisiin kuuluu muun ohella oikeus olla tulematta syytetyksi tai tuomituksi toistamiseen saman teon perusteella (HE 309/1993 vp, s. 74/II). Oikeus olla tulematta syytetyksi tai tuomituksi toistamiseen saman teon perusteella on siten perustuslaissa turvattu osana perustuslain 21 §:n 2 momentissa tarkoitettuja oikeusturvatakeita (PeVL 17/2013 vp, s. 3, PeVL 9/2012 vp, s. 3). Perustuslakivaliokunnan mielestä voidaan pitää ilmeisenä, että 1. lakiehdotuksen 42 §:n 5 momentti ei vastaa niitä edellytyksiä, joita valiokunta on lausuntokäytännössään ne bis in idem -säännön sisällölle asettanut.

Perustuslakivaliokunta huomauttaa, että kansainväliset ihmisoikeussopimukset määrittävät ainoastaan perustuslain 21 §:n antaman suojan vähimmäistason. Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen lausuntokäytännön mukaan perustuslaissa turvattu perusoikeussuojan taso voi olla korkeampi kuin suojan vähimmäistason asettavista ihmisoikeusvelvoitteista johtuu (PeVM 4/2018 vp, s. 9, PeVL 59/2017 vp, PeVL 43/2016 vp, PeVL 24/2016 vp, PeVL 59/2014 vp). Vastaavasti EU:n perusoikeuskirjan 52 artiklan 3 kohdan mukaan Euroopan ihmisoikeussopimus asettaa vain perusoikeuskirjassa turvatun perusoikeussuojan vähimmäistason.

Perustuslakivaliokunta katsoo edellä todetun perusteella, että perusteita muuttaa ne bis in idem -säännön ehdotonta kansallista tulkintaa ei käsillä olevassa tilanteessa ole. Näin ollen esityksen 1. lakiehdotuksen 42 §:n 5 momentti muodostuu perustuslain 21 §:n 2 momentin vastaiseksi. Talousvaliokunnan on poistettava 1. lakiehdotuksen 42 §:n 5 momentti. Tällainen muutos on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Tämän mukaisesti talousvaliokunta ehdottaa, että 1. lakiehdotuksen 42 §:n 5 momentti poistetaan.

Tietojenvaihtoa koskeva sääntely

Hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen 44 §:n mukaan viranomaiset voisivat vaihtaa tietoja hallintomenettelyprosessin ja rikosprosessin yhteensovittamiseksi. Säätämisyjärjestystä koskevissa perusteluissa todetaan, että viranomaisten kesken vaihdettavat tiedot voisivat sisältää valtiosääntöoikeudellisesti arkaluonteisia henkilötietoja. Ehdotettu sääntely ei määrittele

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

luovutettavia salassa pidettäviä tietoja tyhjentävästi eikä se myöskään edellytä tietojen luovuttamisen olevan välttämätöntä sääntelyn tarkoituksen toteuttamiseksi.

Perustuslakivaliokunta toteaa, että ehdotus on merkityksellinen perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyin yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta. Perustuslakivaliokunta on aiemmissa lausunnoissaan kiinnittänyt huomiota muun muassa siihen, mihin ja keitä koskeviin tietoihin tiedonsaantioikeus ulottuu ja miten tiedonsaantioikeus sidotaan tietojen välttämättömyyteen (esim. PeVL 15/2018 vp, s. 39). Mikäli ehdotetut säännökset tietojen luovutuksesta ovat kohdistuneet myös arkaluonteisiin tietoihin, on tavallisen lain säätämisyjärjestyksen käyttämisen edellytyksenä ollut sääntelyn täsmentäminen viranomaisten tietojen saamista ja luovuttamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevaa sääntelyä koskevan perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaiseksi (PeVL 38/2016 vp, s. 3). Valiokunta ei toisaalta ole pitänyt hyvin väljiä ja yksilöimättömiä tietojensaantioikeuksia perustuslain kannalta mahdollisina edes silloin, kun ne on sidottu välttämättömyyskriteeriin (ks. esim. PeVL 89/2022 vp, kappale 12, PeVL 71/2014 vp, s. 3/I, PeVL 62/2010 vp, s. 4/I ja PeVL 59/2010 vp, s. 4/I).

Perustuslakivaliokunta toteaa, että talousvaliokunnan on muutettava esityksen 1. lakiehdotuksen 44 §:ää siten, että luovutettavien tietojen tietosisällöt määritellään säännöksessä sääntely-yhteys huomioon ottaen tyhjentävästi tai tietojen luovuttaminen kytketään välttämättömyyteen. Tällainen muutos on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Talousvaliokunta ehdottaa, että 1. lakiesityksen 44 § poistetaan. Säännöksen tarkoituksena on ollut mahdollistaa erityisesti perustuslakivaliokunnan poistettavaksi määräämään 42 §:n 5 momenttiin (kaksoisrangaistavuus) liittyvä tietojenvaihto. Valiokunta viittaa valtiovarainministeriön vastineeseen, jonka mukaan voimassa oleva lainsäädäntö mahdollistaa muissa lain tarkoittamissa tilanteissa riittävän tiedonvaihdon viranomaisten välillä.

EU:n luottolaitosdirektiivin mukainen järjestelmäriskipuskuri

Järjestelmäriskipuskuri on lisäpääomavaatimus, joka voidaan määrätä luottolaitoksille rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella. Järjestelmäriskipuskurin tarkoitus on kattaa riskejä, joita muut pääomavaatimukset eivät kata sekä varmistaa, että luottolaitosten pääomat ovat riittävät suhteessa rahoitusjärjestelmässä esiintyviin rakenteellisiin riskeihin ja haavoittuvuuksiin.

Järjestelmäriskipuskurille on katsottu olevan tarvetta silloin kun rahoitusjärjestelmän rakenne kasvattaa luottolaitossektorin toimintaan ja sitä kautta talouteen kohdistuvien häiriöiden uhkaa. Näitä voivat olla esimerkiksi tilanteet, joissa pankit myöntävät luottoja erityisen paljon jollekin yksittäiselle talouden sektorille, luottolaitossektorilla on suuri merkitys rahoituksen välittymiselle taloudessa tai jos luottolaitossektori on hyvin keskittynyt.

Luottolaitosdirektiivin uudistamisen yhteydessä direktiivin säännöksiä pankeille asetettavista lisäpääomavaatimuksista muutettiin niin, että kaikkien jäsenmaiden tulee sisällyttää järjestelmäriskipuskurin asettamismahdollisuus lainsäädäntöönsä. Aiemmin järjestelmäriskipuskurin asettamismahdollisuudesta säätäminen on ollut jäsenmaille

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

vapaaehtoista. Kansallisessa päätösvallassa puolestaan on, asetetaanko järjestelmäriskipuskuri, miten se kohdennetaan ja minkä suuruinen se on. Direktiivin mukaan järjestelmäriskipuskuri voi tarvittaessa kattaa myös ilmastonmuutoksesta aiheutuvia järjestelmäriskejä.

Järjestelmäriskipurivaateen soveltaminen ja sen vaikutukset Suomen rahoitusmarkkinoilla

Luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 3 §:n mukaan Finanssivalvonta voi asettaa enintään viiden prosentin järjestelmäriskipurivaatimuksen. Luottolaitoslain 10 luvussa säädetään myös niistä menettelyistä ja muista vaatimuksista, joita Finanssivalvonnan tulee noudattaa järjestelmäriskipurivaadetta asetettaessa. Luottolaitosdirektiivin muutos edellyttää järjestelmäriskipurin enimmäisrajasta luopumista, ja tämän mukaisesti hallituksen esityksessä ehdotetaan, että viiden prosentin enimmäisraja poistetaan. Direktiivin mukaan yli viiden prosentin järjestelmäriskipurin asettaminen edellyttää kuitenkin komission kanssa käytävää erityistä konsultaatiota. Luottolaitoslakiin ehdotetut muutokset vastaavat luottolaitosdirektiivin vähimmäisvaatimuksia.

Suomessa kaikille luottolaitoksille on Finanssivalvonnan päätöksellä asetettu yhden prosentin koko taseeseen kohdistuva järjestelmäriskipurivaade, joka koskee myös ulkomaista luototusta. Päätöksen taustalla ovat Suomen poikkeuksellisen keskittynyt pankkisektori, Suomen talouden rakenteelliset haavoittuvuudet, kuten kotitalouksien korkea velkaantuneisuus ja yritysten riippuvuus pankkirahoituksesta sekä pankkien rahoituksen vahva kytkeytyminen tiettyihin toimialoihin.

Talousvaliokunnan saamista asiantuntijalausunnoissa esitetyt arviot järjestelmäriskipurin ja sen tason vaikutuksista luoton saatavuuteen tai luoton hintaan eroavat toisistaan merkittävästi. Valtiovarainministeriön vastineessa todetaan, että Suomessa nykyisin sovellettavalla yhden prosentin järjestelmäriskipurivaateella ei ole suoraa merkittävää vaikutusta luoton saatavuuteen ainakaan keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä. Vastineen mukaan järjestelmäriskipurin alentaminen tai poistaminen voisi vaikuttaa luotonannon määrään ja marginaaleihin, mutta tutkimusnäytön ja Suomen historiatarkastelun perusteella ei näytä perustellulta odottaa merkittävää luoton saatavuuden kasvua tai luoton hintojen alenemista. Vaikka sääntely edellyttää pankeilta riskien tunnistamista, arvioimista, hallintaa sekä riskeihin varautumista, se ei lähtökohtaisesti estä korkeamman riskin luottojen myöntämistä tai velvoita pankkeja kohtelemaan niitä eri tavalla kuin muita luottoja. Pankki määrittää itse, kuinka konservatiivinen sen riskiprofiili on ja kuinka paljon toiminnalle halutaan tuottoa.

Useissa asiantuntijalausunnoissa puolestaan todetaan, että järjestelmäriskipurivaade on keskeisin kansallinen luotonantoa kiristävä väline, joka sitoo noin 2,5 miljardia euroa pankkien pääomia. Pankkien luotonannon näkökulmasta tämä tarkoittaa 15—35 miljardin euron lisäluotonantokapasiteettia riippuen siitä, kuinka riskipitoisista lainoista on kysymys. Lisäksi lausunnoissa todetaan, että Suomen järjestelmäriskipurin mitoitus ei perustu riittävän tarkkaan arvioon päällekkäisyyksistä muiden pääomavaatimusten kanssa. Järjestelmäriskipurin pääomavaatimuksia lisäävä vaikutus kiristää luotonantoa erityisesti riskipitoisempien eli heikommin kannattavien yritysten kohdalla, sillä niiden luototus varaa merkittävästi enemmän pääomia kuin vähäriskisempien yritysten. Siten järjestelmäriskipurivaateen madaltaminen tai poistaminen lisäisi luottojen tarjontaa

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

riskipitoisemmille yrityksille, kuten startup- ja kasvuyrityksille, parantaisi niiden investointiedellytyksiä ja edistäisi talouskasvua.

Asiantuntijalausunnoissa esitetyt eriävät näkemykset puskurin vaikutuksista luoton saatavuuteen, hintaan ja siihen, mihin pankit suuntaavat luototustaan, johtuvat osin siitä, että tutkimusaineistoa on heikosti saatavilla. Kohdennetumpaa tietoa rahoituksen saatavuudesta tarvitaan muun muassa eri toimialojen, eri kokoisten yritysten, asuntoluottojen ja eri maantieteellisten alueiden osalta. Nykyinen lainsäädäntö mahdollistaa pankkien talletus- ja luottotietojen luovuttamisen Suomessa tutkimustarkoituksiin vasta 60 vuoden jälkeen. Talousvaliokunnan näkemyksen mukaan lainsäädäntöä tulisi muuttaa niin, että se mahdollistaisi anonymisoitujen ja aggregoitujen kotitalous- ja yrityskohtaisten talletus- ja luottotietojen luovuttamisen analyysi- ja tutkimuskäyttöön esimerkiksi Tilastokeskuksen tutkimuspalveluiden kautta (*Valiokunnan lausumaehdotus 1*). Tämä on olennaisen tärkeää, jotta esimerkiksi järjestelmäriskipuskureiden käyttö voidaan mitoitaa oikeasuhtaisesti. Lisäksi tiedot mahdollistaisivat paremmat sääntelyn ja päätösten perustelut, niiden kommunikoinnin ja yhteiskunnallisen hyväksyttävyyden. Vastaavanlainen järjestelmä on olemassa esimerkiksi sensitiivisten sosiaali- ja terveysaineistojen tutkimuskäyttöön liittyen.

Järjestelmäriskipuskurin asettamispäätöksen perustelevinen ja läpinäkyvyys

Useissa asiantuntijalausunnoissa tuodaan esiin, että viranomaisille on laissa säädetty järjestelmäriskipuskurin asettamisessa laaja harkintavalta. Laaja harkintavalta korostaa sitä, että asettamispäätöksen perusteluista tulisi ilmetä tarkkaan, mitä riskejä järjestelmäriskipuskurin on tarkoitus kattaa, arvio katettavan riskin suuruudesta sekä pääomavaatimuksen tasoa koskevat perusteet. Mitä korkeampi puskuri asetetaan, sitä vahvempi näyttö tarvitaan siitä, että riski on rakenteellinen, olennainen ja muilla välineillä riittämättömästi katettu. Sama riski ei myöskään saa kasvattaa pääomavaatimuksia usean eri sääntelykanavan kautta. Talousvaliokunta on ottanut kantaa järjestelmäriskipuskurin asettamispäätöstä koskevaan perusteluvollisuuteen mietinnössään TaVM 3/2021 vp — HE 171/2020 vp.

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävien lisäpääomavaatimusten määrittämisestä ja perusteista säädetään luottolaitoslain 10 luvun 4 a § ja 4 b §:ssä sekä valtiovarainministeriön asetuksessa 409/2021 (Valtiovarainministeriön asetus luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävästä lisäpääomavaatimuksesta). Lisäksi viranomaisen toimintaan sovelletaan hallintolakia. Valiokunta pitää tärkeänä, että järjestelmäriskipuskurin asettamista koskevan päätöksen perusteluvollisuutta edelleen vahvistetaan. Tämän mukaisesti valiokunta katsoo, että luottolaitoslain mukaisten lisäpääomavaatimusten määrittämisessä noudatettavaa menettelyä koskevaa 10 luvun 4 a §:ää tulisi täydentää niin, että lisäpääomavaatimusta koskevasta päätöksestä on käytävä ilmi ne riskit, joiden perusteella vaatimus asetetaan, arvio riskien suuruudesta sekä perusteet pääomavaatimuksen tasolle. Valiokunta katsoo, että lainsäädäntöön tehtävien täydennysten edellyttämät muutokset tulisi sisällyttää myös valtiovarainministeriön asetukseen 409/2021.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Suomen järjestelmäriskipuskurivaade verrattuna muissa EU-maissa käytössä oleviin lisäpääomavaatimuksiin

Muutamissa asiantuntijalausunnoissa esitetyn näkemyksen mukaan Suomessa pankeilta vaadittava järjestelmäriskipuskuri asettaa suomalaiset pankit heikompaan kilpailutilanteeseen verrattuna niihin ulkomaisiin toimijoihin, joita sama vaade ei koske. Lausuntojen mukaan Suomen lisäksi kaikkien kotimaisten luottolaitosten kaikkia luottoja ja muita tase-eriä koskeva järjestelmäriskipuskuri on EU-maista käytössä vain Kroatiassa.

Talousvaliokunta viittaa valtiovarainministeriön vastineeseen ja toteaa, että makrovakauspuskureiden osalta käytännöt EU-maiden välillä vaihtelevat. Tämä johtuu siitä, että eri maiden pankkisektorit, rahoitusvakauden riskit ja haavoittuvuudet, taloudellinen toimintaympäristö, kansantalouden koko sekä makrovakausriskien käyttämisen tavat poikkeavat toisistaan. Samaan tarkoitukseen voidaan eri maissa käyttää eri välineitä. Näistä syistä eri maissa käytössä olevia lisäpääomavaatimuksia ja niiden vaikutuksia on hyvin vaikea verrata keskenään. Esimerkiksi kaikissa Pohjoismaissa järjestelmäriskipuskuri on käytössä eri muotoisena. Valiokunta toteaa, että myöskään pelkkä yksittäisten välineiden tai lisäpääomavaatimustyyppien vertailu ei anna riittävää kuvaa niiden kilpailuvaikutuksista, vaan kunkin maan osalta on arvioitava eri lisäpääomavaatimusten kokonaisuutta.

Valiokunnan saaman selvityksen perustella Suomessa on käytössä useita eri puskureita, jotka kattavat osin samoja riskejä sekä myös Ruotsin ja Tanskan rahoitusmarkkinoiden riskejä. Tämän katsotaan asettavan suomalaiset pankit niiden keskeisiä kilpailijoita heikompaan kilpailuasemaan. Talousvaliokunta pitää erittäin tärkeänä, että luottolaitosten pääomavaatimusten tarvetta arvioitaessa ja niitä asetettaessa varmistutaan siitä, että suomalaiset pankit eivät joudu heikompaan kilpailuasemaan niiden keskeisiin kilpailijoihin, kuten ruotsalaisiin pankkeihin, verrattuna ja että niillä on tasavertaiset edellytykset kilpailla markkinoilla. (*Valiokunnan lausumaehdotus 2*).

Pankkisääntelyn ja sen mukaisten lisäpääomavaatimusten arviointi tulevina vuosina

Rahoitusvakautta ja pankkien vakavaraisuutta, riskienhallintaa ja valvontaa on järjestelmällisesti vahvistettu vuoden 2008 finanssikriisistä lähtien Basel III -standardeihin pohjautuvalla EU-sääntelyllä ja kansallisella sääntelyllä. Tämän seurauksena useimmat eurooppalaiset pankit ovat pystyneet jatkamaan talouden tukemista toimintaympäristön merkittävästä heikkenemisestä huolimatta. Suomalaisten pankkien vakavaraisuus sekä kannattavuus ovat eurooppalaista kärkitasoa, ja niiden luottotappiot ovat lähes olemattomat.

Talousvaliokunnan saamissa asiantuntijalausunnoissa kuitenkin todetaan, että tiukentuneen sääntelyn vuoksi pankit eivät enää välttämättä rahoita riskisiä hankkeita, vaan niillä on kannustin kohdentaa luotonantoon sellaisille asiakkaille ja toimialoille, joiden lainojen riskipaino on pieni. Mitä korkeammat pääomavaatimukset ovat, sitä enemmän pankit pyrkivät kohdentamaan luotonantoon vähäriskisiin kohteisiin. Tämä vaikeuttaa yritysten investointeja ja heikentää talouskasvun edellytyksiä Suomessa.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Valiokunta toteaa, että talouskasvun, kilpailukyvyn ja Suomen julkisen talouden näkökulmasta on erittäin tärkeää, että suomalaisten yritysten investoinnit saadaan hyvään kasvuun. Yritysten rahoituksen saatavuudella on tämän tavoitteen saavuttamisen kannalta keskeinen merkitys. Talousvaliokunta pitääkin välttämättömänä, että rahoitusmarkkinasääntelyssä ja sitä koskevassa päätöksenteossa huomioidaan rahoitusvakauden ohella myös tavoite edistää talouskasvua ja kilpailukykyä. Tämän mukaisesti valiokunta kiirehtii Finanssivalvonnasta annetun lain täsmentämistä niin, että Finanssivalvonnan toiminnan tavoitteessa otetaan asianmukaisesti huomioon myös tavoite edistää talouskasvua, suomalaisten finanssimarkkinoiden kehittymistä ja kilpailukykyä (*Valiokunnan lausumaehdotus 3*).

Valtiovarainministeriön vastineen mukaan komissio antaa kesällä 2026 raportin EU:n pankkisektorin kilpailukyvystä sekä sääntelyn yksinkertaistamisesta. Yksi hankkeen keskeisistä kehittämiskohteista on pankkien lisöpääomavaatimuksia koskevan sääntelyn uudistaminen ja yksinkertaistaminen. Lakialoitteet muutoksista annetaan vuoden 2027 alkupuolella. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että EU:n pankkisektoria koskevia tulevia sääntelyuudistuksia varten Suomella on hyvissä ajoin selkeät tavoitteet ja kannat, joissa huomioidaan rahoitusvakauden ohella myös kasvuun ja kilpailukykyyn liittyvät näkökohdat. EU-sääntelyn sisältöön tulee vaikuttaa näiden kantojen mukaisesti aktiivisesti, määrätietoisesti ja oikea-aikaisesti. (*Valiokunnan lausumaehdotus 4*).

EU-sääntelyn ohella valiokunta korostaa myös tarvetta pyrkiä välttämään kansallista lisäsääntelyä EU-sääntelyn täytäntöönpanon yhteydessä sekä karsimaan nykyiseen lainsäädäntöön sisältyvää lisäsääntelyä. Valiokunta pitää tärkeänä lähtökohtana tälle työlle valtiovarainministeriössä valmisteilla olevaa kansallisen rahoitusmarkkinasääntelyn kokonaisarviota, jossa pyritään kartoittamaan kotitalouksien ja yritysten rahoitusta vaikeuttavaa kansallista lisäsääntelyä.

EU:n vakavaraisuusasetuksen mukainen asuntoluottoja koskeva jäsenvaltio-optio

Useissa asiantuntijalausunnoissa kannatetaan hallituksen esityksen luottolaitoslain 10 luvun 1 c §:ään sisältyvää ehdotusta asuntoluottojen nykyisen riskipainokohtelun jatkamisesta EU:n vakavaraisuusasetuksen 465 artiklan 5 kohdan mahdollistaman siirtymäajan puitteissa. Option käyttäminen merkitsee lievennystä pääomavaatimuksiin niin, että pääomavaatimusten nousu lykkääntyy vuoden 2032 loppuun saakka. Lausuntojen mukaan Suomen tulisi pyrkiä jatkoneuvotteluissa siihen, että siirtymäajan mukaisesta kohtelusta tulee pysyvää.

Talousvaliokunta kannattaa ehdotusta ja viittaa lausuntoonsa TaVL 47/2022 vp — U 72/2021 vp, jonka mukaan erityisesti matalariskisten asunto- ja yritysluottojen vakavaraisuusvaatimukset tulee saada pysyvästi alemmalle tasolle, jotta lainojen ehdot ja kustannukset vastaavat todellista riskiä. Jos tässä ei onnistuta, erityisesti yritysrahoitus tulee valiokunnan saaman selvityksen mukaan kallistumaan Pohjois-Euroopassa lähivuosina.

Yritysjärjestelyt

Luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 a luku, joka sisältää nyt täytäntöön pantavana olevan luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivin edellyttämät säännökset

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

yritysjärjestelyjen, merkittävän omistusosuuden hankkimisen sekä merkittävien varojen ja velkojen luovutusten valvonnasta.

Ehdotetun 3 a luvun 6 § koskee yritysjärjestelyjen (sulautumiset ja jakautumiset) arviointimenettelyä. Kyseisen pykälän 4 momentin mukaan yritysjärjestelyjä koskevaa arviointia ei lähtökohtaisesti sovelleta, jos sulautumisen kaikki osapuolet kuuluvat samaan konserniin tai ovat saman talletuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksia. Finanssivalvonta voisi kuitenkin arvioida myös tällaisen sulautumisen, jos sillä on ennalta käytössä olevan tiedon pohjalta perusteltua aihetta epäillä, että sulautuminen vaarantaisi vastaanottavan luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevien vaatimusten täyttymisen.

Muutamassa asiantuntijalausunnossa katsotaan, että yhteenliittymien sisäiset sulautumiset tulisi rajata arviointimenettelyn ulkopuolelle tai vaihtoehtoisesti rajata arviointimenettely tilanteisiin, joissa yksi sulautuvista pankeista tai sulautumisen seurauksena muodostuva kokonaisuus on merkittävä laitos. Talousvaliokunta viittaa valtiovarainministeriön vastineeseen ja toteaa, että ehdotetun sääntelyn selkeänä lähtökohtana on, että yhteenliittymien sisäisiä sulautumisia ei arvioida. Luottolaitosdirektiivi ei kuitenkaan mahdollista sitä, että yhteenliittymien sisäisiin sulautumisiin liittyvä pankkivalvonta rajataan kokonaan sääntelyn ulkopuolelle. Valiokunta pitää ehdotusta direktiivin täytäntöönpanon näkökulmasta perusteltuna.

Hallinnolliset seuraamukset ja uhkasakko

Luottolaitosdirektiivistä aiheutuvat muutokset seuraamusmaksua koskeviin säännöksiin

Luottolaitosdirektiivin muutoksilla laajennetaan sitä henkilöpiiriä, jolle voidaan määrätä seuraamuksia direktiivin säännösten rikkomisesta. Direktiivi edellyttää kansalliseen lainsäädäntöön muutoksia, joiden perusteella seuraamusmaksu voidaan määrätä yhtiön johtoon kuuluvien henkilöiden lisäksi avainhenkilöille, tietyille direktiivissä tarkoitetuille henkilöille, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus laitoksen riskiprofiiliin, sekä niille muille henkilöille, jotka ovat olleet vastuussa rikkomisesta. Luottolaitosdirektiivin muutosten seurauksena seuraamus voidaan määrätä direktiivin säännösten rikkomisen ohella myös tiettyjen sen nojalla annettujen säännösten ja päätösten rikkomisesta. Muutokset ehdotetaan toteutettaviksi Finanssivalvonnasta annetun lain seuraamusmaksusäännöksiä koskevilla muutoksilla sekä muutoksilla luottolaitoksista annetun lain 20 lukuun. Talousvaliokunta pitää ehdotettuja muutoksia direktiivin täytäntöönpanon näkökulmasta perusteltuina.

Hallinnollisia seuraamuksia koskevat kansalliset muutostarpeet

Talousvaliokunta on useaan otteeseen kiinnittänyt huomiota Finanssivalvonnasta annetun lain seuraamuksia koskevien säännösten vaikeaselkoisuuteen. Säännökset ovat lukuisten muutosten myötä muuttuneet niin vaikealukuisiksi ja epä johdonmukaisiksi, että virheellisten tulkintojen riski on todellinen. Valiokunta on myös pitänyt yritysten oikeusturvan näkökulmasta välttämättömänä, että Finanssivalvonnasta annetun lain hallinnollisia seuraamuksia koskevat säännökset muokataan selkeäksi ja johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi. Valiokunta on kiinnittänyt erityistä huomiota seuraamusmaksun enimmäismäärää eräissä tapauksissa koskevan lain 41 a §:n vaikeaselkoisuuteen (TaVM 8/2024 vp, TaVM 16/2024 vp).

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Hallituksen esityksessä eräitä Finanssivalvonnasta annetun lain seuraamusmaksusäännöksiä on ryhmitelty uudelleen niin, että ne muodostavat aiempaa selkeämmän ja johdonmukaisemman kokonaisuuden. Lisäksi ehdotuksessa on pyritty huomioimaan, että tulevien EU:n lainsäädäntöhankkeiden täytäntöönpanon yhteydessä säännöksiä on tarvetta täydentää myös jatkossa. Talousvaliokunta pitää hallituksen esityksessä ehdotettuja muutoksia kannatettavina ja oikeasuuntaisina. Valiokunta pitää tärkeänä, että työtä seuraamussäännösten selkeyttämiseksi ja muokkaamista johdonmukaisemmaksi kokonaisuudeksi jatketaan systemaattisesti ja määrätietoisesti osana rahoitusmarkkinalainsäädännön kehittämistä ja tulevien EU:n lainsäädäntöhankkeiden täytäntöönpanoa.

Uhkasakko

Finanssivalvonnasta annetun lain 33 a §:n nojalla Finanssivalvonta voi asettaa uhkasakon velvollisuuden täyttämiseksi, jos valvottava tai muu finanssimarkkinoilla toimiva toiminnassaan laiminlyö noudattaa finanssimarkkinoita koskevia säännöksiä tai niiden nojalla annettuja määräyksiä. Lisäksi uhkasakosta säädetään luottolaitoslain 2 luvun 2 §:ssä ja sijoituspalvelulain 16 a luvun 2 §:ssä. Uhkasakon määräämiseen ja muuhun siihen liittyvään menettelyyn sovelletaan uhkasakkolain (1113/1990) säännöksiä. Luottolaitosdirektiivin edellyttämät muutokset uhkasakkosääntelyyn ehdotetaan sisällytettäväksi edellä mainittuihin säännöksiin. Lisäksi ehdotuksella selkeytetään eri lakeihin sisältyvien uhkasakkosäännösten soveltamisen suhdetta, laajennetaan mahdollisuutta määrätä uhkasakko luonnollisille henkilöille sekä sisällytetään lakiin säännökset uhkasakon enimmäismäärästä ja enimmäispituudesta.

Muutamassa asiantuntijalausunnossa tuodaan esiin, että ehdotetun sääntelyn mukaan uhkasakon asettaminen ja tuomitseminen ei näyttäisi edellyttävän päävelvoitteen lainvoimaisuutta. Valtiovarainministeriön vastineessa todetaan, että Finanssivalvonnan asettamaan uhkasakkoon sovelletaan uhkasakkolain 10 §:ää, jonka mukaan edellytyksenä uhkasakon tuomisemiselle maksettavaksi on, että uhkasakon asettamista koskeva päätös on lainvoimainen, jollei päätöstä ole säädetty tai määrätty noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta. Tällä perusteella valiokunta katsoo, että laissa tarkoitettun uhkasakon tuomitseminen edellyttää päävelvoitteen lainvoimaisuutta.

Finanssivalvonnan virkamiehiä koskeva karenssisääntely

Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 a luku, jossa säädetään Finanssivalvonnan virkamiehiä, johtokunnan jäseniä ja varajäseniä sekä Finanssivalvonnan johtajaa koskevasta karenssista ja karenssin ehdoista. Hallituksen esityksen 1. lakiehdotuksen 17 b §:n mukaan karenssilla tarkoitetaan kieltoa, jonka mukaan henkilö ei voi tiettyinä rajoitusaikana virkasuhteen päättymisen jälkeen työskennellä uuden työnantajan palveluksessa tai tarjota ammatillisia palveluja.

Ehdotukset perustuvat pääosin luottolaitosdirektiivin vähimmäisvaatimuksiin. Joiltain osin ehdotetaan kuitenkin käytettäväksi direktiivin mahdollistamaa kansallista liikkumavaraa, jotta sääntely vastaisi mahdollisimman pitkälti valtion virkamieslain 44 a §:n mukaista karenssisääntelyä. Tämän mukaisesti liikkumavaraa ehdotetaan käytettäväksi, jotta karenssia voidaan tarvittaessa soveltaa kaikkiin niihin Finanssivalvonnan virkamiehiin, joilla on

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

tehtävässään pääsy sellaiseen tietoon, jota karensisäännöksellä on tarpeen turvata. Ehdotettu sääntely kattaa myös tilanteet, joissa henkilö siirtyy sellaisen yrityksen kilpailijalle, jota koskevaan valvontaan tai päätöksentekoon henkilö on osallistunut.

Yhdessä asiantuntijalausunnossa todetaan, että ehdotettu Finanssivalvonnan virkamiehiä koskeva karensisääntely poikkeaa olennaisesti muihin valtion virkamiehiin sovellettavasta ja ehdotetusta Suomen Pankin virkamiehiä koskevasta karensisääntelystä, koska karenssin tarkemmista ehdoista säädettäisiin laissa. Lausunnossa todetaan myös, että ehdotettu sääntely kattaa direktiivin vaatimuksia laajemman joukon virkamiehiä. Seuraamuksena karenssin rikkomisesta olisi rikkomusmaksu, joka lausunnon mukaan poikkeaa olennaisesti valtion virkamieslain mukaisesta sopimussakosta. Lisäksi esityksessä tulisi olla valtion virkamieslakia vastaavasti säännökset siitä, miten toimitaan, jos virkasuhde päättyy työnantajasta johtuvasta syystä esimerkiksi koeaikana.

Valtiovarainministeriön vastineessa todetaan, että ehdotettu sääntely eroaa joiltain osin valtion virkamiehiä koskevasta karensisääntelystä, vaikka pyrkimyksenä on ollut valtion virkamiehiä koskevan sääntelyn kanssa mahdollisimman yhdenmukainen sääntely. Valtion virkamieslain 44 a §:n mukaan karenssi perustuu viranomaisen ja nimitettäväksi esitetyn henkilön tai virkasuhteen aikana uuteen tehtävään siirtymässä olevan virkamiehen väliseen sopimukseen. Koska luottolaitosdirektiivin mukaan karenssi on tietyissä tilanteissa pakollinen, karensisopimukseen perustuva sääntely olisi edellyttänyt sopimuspakosta säätämistä. Karenssin lakiperusteisuuden vuoksi valtion virkamieslaissa säädetyn kaltainen sopimussakko ei ole mahdollinen seuraamus karenssin rikkomisesta, joten ehdotuksen mukaan seuraamuksena karenssin rikkomisesta on rikkomusmaksu. Rikkomusmaksu merkitään oikeusrekisterikeskuksen rekisteriin, jonka tiedot ovat lähtökohtaisesti julkisia. Myös valtion virkamieslain 44 a §:n rikkomisesta määrättävää sopimussakkoa koskevat tiedot ovat julkisia. Lisäksi vastineessa todetaan, että ehdotettu sääntely ei sisällä säännöksiä siitä, miten toimitaan, jos virkasuhde päättyy työnantajasta johtuvasta syystä, koska direktiivi ei mahdollista tällaisia poikkeuksia.

Talousvaliokunta toteaa, että ehdotettuja Finanssivalvonnan virkamiesten karensisääntöjä on direktiivin mahdollistamissa puitteissa arvioitu hallituksen esityksessä monipuolisesti. Direktiivin kansallista liikkumavaraa on hyödynnetty, jotta järjestelmä olisi valtion virkamiehiin yleisesti sovellettavien karensseihin verrattuna mahdollisimman yhdenmukainen. Koska tämä ei kuitenkaan kaikin osin ole mahdollista, valiokunta pitää tärkeänä, että sääntelylle asetetun tavoitteen mukaisesti sen soveltamisessa pyritään valtion virkamieslain 44 § a §:n sääntelyn kanssa mahdollisimman yhdenmukaisiin ratkaisuihin. Lisäksi sääntelyn vaikutuksia tulee seurata ja tunnistaa mahdolliset sääntelyn tulkintaan liittyvät eroavuudet ja niiden vaikutukset verrattuna valtion virkamiehiin yleisesti sovellettaviin karensisäännöksiin.

Kokoavia huomioita

Pankeille asetettavilla lisäpääomavaatimuksilla on tärkeä tehtävä vahvistaa rahoitusvakautta ja pankkisektorin kykyä sietää rahoitusjärjestelmän rakenteellisia häiriöitä ja haavoittuvuuksia. Rahoitusvakauden vahvistamisen ohella niillä on vaikutuksia myös pankkien mahdollisuuteen ja halukkuuteen myöntää luottoja sekä luotonuksen kohdentumiseen. Näin ollen lisäpääomavaatimukset vaikuttavat yritysten rahoituksen saatavuuteen ja investointeihin.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Talouden kasvun näkökulmasta on keskeistä varmistaa erityisesti riskipitoisten yritysten rahoituksen saatavuus. Valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että pääomavaatimusten tarpeellisuutta arvioitaessa ja niitä asetettaessa huomioidaan myös niiden vaikutukset kasvuun ja kilpailukykyyn sekä varmistetaan siitä, että suomalaisilla pankeilla on niiden kilpailijoihin verrattuna tasapuoliset edellytykset kilpailla markkinoilla.

Talousvaliokunta korostaa, että Suomen pitää vaikuttaa tulevaan finanssimarkkinoita koskevan EU-sääntelyn sisältöön aktiivisesti, määrätietoisesti ja oikea-aikaisesti. Tätä varten Suomella tulee olla hyvissä ajoin sääntelyn kehittämistä koskevat selkeät tavoitteet ja kannat, joissa huomioidaan rahoitusvakauden ohella myös kasvuun ja kilpailukykyyn liittyvät näkökohdat.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Valiokunta ehdottaa muutoksia ja korjauksia lain johtolauseeseen.

9 §. Johtokunta. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 3 momenttiin täsmennyksiä, joiden mukaan 3 momentissa tarkoitetut johtokunnan ja johtokunnan jäsenten riippumattomuutta koskevat vaatimukset koskevat myös johtokunnan varajäseniä.

16 b §. Sisäpiirirekisteri. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 1 momenttiin teknistä korjausta.

16 c §. Hankinta- ja luovutuskielto. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 1 ja 5 momenttiin teknisiä korjauksia.

40 §. Seuraamusmaksu. Talousvaliokunta ehdottaa täsmennyksiä pykälän 2 momentin 1 kohtaan ja 6 momenttiin.

41 §. Seuraamusmaksun määrääminen. Pykälän 3 momentissa on yhteensovittamistarve. Valiokunta ehdottaa, että lain johtolauseessa huomioidaan pykälän 3 momenttiin aiemmin tehdyt muutokset (Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta, 257/2026).

42 §. Hallinnollisen seuraamuksen määräämättä jättäminen. Kaksoisrangaistavuuden kielto (*ne bis in idem*) tarkoittaa periaatetta, jonka mukaan ketään ei saa tutkia uudelleen tai rangaista kahdesti samasta teosta. Hallituksen esityksessä pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 5 momentti, joka sisältäisi poikkeuksen pykälän 4 momentissa säädetystä kaksoisrangaistavuuden kiellosta. Poikkeussäännöksen mukaan Finanssivalvonta voisi tiettyjen edellytysten täytyessä määrätä seuraamusmaksun luottolaitoslain 20 luvun 1 §:n säännösten rikkomisesta tai laiminlyönnistä sille, jota epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa taikka jolle on samasta teosta annettu lainvoimainen tuomio.

Perustuslakivaliokunta on aiemmassa lausuntokäytännössään tulkinnut *ne bis in idem* -kieltoa varsin tiukasti (ks. PeVL 9/2012 vp, PeVL 17/2013 vp, PeVL 2/2017 vp), ja

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

perustuslakivaliokunnan mielestä voidaan pitää ilmeisenä, että 1. lakiehdotuksen 42 §:n 5 momentti ei vastaa niitä edellytyksiä, joita valiokunta on lausuntokäytännössään ne bis in idem -säännön sisällölle asettanut. Näin ollen 1. lakiehdotuksen 42 §:n 5 momentti muodostuu perustuslain 21 §:n 2 momentin vastaiseksi. Talousvaliokunnan on poistettava 1. lakiehdotuksen 42 §:n 5 momentti. Tällainen muutos on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 5 momentin poistamista perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella. Pykälän 5 momentin poistamisen jälkeen pykälässä on viisi momenttia.

44 §. Tietojenvaihto menettelyiden yhteensovittamiseksi. Hallituksen esityksessä pykälään ehdotetaan sisällytettäväksi viranomaisten välistä tietojenvaihtoa koskevat säännökset, joiden tarkoituksena on mahdollistaa tietojenvaihto hallintomenettelyprosessin ja rikosprosessin yhteensovittamiseksi. Ehdotetun 44 §:n tarkoituksena on mahdollistaa erityisesti perustuslakivaliokunnan poistettavaksi määräämään 42 §:n 5 momentin mukaiseen sääntelyyn liittyvä tietojenvaihto.

Ehdotuksen mukaan Finanssivalvonnan tulisi antaa oikea-aikaisesti asianmukaisia tietoja rikosprosessia hoitaville viranomaisille. Finanssivalvonnalla olisi puolestaan oikeus saada asianmukaiset tiedot rikosoikeudellisista menettelyistä. Hallituksen esityksen säätämisyjärjestysperustelujen mukaan nämä tiedot voisivat sisältää valtiosääntöoikeudellisesti arkaluonteisia henkilötietoja. Ehdotettu sääntely ei määrittele luovutettavia salassa pidettäviä tietoja tyhjentävästi eikä se myöskään edellytä tietojen luovuttamisen olevan välttämätöntä sääntelyn tarkoituksen toteuttamiseksi.

Perustuslakivaliokunta toteaa, että ehdotus on merkityksellinen perustuslain 10 §:n 1 momentissa säädetyn yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta. Perustuslakivaliokunta on aiemmissa lausunnoissaan kiinnittänyt huomiota muun muassa siihen, mihin ja ketä koskeviin tietoihin tiedonsaantioikeus ulottuu ja miten tiedonsaantioikeus sidotaan tietojen välttämättömyyteen (esim. PeVL 15/2018 vp, s. 39). Mikäli ehdotetut säännökset tietojen luovutuksesta ovat kohdistuneet myös arkaluonteisiin tietoihin, on tavallisen lain säätämisyjärjestyksen käyttämisen edellytyksenä ollut sääntelyn täsmentäminen viranomaisten tietojen saamista ja luovuttamista salassapitovelvollisuuden estämättä koskevaa sääntelyä koskevan perustuslakivaliokunnan lausuntokäytännön mukaiseksi (PeVL 38/2016 vp, s. 3). Valiokunta ei toisaalta ole pitänyt hyvin väljiä ja yksilöimättömiä tietojensaantioikeuksia perustuslain kannalta mahdollisina edes silloin, kun ne on sidottu välttämättömyyskriteeriin (ks. esim. PeVL 89/2022 vp, kappale 12, PeVL 71/2014 vp, s. 3/I, PeVL 62/2010 vp, s. 4/I ja PeVL 59/2010 vp, s. 4/I).

Perustuslakivaliokunta toteaa, että talousvaliokunnan on muutettava esityksen 1. lakiehdotuksen 44 §:ää siten, että luovutettavien tietojen tietosisällöt määritellään säännöksessä sääntely-yhteys huomioon ottaen tyhjentävästi tai tietojen luovuttaminen kytketään välttämättömyyteen. Tällainen muutos on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Talousvaliokunta ehdottaa, että 1. lakiesityksen 44 § poistetaan. Ehdotetun 1. lakiesityksen 44 §:n tavoitteena on mahdollistaa erityisesti perustuslakivaliokunnan poistettavaksi määräämään 42 §:n

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

5 momenttiin liittyvä tietojenvaihto. Muissa lain tarkoittamissa tilanteissa voimassa oleva lainsäädäntö mahdollistaa riittävän tiedonvaihdon viranomaisten välillä.

71 e §. Tietojen luovuttaminen eräille kansainvälisille toimielimille. Talousvaliokunta ehdottaa, että pykälän 2 momentin 6 kohdasta poistetaan viittaus tietosuojalakiin, koska viittausta EU:n tietosuojasetukseen on pidettävä riittävänä.

2. Laki luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Talousvaliokunta ehdottaa muutoksia ja korjauksia lain johtolauseeseen.

3 a. luku. Yritysjärjestelyjen, merkittävän omistusosuuden hankkimisen sekä merkittävien varojen ja velkojen luovutuksen valvonta

3 §. Merkittävät varat ja velat. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 2 momentin 2 kohtaan teknistä korjausta.

7. luku. Hallinto ja ohjausjärjestelmät

4 b §. Kelpoisuusvaatimusten arviointi. Talousvaliokunta ehdottaa, että pykälän 2 momenttiin lisätään voimassa olevan lain mukainen säännös ylimmän johdon kelpoisuusvaatimuksia koskevasta yleisestä ilmoitusvelvollisuudesta sekä ilmoitusvelvollisuus avainhenkilöiden kelpoisuusvaatimuksista. Näin varmistetaan, että ehdotettu sääntely vastaa luottolaitosdirektiivin 91 artiklan 1h kohdan toisen alakohdan ja 91 a artiklan 6 kohdan toisen alakohdan vaatimuksia.

Lisäksi valiokunta ehdottaa pykälän 2 momenttiin lisättäväksi säännöksen kelpoisuusvaatimuksia koskevasta ilmoitusmenettelystä luottolaitosten yhteenliittymien osalta. Säännös mahdollistaa sen, että keskusyhteisö ilmoittaa tietyt Finanssivalvonnan määrittämät keskeiset tiedot Finanssivalvonnalle kootusti sen sijaan, että kukin jäsenluottolaitos ilmoittaisi tiedot erikseen. Ehdotus perustuu luottolaitosdirektiivin 21 artiklan liikkumavaraan, ja sen tarkoituksena on vähentää hallinnollista taakkaa.

10. luku. Taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

4 a §. Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määrittäminen. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 3 momenttia täydennettäväksi niin, että siinä lisäpääomavaatimusta koskevasta päätöksestä on käytävä ilmi ne riskit, joiden perusteella vaatimus asetetaan, arvio riskien suuruudesta sekä perusteet pääomavaatimuksen tasolle.

Talousvaliokunta toteaa, että viranomaistoiminnalle asetettujen tarkkarajaisuutta, täsmällisyyttä ja ennustettavuutta koskevien vaatimusten täyttämiseksi lisäpääomavaatimusta, kuten järjestelmäriskipuskurivaadetta, koskeva päätös tulee perustella niin, että siinä avataan kattavasti ne riskit, joiden perusteella vaade asetetaan, arvioidaan määrällisesti tunnistettujen riskien suuruus ja johdetaan pääomavaade siitä läpinäkyvästi niin, että lisäpääomavaatimuksen

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

asettamispäätöksen perustelut ovat toistettavissa sääntelyn johdonmukaisuuden ja päätöksenteon ennakoitavuuden ja tasapuolisuuden varmistamiseksi.

8 §. Muita rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 6 momentin johdantokappaleeseen teknistä korjausta.

11. luku. Luottolaitoksen valvonta

2 a §. Valvojan arvion oikeasuhtaisuus. Luottolaitoslain 11 luvussa on säännökset luottolaitosten valvonnasta. Hallituksen esityksessä 11 lukuun ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 a §, jonka mukaan Finanssivalvonnan 11 luvun 2 §:n nojalla laatima arvio luottolaitokseen kohdistuvista riskeistä ja vakavaraisuudesta on tehtävä suhteellisuusperiaatetta noudattaen niiden kriteerien perusteella, jotka Finanssivalvonta on julkaissut valvontaperiaatteiden ja sovellettavien säännösten julkistamista koskevan luottolaitoslain 11 luvun 12 §:n mukaisesti.

Talousvaliokunta ehdottaa, että pykälän 1 momenttiin lisätään uusi 5 kohta, jonka mukaan valvojan arvioissa suhteellisuusperiaatteen noudattaminen kattaisi nimenomaisesti myös vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 145 kohdassa tarkoitetut pienet ja rakenteeltaan yksinkertaiset luottolaitokset. Lisäksi valiokunta ehdottaa 1 momentin sanamuodon täsmentämistä niin, että siitä käy selkeästi ilmi, että 1 momentissa tarkoitettu lista ei ole tyhjentävä.

17. luku. Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen.

11§. Sivuliikkeiden luokittelu. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 2 momentin 3 kohtaan sisältyvää viittausta täsmennettäväksi niin, että 2 momentin 3 kohdassa viitataan luottolaitoslain 17 luvun 11§:n 4 momenttiin.

12 §. Vaatimus tytäryhtiön perustamisesta. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 1 momentin johdantolauseeseen teknistä korjausta.

18. luku. Ulkomaisia luottolaitoksia koskevat erityissäännökset.

15 §. Finanssivalvonnan toimivalta valvonnassa. Talousvaliokunta ehdottaa, että pykälän 4 momenttiin sisältyvä viittaus kolmannen maan luottolaitoksiin korvataan viittauksella ulkomaisiin luottolaitoksiin, koska luottolaitosdirektiivin 21 c artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan mukaan valvojan tiedonsaantioikeus koskee kaikkia kyseisessä valtiossa toimivia sivuliikkeitä.

3. Laki sijoituspalvelulain muuttamisesta

16 a. luku. Valvontavaltuudet

2 §. Uhkasakko. Talousvaliokunta ehdottaa pykälän 1 momenttiin teknistä korjausta.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

8. Laki Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain muuttamisesta

Johtolause. Talousvaliokunta ehdottaa johtolauseeseen teknistä korjausta.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 22/2026 vp sisältyvät 4.—7. sekä 9. ja 10. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 22/2026 vp sisältyvät 1.—3 ja 8. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Eduskunta hyväksyy 4 lausumaa. (Valiokunnan lausumaehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 40 §:n 3 momentti ja 41 §:n 7 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 40 §:n 3 momentti laissa 611/2014 ja 41 §:n 7 momentti laeissa 1279/2015, 524/2021 ja 954/2021,

muutetaan 8 §:n 3 ja 9 kohta, 9 §:n 2–4 ja 6 momentti, 10 §:n 2 momentin 13 kohta, 11 §:n 1 momentti, 12 §:n 1 momentin 7 kohta, 16, 16 a ja 26 §, 32 a §:n 1 momentin 4 kohta, 32 b §:n 1 ja 2 momentti, 38 §:n 1 momentin 4 kohta, 40 §:n 2 momentin 1 kohta ja 6 momentti, 41 §:n 3 momentti, 41 a–41 c §, 42 §, 71 §:n 1 momentin 16 kohta ja 5 momentti sekä 73 §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 9 §:n 2 momentti ja 10 §:n 2 momentin 13 kohta laissa 1442/2016, 12 §:n 1 momentin 7 kohta laissa 1380/2025, 16 § osaksi laissa 752/2012, 16 a § laissa 752/2012, 26 § laeissa 170/2014, 611/2014, 311/2015, 1442/2016, 235/2021, 524/2021, 599/2021 ja 42/2026, 32 a §:n 1 momentin 4 kohta laissa 599/2021, 32 b §:n 1 momentti laissa 207/2009, 32 b §:n 2 momentti laissa 893/2017, 38 §:n 1 momentin 4 kohta ja 40 §:n 2 momentin 1 kohta laissa 316/2020, 40 §:n 6 momentti laissa 379/2021, 41 §:n 3 momentti **laissa 257/2026** ~~697/2024~~, 41 a §; ~~sellaisena kuin se on~~ laeissa 241/2018, 524/2021, 954/2021, 205/2022, 214/2022, 192/2023,

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

403/2024, 697/2024, 83/2025 ja ~~1380/2025~~ 257/2026, 41 b ja 41 c § laissa 1071/2017, 42 § laeissa 752/2012 ja 611/2014, 71 §:n 1 momentin 16 kohta laissa 402/2018 sekä 73 §:n 3 momentti laissa 21/2020,

lisätään 8 §:ään uusi 10 ja 11 kohta, 10 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1442/2016, uusi 14 ja 15 kohta, 12 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 194/2011 ja 1380/2025, uusi 8 kohta, lakiin uusi 16 b, 16 c ja 16 d §, lakiin uusi 2 a luku, 28 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 352/2017, 241/2018, 1108/2018, 215/2019, 296/2019, 599/2021, 205/2022, 192/2023, 403/2024 ja 556/2024, uusi 15 momentti, 32 b §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 207/2009, 752/2012, 352/2017, 893/2017 ja 1071/2017, uusi 6 momentti, 33 a §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012 ja 1071/2017, uusi 4 ja 5 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 6 momentiksi, lakiin uusi 35 b § ja sen edelle uusi väliotsikko, 39 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012 ja 403/2024, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, lakiin uusi 40 b, 41 d ja 41 e §, ~~lakiin siitä lailla 1071/2017 kumotun 44 §:n tilalle uusi 44 §~~ sekä lakiin uusi 71 e § seuraavasti:

8 §

Pankkivaltuusto

Pankkivaltuuston tehtävänä on:

3) päättää johtokunnan jäsenen ja varajäsenen erottamisesta ja pidättämisestä määräajaksi tehtävästään;

9) päättää johtokunnan jäsenille maksettavista palkkioista;

10) päättää johtajalle, johtokunnan jäsenelle ja varajäsenelle määrättävästä 17 b §:ssä tarkoitetusta karenssista ja 17 d §:ssä säädetystä korvauksesta karenssin ajalta;

11) päättää johtajan, johtokunnan jäsenen ja varajäsenen 17 e §:ssä säädetystä rikkomusmaksusta.

9 §

Johtokunta

Yksi jäsenistä nimitetään valtiovarainministeriön ehdotuksen perusteella, yksi sosiaali- ja terveysministeriön ehdotuksen perusteella sekä yksi Suomen Pankin ehdotuksen perusteella. Valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja Suomen Pankin ehdotuksesta nimitettävälle jäsenille valitaan lisäksi samassa järjestyksessä kullekin varajäsen. Johtokuntaan valitaan lisäksi vähintään kaksi muuta jäsentä. Johtokunnan jäsenellä ja varajäsenellä on oltava hyvä perehtyneisyys finanssimarkkinoiden toimintaan. Julkiset nimityksen perusteet on julkaistava Finanssivalvonnan internetsivuilla siten, että ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot julkaistaan.

Johtokunnan sekä jokaisen johtokunnan jäsenen ja varajäsenen on oltava tehtävässään valvottavasta, ulkomaisesta valvottavasta ja muusta finanssimarkkinoilla toimivasta riippumaton eikä johtokunta, johtokunnan jäsen tai varajäsen saa pyytää tai vastaanottaa ohjeita tai määräyksiä

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

julkiselta tai yksityiseltä elimeltä tai toimijalta. Johtokunnan jäsen ja varajäsen eivät saa kuulua valvottavan, ulkomaisen valvottavan eikä 4 §:n 6 momentissa tarkoitettun eläkelaitoksen hallitukseen, edustajistoon, isäntiin tai tilintarkastajiin eikä olla niiden palveluksessa. Johtokunnan jäsenen ja varajäsenen esteellisyyteen sovelletaan, mitä hallintolaissa (434/2003) säädetään.

Johtokunnan toimikausi on kolme vuotta. Johtokunnan jäsen ja varajäsen voi toimia tehtävässä yhteensä enintään 14 vuotta.

Jos johtokunnan jäsen tai varajäsen on syytteessä rikoksesta tai tutkimuksen alaisena rikoksesta, hänet voidaan määrätä syytteen tai tutkimuksen ajaksi pidätettäväksi tehtävästään ja menettämään palkkioetunsa. Jos johtokunnan jäsen tai varajäsen on tuomittu rikoksesta tai hän ei enää täytä tehtävän pätevyysvaatimusta, hänet voidaan erottaa tehtävästään. Jos erotettu henkilö ei vastusta, julkiset erottamisen perusteet on julkaistava Finanssivalvonnan internetsivuilla siten, että ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot julkaistaan.

10 §

Johtokunnan tehtävät

Johtokunnalla on seuraavat Finanssivalvonnan hallintoa koskevat tehtävät:

13) nimetä YVM-asetuksessa tarkoitettuun valvontaelimeen Finanssivalvonnan edustaja sekä edustajan ollessa estynyt tämän sijainen;

14) päättää nimittämänsä virkamiehen 17 b §:ssä tarkoitettusta karenssista ja 17 d §:ssä säädetystä korvauksesta karenssin ajalta;

15) päättää Finanssivalvonnan virkamiehen 17 e §:ssä tarkoitettusta rikkomusmaksusta.

11 §

Johtaja

Finanssivalvonnan päällikkönä on johtaja. Johtajan toimikausi on viisi vuotta. Johtaja voi toimia tehtävässä yhteensä enintään 15 vuotta.

12 §

Johtajan tehtävät

Johtajan tehtävänä on:

7) tehdä esitys seuraamusmaksun määräämisestä eräiden tekoälyjärjestelmien valvonnasta annetun lain (1377/2025) 13 §:ssä tarkoitettulle tekoälyjärjestelmien valvonnan seuraamusmaksulautakunnalle;

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

8) päättää nimittämänsä virkamiehen 17 b §:ssä tarkoitetusta karensista ja 17 d §:ssä säädetystä korvauksesta karensin ajalta.

16 §

Eturistiriitailmoitus

Johtokunnan jäsenen ja varajäsenen, johtajan sekä Finanssivalvonnan virkamiehen on ennen virkaan nimittämistä sekä vuosittain annettava ilmoitus:

1) omistuksestaan yrityksissä ja sellaisten rahoitusvälineiden omistusosuuksista, jotka voivat aiheuttaa eturistiriitoja;

2) merkittävästä muusta kuin 1 kohdassa tarkoitetusta varallisuudestaan, joka voi aiheuttaa eturistiriitoja;

3) veloista, takauksista ja muista vastuusitoumuksista, jotka voivat aiheuttaa eturistiriitoja;

4) muista kuin 3 kohdassa tarkoitetuista sidonnaisuuksistaan, joilla voi olla merkitystä arvioitaessa hänen edellytyksiään hoitaa virkaan kuuluvia tehtäviä.

Edellä 1 momentissa eturistiriidalla tarkoitetaan tilannetta, jossa 1 momentissa tarkoitettu henkilö on esteellinen hallintolain 28 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun henkilön on viivytyksettä ilmoitettava ilmoituksen sisältämissä tiedoissa tapahtuneista olennaisista muutoksista sekä korjattava niissä havaitsemansa puutteet. Hänen on tarvittaessa myös Finanssivalvonnan pyynnöstä annettava tietoja 1 momentissa tarkoitetuista seikoista.

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista, 3 momentissa tarkoitetuista olennaisista muutoksista ja ilmoituksen antamisen tavasta.

Ilmoituksen sisältämät tiedot 1 momentissa tarkoitetuista seikoista ovat salassa pidettäviä.

16 a §

Sisäpiiri-ilmoitus

Johtokunnan jäsenen ja varajäsenen, johtajan sekä Finanssivalvonnan virkamiehen on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus yhden kuukauden kuluessa siitä, kun hän aloitti tehtävässään.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös henkilöön, joka Finanssivalvonnan lukuun suorittamiensa työtehtäviensä myötä saa säännöllisesti haltuunsa 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettuja osakkeita tai muita rahoitusvälineitä koskevaa sisäpiiritietoa.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

1) vajaavaltainen tai muu henkilö, jonka edunvalvoja tai vahvistettu edunvalvontavaltuutettu ilmoitusvelvollinen on;

2) yhteisö tai säätiö, jossa ilmoitusvelvollisella tai 1 kohdassa tarkoitettulla henkilöllä on suoraan tai välillisesti määräysvalta;

3) omistamansa sekä 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen tai muun henkilön ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Sisäpiiri-ilmoitukseen on sisällytettävä 3 momentin 1 kohdassa tarkoitetun henkilön ja 2 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Edellä 3 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Ilmoitusvelvollisen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle neljäntoista päivän kuluessa seuraavista muutoksista:

1) 3 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;

2) muut kuin 1 kohdassa tarkoitetut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä sisäpiiri-ilmoituksen antamisen tavasta, ilmoitettavista tiedoista sekä niistä edellytyksistä, joiden perusteella henkilön katsotaan kuuluvan 2 momentissa tarkoitettuihin henkilöihin.

16 b §

Sisäpiirirekisteri

Finanssivalvonta pitää saaduista ilmoituksista sisäpiirirekisteriä, josta ilmenevät kunkin ilmoitusvelvollisen kohdalla ilmoitusvelvollisen ja 16 a §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitetun henkilön ja 2 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai säätiön omistamat mainitussa momentissa tarkoitetut osakkeet ja rahoitusvälineet sekä omistusten muutokset. Jos mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitetut osakkeet tai rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, salassapitosäännösten estämättä sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa sellaisista arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetuista arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista, jotka ovat välttämättömiä 16, 16 a ja 16 c §:ssä säädettyjen velvoitteiden valvomiseksi.

Luonnollisen henkilön henkilötunnus ja osoite sekä muun luonnollisen henkilön kuin ilmoitusvelvollisen henkilötiedot ovat salassa pidettäviä.

16 c §

Hankinta- ja luovutuskielto

Johtokunnan jäsenen ja varajäsen, johtaja, Finanssivalvonnan virkamies sekä 16 a §:n 2 momentissa tarkoitettu ei saa hankkia tai luovuttaa:

1) rahoitusvälineitä, jotka ovat Finanssivalvonnan valvottavan tai Euroopan keskuspankin valvottavan liikkeeseen laskemia;

2) rahoitusvälineitä, joiden kohde-etuutena on 1 kohdassa tarkoitettu rahoitusväline;

3) rahoitusvälineitä, jotka ovat Finanssivalvonnan Euroopan keskuspankin valvottavan tai luottolaitoksen suoran tai välillisen emoyrityksen, tytäryrityksen tai sidosyrityksen liikkeeseen laskemia;

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

- 4) rahoitusvälineitä, joiden kohde-etuutena on 3 kohdassa tarkoitettu rahoitusväline;
- 5) rahoitusvälineitä, jotka ovat ryhmävalvonnan piiriin kuuluvan liikkeeseen laskemia;
- 6) muita kuin 1–5 kohdassa tarkoitettuja luottolaitosten oman pääoman ehtoisia sijoituksia.

Edellä 1 momentissa säädettyä kieltoa sovelletaan myös sellaisiin järjestelyihin, jossa henkilö on sijoitussidonnaisen vakuutuksen, kapitalisaatiosopimuksen tai muun vakuutusopimuksen osapuoli ja henkilö itse voisi valita 1 momentissa tarkoitettuna rahoitusvälineen vakuutuksen tai sopimuksen sijoituskohteeksi.

Poiketen 1 ja 2 momentissa säädetystä kielto ei kuitenkaan koske seuraavia tilanteita, jos kolmannet osapuolet ja yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset eivät pääasiallisesti sijoita 1 momentissa tarkoitettuihin rahoitusvälineisiin:

- 1) kaupankäynti rahoitusvälineillä, jotka ovat kolmansien osapuolten hallinnoimia eikä rahoitusvälineen omistajilla ole mahdollisuutta osallistua salkunhoitoon;

- 2) sijoittaminen sijoitusrahastoihin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu henkilö ei saa tehdä 1 tai 2 momentissa tarkoitettua hankintaa tai luovutusta sellaisen henkilön lukuun, jonka edunvalvojana tai vahvistettuna edunvalvontavaltuutettuna hän toimii tai sellaisen yhteisön lukuun, jossa hänellä on määräysvalta, tai muulla tavalla omaan lukuun toisen henkilön tai yhteisön kautta.

Finanssivalvonta voi kuitenkin sallia sellaisen 1, 2 tai 4 momentissa tarkoitettuna rahoitusvälineen tai sijoituksen myymisen tai luovuttamisen, joka omistettiin sinä hetkenä **tai sen jälkeen**, kun 1 momentissa tarkoitettu henkilö nimitettiin virkaan tai tehtävään. Kaupankäyntiin on tällöin pyydyttävä lupa Finanssivalvonnalta. Lupahakemukseen on sisällytettävä asian käsittelemiseksi tarpeelliset yhteystiedot, tiedot luovutettavasta tai myytävästä rahoitusvälineestä sekä muut tarpeelliset tiedot.

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä 5 momentissa tarkoitettuna luvan lupamenettelyistä ja lupahakemuksessa vaadittavista tiedoista ja niiden toimittamisesta.

16 d §

Rahoitusvälineen pakkomyynti tai -luovutus

Finanssivalvonta voi vaatia sellaisen 16 c §:n 1 momentin 1–5 kohdassa ja 2 momentissa tarkoitettuna rahoitusvälineen myymistä tai luovuttamista kohtuullisen ajan kuluessa, joka omistettiin sinä hetkenä tai sen jälkeen, kun 16 c §:n 1 momentissa tarkoitettu henkilö nimitettiin virkaan tai tehtävään, ja jonka omistaminen voi aiheuttaa eturistiriidan. Finanssivalvonnan on otettava huomioon mahdollisen eturistiriidan luonne ja vakavuus, omistuksen merkittävyys ja 1 momentissa tarkoitettuna henkilön rooli Finanssivalvonnessa.

Rahoitusvälineen omistajalla on oikeus saada 1 momentissa tarkoitettuna myynnin vuoksi aiheutuvista taloudellisista menetyksistä omaisuuden markkina-arvoa vastaava täysi korvaus. Markkina-arvo on määritettävä sellaisella luotettavalla menetelmällä, joka johtaa omaisuuden korkeimpaan arvoon. Maksettavasta korvauksesta vähennetään summa, jonka rahoitusvälineen omistaja on saanut rahoitusvälineen myynnistä. Korvausta ei makseta siltä osin, kuin rahoitusvälineen omistaja tai hänen lähipiiriinsä kuuluva henkilö saisi perusteetonta taloudellista etua myynnin järjestelyistä. Korvauksen määrää arvioitaessa otetaan huomioon myynnin ehdot ja osapuolten välinen suhde siten, ettei kokonaiskorvaus ylitä omaisuuden todellista markkina-arvoa. Jos myynnistä aiheutuu tappiota, kustannuksia tai muuta vahinkoa rahoitusvälineen omistajalle, vahinko on korvattava.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Edellä 2 momentissa tarkoitetun korvauksen suuruudesta päättää Finanssivalvonta rahoitusvälineen omistajan hakemuksesta.

2 a luku

Karenssi

17 a §

Sovellettava lainsäädäntö

Finanssivalvonnan virkamiehiin sovelletaan karenssin osalta Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain sijasta tätä lukua.

Kansainvälisiin tai eurooppalaisiin finanssivalvontajärjestelmiin liittyvistä viranomaisten oikeuksista ja velvollisuuksista säädetään Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1093/2010, YVM-asetuksessa ja yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisintarkkailua varten yhteisen kriisintarkkailumekanismin ja yhteisen kriisintarkkailurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 806/2014.

17 b §

Karenssin määrittämisen edellytykset

Johtokunnan jäsen tai varajäsen, johtaja taikka Finanssivalvonnan virkamies ei saa tiettyinä rajoitusaikana (*karenssiaika*) siirtyä toisen työnantajan palvelukseen tai tarjota ammatillisia palveluita aloittamalla elinkeinon- tai ammatinharjoittamisen taikka muun vastaavan toiminnan, jolla tarjotaan ammatillisia palveluita (*karenssi*):

- 1) valvottavalle, jonka suoraan valvontaan tai päätöksentekoon hän on osallistunut;
- 2) 1 kohdassa tarkoitetun valvottavan kanssa samaan konserniin kuuluvalle yritykselle tai sidosyritykselle;
- 3) yhteisölle, joka tarjoaa palveluita kohdassa 1 tarkoitetulle valvottavalle;
- 4) yhteisölle, joka harjoittaa eturyhmä- tai edunvalvontatoimintaa asioissa, joista hän oli vastuussa virkasuhteen tai toimikauden aikana;
- 5) yhteisölle, joka on kohdassa 1 tarkoitetun valvottavan kilpailija;
- 6) muussa kuin 1–5 kohdassa tarkoitetussa tilanteessa yhteisölle, jos karenssi katsotaan tarpeelliseksi tilanteessa, jossa henkilöllä on virassaan, tehtävässään tai asemassaan pääsy sellaiseen salassa pidettävään tai julkisuutta muuten rajoittavien säännösten suojaamaan tietoon, jota voidaan olennaisella tavalla käyttää uudessa palvelussuhteessa tai toiminnassa omaksi tai toisen hyödyksi taikka toisen vahingoksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Poiketen 1 momentin 3 kohdassa säädetystä karenssia ei sovelleta, jos henkilö on täysin estynyt osallistumaan mainitussa kohdassa tarkoitettujen palveluiden tarjoamiseen karenssiaikana.

Karenssi tulee voimaan, jos Finanssivalvonta arvioi, että siirtymisessä tai palvelujen tarjoamisessa on kyse 1 momentissa tarkoitettusta tilanteesta. Finanssivalvonnan on tehtävä arvio ja asiaa koskeva päätös kuukauden kuluessa 17 c §:n 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen vastaanottamisesta. Päätöksestä on ilmentävä, että karenssiin määrättyllä henkilöllä on oikeus 17 d §:ssä säädettyyn korvaukseen.

Finanssivalvonta määrittää karenssiajan arvion perusteella. Karenssia ei saa määrätä kestoltaan pitemmäksi kuin se on karenssin tavoitteen saavuttamiseksi välttämätöntä. Karenssiaika on:

1) 1 momentin 1–3 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa virkamiehen osalta vähintään 3 kuukautta ja enintään 6 kuukautta, johtoryhmän jäsenen osalta vähintään 3 kuukautta ja enintään 12 kuukautta sekä johtokunnan jäsenen, johtokunnan varajäsenen ja johtajan osalta 12 kuukautta;

2) 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa virkamiehen osalta vähintään 3 kuukautta ja enintään 6 kuukautta, johtoryhmän jäsenen osalta vähintään 3 kuukautta ja enintään 12 kuukautta sekä johtokunnan jäsenen, johtokunnan varajäsenen ja johtajan osalta vähintään 3 kuukautta ja enintään 12 kuukautta;

3) 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa virkamiehen osalta vähintään 3 kuukautta ja enintään 6 kuukautta, johtoryhmän jäsenen osalta vähintään 3 kuukautta ja enintään 12 kuukautta sekä johtokunnan jäsenen, varajäsenen ja johtajan osalta vähintään 6 kuukautta ja enintään 12 kuukautta;

4) 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettussa tilanteessa virkamiehen osalta enintään 6 kuukautta sekä johtoryhmän jäsenen, johtokunnan jäsenen tai varajäsenen ja johtajan osalta enintään 12 kuukautta.

Karenssiaika lasketaan siitä päivästä alkaen, jolloin osallistuminen suoraan valvontaan tai päätöksentekoon taikka karenssin perusteena oleviin tietoihin pääseminen on päättynyt. Henkilöllä ei saa enää karenssiaikana olla pääsyä salassa pidettävään tai julkisuutta muuten rajoittavien säännösten suojaamaan tietoon, joka on olennainen määrätyn karenssin kannalta tai joka toimisi perusteena uudelle karenssille.

17 c §

Velvollisuus ilmoittaa uuteen tehtävään siirtymisestä tai ammatillisten palveluiden tarjoamisesta

Virkamiehen, johtokunnan jäsenen tai varajäsenen ja johtajan on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle aikomuksestaan siirtyä palvelukseen tai tehtävään taikka tarjota ammatillisia palveluita 17 b §:n 1 momentissa tarkoitettulle valvottavalle tai yhteisölle.

Ilmoitus on tehtävä virkasuhteen tai toimikauden aikana tai karenssiajan enimmäisaikaa vastaavana aikana, jos virkasuhde tai toimikausi on jo päättynyt. Finanssivalvonta voi kuitenkin määrätä karenssiajan enimmäisaikaa lyhyemmän ilmoitusajan.

Ilmoituksen tulee sisältää asian käsittelemiseksi tarpeelliset yhteystiedot sekä tieto 1 momentissa tarkoitettusta yhteisöstä, selvitys uuteen tehtävään siirtymisen ajankohdasta sekä uuden tehtävän pääasiallisesta sisällöstä.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Sen, jolle karenssi on määrätty, on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle sellaisista olosuhteista tapahtuneista olennaisista muutoksista, jotka voivat vaikuttaa hänelle määrättyyn karenssiin tai sen ajalta maksettavaan korvaukseen.

17 d §

Korvaus karenssin ajalta

Karenssiajalta maksetaan palkkaa vastaava korvaus. Johtokunnan jäsenelle ja varajäsenelle maksetaan palkkaa vastaavaa korvausta kohtuulliseen määrään asti. Korvauksesta vähennetään karenssiaikainen palkka, palkkio, etuus tai muu palkkaa vastaava korvaus.

Jos karenssin ajalta on maksettu korvausta aiheettomasti tai liikaa, Finanssivalvonta voi määrätä korvauksen maksamisen lopetettavaksi sekä jo maksetun korvauksen tai sen osan takaisinperittäväksi.

Finanssivalvonta voi jättää korvauksen tai sen osan takaisin perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi kokonaisuutena arvioiden kohtuutonta tai perittävä määrä on vähäinen.

Takaisinperintään ei saa ryhtyä sen jälkeen, kun viisi vuotta on kulunut korvauksen maksamisesta.

Takaisinperittäväälle määrälle on maksettava korvauksen maksupäivästä korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättyinä kolmella prosenttiyksiköllä. Jos takaisin perittävää määrää ei makseta viimeistään Finanssivalvonnan asettamana eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa mainitun lain 4 §:n 1 momentissa säädetyn korkokannan mukaan.

17 e §

Karenssia koskeva rikkomusmaksu

Finanssivalvonta voi omasta aloitteesta määrätä rikkomusmaksun Finanssivalvonnan virkamiehelle, johtokunnan jäsenelle tai varajäsenelle taikka johtajalle, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo 17 c §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuutensa tai 17 b §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuutensa olla siirtymättä toisen työnantajan palvelukseen tai tarjoamatta ammatillisia palveluita karenssin aikana.

Rikkomusmaksu saa olla enintään 17 d §:n mukaisesti henkilölle maksettavaa korvausta vastaava määrä, jos henkilö laiminlyö tai rikkoo 17 b §:n 1 momentissa säädetyn velvollisuutensa olla siirtymättä toisen työnantajan palvelukseen tai tarjoamatta ammatillisia palveluita taikka 17 c §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuutensa.

Rikkomusmaksun suuruus perustuu kokonaisarviointiin. Maksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja vahingollisuus. Maksu voidaan jättää määräämättä tai määrätä maksettavaksi enimmäismäärää pienempänä, jos menettelyä voidaan pitää vähäisenä ja maksun määräämättä jättäminen tai määrääminen pienempänä on kohtuullista menettelyn laatu, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Rikkomusmaksua ei saa määrätä henkilölle, jota epäillään samasta laiminlyönnistä tai teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa tai jolle on

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

samasta laiminlyönnistä tai teosta annettu lainvoimainen tuomio. Jos henkilölle on määrätty rikkomusmaksu, samasta laiminlyönnistä tai teosta ei saa tuomita tuomioistuimessa rangaistusta.

Rikkomusmaksua ei saa määrätä, ellei maksun määräämistä koskeva asia ole tullut vireille kahdessa vuodessa siitä, kun henkilö on aloittanut uudessa tehtävässä, jota ilmoitusvelvollisuus tai karenssi koskee. Rikkomusmaksun täytäntöönpanosta säädetään sakon täytäntöönpanosta annetussa laissa (672/2002).

17 f §

Finanssivalvonnan velvollisuus tiedottaa karensista

Finanssivalvonnan on tiedotettava karensista Finanssivalvonnan virkamiehiä, johtokunnan jäseniä ja varajäseniä sekä johtajaa nimityksen yhteydessä. Finanssivalvonnan on myös tiedotettava karensista virkasuhteen tai toimikauden päättyessä.

26 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan, jos finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumista ei voida riittävästi turvata rajoittamalla valvottavan toimintaa 27 §:n mukaisesti tai muilla tämän lain mukaisilla toimenpiteillä tai muualla laissa säädettyillä toimenpiteillä ja:

1) toimiluvan myöntämiselle tai toiminnan aloittamiselle säädettyjä olennaisia edellytyksiä ei enää ole;

2) valvottava ei ole kyennyt sille asetetussa määrääjässä suorittamaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 8 a luvussa tarkoitettua elvytysuunnitelmassa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 25 §:ssä tarkoitettua ryhmittymän vakavaraisuuden tervehdyttämissuunnitelmassa taikka vakuutusyhtiölain 25 luvun 5 tai 6 §:ssä tai 26 luvun 11 §:ssä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain 20 §:ssä, ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 46 §:ssä taikka vakuutusyhdistyslain 12 luvun 6 b §:ssä tarkoitettua taloudellisen aseman tervehdyttämissuunnitelmassa tai lyhyen aikavälin rahoitussuunnitelmassa esitettyjä toimenpiteitä taikka jos tällaisen suunnitelman toteuttaminen on laiminlyöty; tai

3) valvottava on törkeästi laiminlyönyt noudattaa 33 §:ssä säädettyä tai Finanssivalvonnan muun lain nojalla määräämää kieltoa tai oikaisupäätöstä.

Finanssivalvonta voi perua valvottavan toimiluvan myös, jos:

1) valvottavan toiminnassa on olennaisesti rikottu finanssimarkkinoita koskevia säännöksiä tai viranomaisen niiden nojalla antamia säännöksiä tai määräyksiä, toimiluvan ehtoja tai valvottavan toimintaa koskevia sääntöjä;

2) valvottava on lopettanut toimintansa yli kuuden kuukauden ajaksi;

3) valvottavan liiketoimintaa ei ole aloitettu 12 kuukaudessa toimiluvan myöntämisestä;

4) toimilupaa haettaessa on annettu olennaisesti vääriä tai puutteellisia tietoja sääntelyn ja valvonnan kannalta merkityksellisistä seikoista;

5) luottolaitos ei täytä EU:n vakavaraisuusasetuksen kolmannessa, neljännessä tai kuudennessa osassa säädettyjä vakavaraisuusvaatimuksia taikka luottolaitostoiminnasta annetun

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

lain 11 luvun 6 §:ssä tarkoitettua harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta tai 9 §:ssä tarkoitettuja maksuvalmiutta koskevia lisävaatimuksia;

6) valvottava on asetettu selvitystilaan;

7) Rahoitusvakausvirasto on tehnyt päätöksen olla asettamatta luottolaitosta kriisihallintoon tilanteessa, jossa luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisiratkaisusta annetun lain 4 luvun 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaiset edellytykset luottolaitoksen asettamiselle kriisihallintoon täytyisivät, mutta sitä ei pidetä mainitun momentin 3 kohdan mukaisesti tarpeellisena tärkeän yleisen edun turvaamiseksi;

8) kriisiratkaisuneuvosto on tehnyt 7 kohdassa tarkoitettua vastaavan päätöksen yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisiratkaisua varten yhteisen kriisiratkaisumekanismin ja yhteisen kriisiratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 806/2014 mukaisesti.

Finanssivalvonnan on peruttava toimilupa, jos:

1) maksulaitos, hypoteekkiyhdistys, vakuutusyhtiö, kolmannen maan vakuutusyhtiön Suomessa olevan sivuliike, sijoituspalveluyritys, kolmannen maan sijoituspalveluyrityksen Suomessa olevan sivuliike, rahastoyhtiön ja sijoitusrahastolaissa tarkoitettu säilytysyhteisö sekä vaihtoehtorahastojen hoitajan, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa olevan sivuliikkeen ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu säilytysyhteisö tai erityinen säilytysyhteisö hakee itse toimiluvan perumista eikä enää harjoita toimiluvan mukaista toimintaa;

2) EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa tarkoitettua toimintaa harjoittavan luottolaitoksen kokonaisvarojen keskiarvo on viiden peräkkäisen vuoden ajan mainitussa lainkohdassa säädettyä kynnysarvoa alhaisempi;

3) valvottava on asetettu konkurssiin taikka määrätty selvitystilaan rekisteriviranomaisen tai tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä;

4) selvitysmiehet ovat antaneet selvitystilaa koskevan lopputilityksen; tai

5) vakuutusyhtiö on tehnyt päätöksen selvitystilasta tai Finanssivalvonta on antanut vakuutusyhtiön selvitystilan alkamista koskevan määräyksen.

Poiketen 2 momentin 5 kohdassa säädetystä, maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen toimilupaa ei voida peruuttaa tai toimintaa määrätä lopetettavaksi ainoastaan sillä perusteella, että luottolaitos jättää täyttämättä EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a ja 92 b artiklassa säädettyjä vaatimuksia.

Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa ja 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua päätöksen tai päätösesityksen tekemistä varattava valvottavalle kohtuullinen määräaika puutteen korjaamiselle, jollei toimiluvan peruminen välittömästi ole välttämätöntä finanssimarkkinoiden valvonnalle 1 §:ssä säädettyjen tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi.

Jos EKP tai muu viranomainen on toimivaltainen toimilupaviranomainen tämän pykälän mukaisessa perumisessa, Finanssivalvonnan on esitettävä tälle toimiluvan perumista sen sijaan, että Finanssivalvonta peruisi toimiluvan.

Finanssivalvonnan on peruessaan toimiluvan valvottavalta, joka toimii myös toisessa ETA-valtiossa, ilmoitettava päätöksestään isäntävaltion valvontaviranomaiselle.

Mitä tässä pykälässä säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen toiminnan määräämiseen lopetettavaksi, joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitettua edustajan rekisteröitymisen perumiseen, sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitettua kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan perumiseen, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:ssä

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

tarkoitettuna rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan rekisteröitymisen perumiseen, eräiden luotonantajien ja luotonvälittäjien rekisteröinnistä annetun lain 3 §:ssä tarkoitettuna rekisteröitymisvelvollisen luotonantajan ja vertaislainanvälittäjän rekisteröitymisen perumiseen sekä eräiden kuluttajaluottojen välittäjistä annetun lain (42/2026) 3 §:ssä tarkoitettuna rekisteröitymisvelvollisen luotonvälittäjän rekisteröitymisen perumiseen. Mitä 1 momentin 1 ja 3 kohdassa sekä 2 momentin 1–4 kohdassa ja 5 momentissa säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista annetussa laissa (151/2022) tarkoitettuna kiinnitysluottopankkitoimintaan oikeuttavan luvan perumiseen. Mitä 1 momentin 3 kohdassa ja 2 momentin 1 kohdassa säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös eläkesäätiön ja eläkekassan, lisäeläkesäätiön ja lisäeläkekassan, ETA-lisäeläkesäätiön ja ETA-lisäeläkekassan sekä vakuutuskassan toiminnan määräämiseen lopetettavaksi.

Osakeyhtiömuotoisen luottolaitoksen toimiluvan perumisesta luottolaitoksen hakemuksesta säädetään liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001), säästöpankin toimiluvan perumisesta säästöpankin hakemuksesta säästöpankkilaissa (1502/2001) ja osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen toimiluvan perumisesta luottolaitoksen hakemuksesta osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013).

Ulkomaisen ETA-sivuliikkeen toiminnan kieltämisestä säädetään 61 §:ssä ja kolmannen maan luottolaitoksen edustuston toimintaoikeuksien perumisesta luottolaitostoiminnasta annetussa laissa. Poiketen siitä, mitä 1–3 momentissa säädetään, kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toimiluvan perumiseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 17 luvun 7 §:ää.

Edellä 4 §:n 2 momentin 15 kohdassa tarkoitettuna toimilupavalvottavan toimiluvan peruuttamista koskevista edellytyksistä säädetään EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen 27 e artiklan 1 kohdassa ja 27 f artiklan 4 kohdassa. Mainituissa säännöksissä tarkoitettuun Finanssivalvonnan päätökseen sovelletaan 5 momenttia.

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi määrääjäksi kieltää luottolaitoksen ylimpään johtoon tai toimivaan johtoon kuuluvaa henkilöä, avainhenkilöä, henkilöä, jonka ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiprofiiliin tai muuta luonnollista henkilöä taikka omistusyhteisössä tai sijoituspalveluyrityksessä vastaavassa asemassa olevaa henkilöä, joka on ollut vastuussa luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa tarkoitettuna tai sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuna säännöksen tai päätöksen rikkomisesta tai laiminlyönnistä, hoitamasta tehtäviään rikkomuksesta tai laiminlyönnistä vastuussa olevassa yrityksessä.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 3 §:ssä, 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a tai 21 c §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitetun omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta, säilytisyhteisöstä, erityisestä säilytisyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, maksulaitoksesta, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta tai arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutatut edut, sillä perusteella, että on perusteltua aihetta epäillä:

4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen tai että hankinnasta seuraa kohonnut rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riski.

32 b §

Omistusosuuden hankinnan arvioinnissa noudatettava menettely

Finanssivalvonnan on viivytyksettä, viimeistään 10 arkipäivän kuluessa 32 a §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen ja, jos ilmoitusta myöhemmin täydennetään, täydentämistä koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta kirjallisesti vahvistettava ilmoitusvelvolliselle vastaanottaneensa ilmoituksen. Vahvistuksesta on käytävä ilmi, että ilmoitus sisältää vaadittavat selvitykset tai, jos ilmoitus ei sisällä kaikkia vaadittavia selvityksiä, tieto puuttuvista selvityksistä. Vahvistuksesta on lisäksi käytävä ilmi 2 momentissa tarkoitettu käsittelyaika.

Finanssivalvonnan on tehtävä 32 a §:ssä tarkoitettu päätös 60 arkipäivän kuluessa siitä, kun se on 1 momentissa tarkoitetulla tavalla vahvistanut saaneensa kaikki vaadittavat tiedot (*käsittelyaika*). Jos EKP on asiassa toimivaltainen viranomainen, Finanssivalvonnan on tehtävä päätösesitys EKP:lle siten, että EKP voi tehdä päätöksen käsittelyajassa. Finanssivalvonta voi käsittelyaikana, kuitenkin viimeistään 50 arkipäivän kuluessa käsittelyajan alkamisesta, kirjallisesti pyytää tarpeellisia yksilöityjä lisätietoja. Lisätietojen pyytäminen keskeyttää käsittelyajan siihen, kunnes pyydetty lisätiedot on saatu, kuitenkin enintään 20 arkipäivän ajaksi tai, jos ilmoitusvelvollisen kotipaikka on Euroopan talousalueen ulkopuolella tai ilmoitusvelvollinen on muu kuin Euroopan talousalueella toimiluvan saanut luottolaitos, sijoituspalveluyritys, sähkörahayhteisö, vakuutusyhtiö tai rahastoyhtiö, enintään 30 arkipäivän ajaksi. Päätös käsittelyajan jatkamisesta on annettava viivytyksettä tiedoksi ilmoitusvelvolliselle.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Jos hankinnan kohteena on omistusosuus luottolaitoksesta, Finanssivalvonnan on lisäksi kuultava toimivaltaista valvontaviranomaista, joka vastaa kyseisen luottolaitoksen osalta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyvien velvoitteiden valvonnasta, jollei kyseinen viranomaisena ole Finanssivalvonta. Tällaisen viranomaisen on ilmoitettava mahdollisesta omistusosuuden hankinnan vastustamisesta 30 arkipäivän kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on lähettänyt kuulemispyynnön. Finanssivalvonnan on otettava hankinnan vastustamista koskeva ilmoitus huomioon tässä pykälässä tarkoitettussa arvioinnissa.

33 a §

Uhkasakko

Jos uhkasakko asetetaan markkinarakennetoimija-asetuksen 7 a artiklassa säädettyjen velvoitteiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta, uhkasakon on oltava tehokas ja oikeasuhteinen, ja se saa olla enintään 3 prosenttia edellisen tilikauden keskimääräisestä päivittäisestä liikevaihdosta. Se on määrättävä jokaiselta viivästyspäivältä ja laskettava uhkasakon määräämisestä tehdyssä päätöksessä määrätystä päivästä alkaen. Uhkasakko asetetaan enintään kuuden kuukauden ajaksi Finanssivalvonnan päätöksen tiedoksi antamisesta. Finanssivalvonta voi uudelleentarkastelun perusteella jatkaa tarvittaessa uhkasakon voimassaoloa.

Jos uhkasakko asetetaan markkinarakennetoimija-asetuksen 9 artiklassa säädettyjen velvoitteiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta, se saa olla enintään 1 prosentti edellisen tilikauden keskimääräisestä päivittäisestä liikevaihdosta, ja yhteisön on jatkuvan rikkomisen tapauksessa maksettava se jokaiselta rikkomispäivältä siihen saakka, kunnes velvollisuutta noudatetaan tai sitä noudatetaan jälleen. Uhkasakko voidaan määrätä enintään kuuden kuukauden ajaksi päivämäärästä, joka vahvistetaan vaatimusta rikkomisen lopettamista ja uhkasakon määräämistä koskevassa Finanssivalvonnan päätöksessä.

Luottolaitosvalvontaan liittyvät erityiset tehtävät ja valvontavaltuudet

35 b §

Luottolaitostoimintaan liittyvien kelpoisuusvaatimusten valvonta ja valvontavaltuudet

Finanssivalvonnan on jatkuvasti valvottava luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvussa tarkoitettujen luottolaitoksen ylimpään johtoon kuuluvien henkilöiden kelpoisuusvaatimusten täyttymistä. Finanssivalvonnan on arvioitava, täyttävätkö johtoon kuuluvat henkilöt mainitussa luvussa asetetut kelpoisuusvaatimukset, jos sillä on perusteltua syytä epäillä luottolaitoksessa tai omistusyhteisössä tapahtuneen tai tapahtuvan rahanpesua tai terrorismin rahoittamista tai jos luottolaitoksen rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riski on kohonnut.

Sen lisäksi, mitä 18 §:ssä säädetään Finanssivalvonnan oikeudesta saada tietoja valvottavalta ja muulta finanssimarkkinoilla toimivalta, Finanssivalvonta voi osana 1 momentissa tarkoitettujen kelpoisuusvaatimusten valvontaa edellyttää haastatteluita tai kuulemisia.

Finanssivalvonnan on lisäksi jatkuvasti valvottava luottolaitostoiminnasta annetun lain 7 luvussa avainhenkilöille säädettyjen kelpoisuusvaatimusten täyttymistä, kun kyse on

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

talousjohtajan, riskinvalvonnasta vastaavan henkilön, sääntelyn ja sisäisten toimintaperiaatteiden noudattamisesta vastaavan henkilön ja sisäisestä tarkastuksesta vastaavan henkilön kelpoisuusvaatimuksista ja mainitussa tehtävässä oleva henkilö on nimitettyä johonkin oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU 91 a artiklan 5 kohdassa tarkoitettuun luottolaitokseen tai muuhun yhteisöön.

Jos Finanssivalvonta havaitsee, että tässä pykälässä tarkoitettu ylimpään johtoon kuuluva, talousjohtaja, riskienvalvonnasta vastaava henkilö, sääntelyn ja sisäisten toimintaperiaatteiden noudattamisesta vastaava henkilö tai sisäisestä tarkastuksesta vastaava henkilö ei täytä kelpoisuusvaatimuksia, se voi erottaa henkilön tehtävästään tai edellyttää luottolaitoksen tai omistusyhteisön ryhtyvän toimenpiteisiin kelpoisuusvaatimusten täyttämiseksi.

Finanssivalvonnan on kerättävä EU:n vakavaraisuusasetuksen 435 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettut tiedot ja käytettävä tietoa luottolaitosten monimuotoisuuskäytänteiden vertailemiseksi. Finanssivalvonnan on luovutettava tässä momentissa tarkoitettut tiedot Euroopan pankkiviranomaiselle.

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

4) laiminlyö tai rikkoo markkinarakennetoimija-asetuksen 4 artiklan 3 a kohtaa määräyspalveluiden tarjoamisesta reiluin, kohtuullisin, syrjimättömin ja avoimin kaupallisin ehdoin, 4 b artiklan 4 kohtaa kaupan jälkeisen riskien vähennyspalvelun tarjoajan velvoitteista, 7 artiklaa keskusvastapuoleen pääsystä, 7 c artiklan 1–3 kohtaa tiedotus- tai ilmoitusvelvollisuudesta, 7 d artiklan 1 kohtaa ilmoitusvelvollisuudesta, 7 e artiklan 1 kohtaa ilmoitusvelvollisuudesta, 8 artiklaa markkinapaikkaan pääsystä, 9 artiklaa raportointivelvollisuudesta tai 11 artiklaa sellaisia OTC-johdannaissopimuksia koskevista riskien pienentämistekniikoista, joita ei määritetä keskusvastapuolella;

39 §

Julkinen varoitus

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi antaa julkisen varoituksen myös luottolaitoksen ylimpään johtoon tai toimivaan johtoon kuuluvalla henkilöllä, avainhenkilöllä, henkilöllä, jonka ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiprofiiliin sekä muulle luonnolliselle henkilölle taikka omistusyhteisössä tai sijoituspalveluyrityksessä vastaavassa asemassa olevalle henkilölle, joka on ollut vastuussa luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa tarkoitettun tai

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun säännöksen tai päätöksen rikkomisesta tai laiminlyönnistä.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

1) markkinarakennetoimija-asetuksen 4 artiklan 1 tai 3 kohdan säännöstä finanssialalla toimivan tai finanssialan ulkopuolisen vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määritysvelvollisuudesta, 4 a artiklan 1–3 kohdan säännöstä finanssialalla toimivan vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määritysvelvollisuudesta ja ilmoitusvelvollisuudesta sekä **positiolaskennasta**, 7 a artiklan 1–4 kohdan säännöksiä aktiivisesta tilistä, 7 b artiklan 1 tai 2 kohdan säännöstä laskenta- tai ilmoitusvelvollisuudesta taikka 10 artiklan 1, 2, 2 a, tai 3 kohdan säännöstä finanssialan ulkopuolisen vastapuolen tekemien OTC-johdannaisten määritysvelvollisuudesta ja ilmoitusvelvollisuudesta sekä **positiolaskennasta**;

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään seuraamusmaksun määräämisestä niissä **tarkoitettua tai** mainittua säännöstä koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin perusteella, sovelletaan myös **kyseisiä säännöksiä tarkentavien tai täsmentävien mainituissa säännöksissä tarkoitettujen säännösten nojalla annettujen tai tehtyjen** säännösten, määräysten ja päätösten rikkomiseen tai laiminlyöntiin.

40 b §

Liikevaihdon määritelmä

Kun Finanssivalvonta määrää seuraamusmaksun, jonka enimmäismäärä asetetaan 41 §:n mukaisesti, liikevaihdolla tarkoitetaan:

1) EU:n vakavaraisuusasetusta soveltavan luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen osalta teknisistä täytäntöönpanostandardeista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 soveltamiseksi laitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvän raportoinnin osalta ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 680/2014 kumoamisesta annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/451 liitteiden III ja IV mukaisesti seuraavien erien summaa:

- a) korkotuotot;
- b) korkokulut;
- c) vaadittaessa takaisin maksettavasta oman pääoman ehtoisestä rahoitusinstrumentista aiheutuvat kulut;
- d) osinkotuotot;
- e) palkkiokulut;
- f) palkkiotuotot;
- g) nettovoitot tai -tappiot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista ja veloista;

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

h) nettovoitot tai -tappiot rahoitusvaroista ja -veloista, jotka kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti;

i) nettovoitot tai -tappiot suojauslaskennasta;

j) nettokurssivoitot tai -tappiot;

k) muut kuin a, d, f, g, h, i ja j alakohdassa tarkoitetut liiketoiminnan tuotot;

l) muut kuin b, c, e, g, h, i ja j alakohdassa tarkoitetut liiketoiminnan kulut;

2) vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, eläkelaitoksen ja vakuutusyhtiölain 2 luvun 18 b §:ssä tarkoitetun erillisyyhtiön vakuutusmaksutuloa sekä eläkesäätiön, eläkekassan, lisäeläkesäätiön, lisäeläkekassan, ETA-lisäeläkesäätiön, ETA-lisäeläkekassan ja vakuutuskassan maksutuloa;

3) muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun oikeushenkilön osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa.

Kun Finanssivalvonta määrää seuraamusmaksun, jonka enimmäismäärä asetetaan 41 a–41 c §:n mukaisesti, liikevaihdolla tarkoitetaan:

1) EU:n vakavaraisuusasetusta soveltavan luottolaitoksen ja sijoituspalveluyrityksen osalta 1 momentin 1 kohdassa mainitun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2021/451 liitteiden III ja IV mukaisesti seuraavien erien summaa:

a) korkotuotot;

b) korkokulut;

c) vaadittaessa takaisin maksettavasta oman pääoman ehtoisestä rahoitusinstrumentista aiheutuvat kulut;

d) osinkotuotot;

e) palkkiokulut;

f) palkkiotuotot;

g) nettovoitot tai -tappiot kaupankäyntitarkoituksessa pidettävistä rahoitusvaroista ja veloista;

h) nettovoitot tai -tappiot rahoitusvaroista ja -veloista, jotka kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti;

i) nettovoitot tai -tappiot suojauslaskennasta;

j) nettokurssivoitot tai -tappiot;

k) muut kuin a, d, f, g, h, i ja j alakohdassa tarkoitetut liiketoiminnan tuotot;

l) muut kuin b, c, e, g, h, i ja j alakohdassa tarkoitetut liiketoiminnan kulut;

2) jos 1 kohdassa tarkoitetun luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen on laadittava emoyhtiönä konsernitilinpäätös tai jos se kuuluu tytäryhtiönä konserniin, konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa;

3) vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, eläkelaitoksen ja vakuutusyhtiölain 2 luvun 18 b §:ssä tarkoitetun erillisyyhtiön vakuutusmaksutuloa sekä eläkesäätiön, eläkekassan, lisäeläkesäätiön, lisäeläkekassan, ETA-lisäeläkesäätiön, ETA-lisäeläkekassan ja vakuutuskassan maksutuloa, ja jos edellä mainittu yhteisökuuluu tytäryrityksenä konserniin, konsernitilinpäätöksen mukaista vakuutusmaksutuloa tai vastaavasti maksutuloa;

4) muun kuin 1–3 kohdassa tarkoitetun oikeushenkilön osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua liikevaihtoa tai sitä vastaavaa liikevaihtoa, tai, jos oikeushenkilön on laadittava emoyhtiönä konsernitilinpäätös tai jos se kuuluu tytäryhtiönä konserniin, konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

41 §

Seuraamusmaksun määrääminen

Sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, jos kyse on vertailuarvoasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon myös menettelyn vaikutus reaalityönteeseen, ja jos kyse on markkinoiden väärinkäyttöasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon haitta, joka rikkomisesta vastuussa olevalle henkilölle aiheutuu samana toimintaa koskevien rikosoikeudellisten ja hallinnollisten menettelyjen ja seuraamusten päällekkäisyydestä. Jos kyse on arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi säännellyllä markkinalla ottamisen yhteydessä julkaistavasta esitteestä ja direktiivin 2003/71/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1129, jäljempänä *esiteasetus*, rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan mainitun asetuksen 39 artiklaa. Jos kyse on EU:n joukkorahoitusasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan mainitun asetuksen 40 artiklaa. Jos kyse on EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan mainitun asetuksen 112 artiklaa. Jos kyse on arvopaperistamisasetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan mainitun asetuksen 33 artiklaa. Jos kyse on EU:n DORA-asetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan mainitun asetuksen 51 artiklan 2 kohtaa. Jos kyse on EU:n vihreitä joukkolainoja koskevan asetuksen rikkomisesta, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa noudatetaan 2 momentin sijaan mainitun asetuksen 50 artiklaa. Jos kyse on luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen säännösten tai päätösten rikkomisesta tai laiminlyönnistä, seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon myös mahdollinen rikosoikeudellinen seuraamus samasta teosta.

41 a §

Seuraamusmaksu enintään kaksi kertaa saavutetun hyödyn määrä

Poiketen 41 §:n 4–6 momentissa säädetystä tämän pykälän 2 ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sovelletaan tässä pykälässä säädettyjä seuraamusmaksujen enimmäismääriä. Pykälässä tarkoitettu seuraamusmaksu saa olla 2 ja 3 momentin estämättä kuitenkin enintään kaksi kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyöty on määritettävissä.

Jos seuraamusmaksu koskee:

1) luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 tai 4 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 tai 5 momentissa, kriisintarkkailulain 18 luvun 1 §:ssä tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa;

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

2) arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko viisi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 10 miljoonaa euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään kaksi miljoonaa euroa;

3) sijoitusrahastolain 27 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa taikka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa taikka tämän lain 40 §:n 2 momentin 7 kohdassa tarkoitettujensäännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 10 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa;

4) vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 68 tai 71 §:ssä tarkoitettujensäännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko viisi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa;

5) 40 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sen mukaan, kumpi on suurempi ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa;

6) arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai 4 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa;

7) 40 §:n 2 momentin 12 kohdassa tarkoitettujensäännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa, mutta kuitenkin enintään 10 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa;

8) joukkorahoituspalvelun tarjoamisesta annetun lain 20 §:n 1 momentin 1–24 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään viisi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 500 000 euroa ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 500 000 euroa;

9) kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista annetun lain 26 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tai niiden nojalla annettujen mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 700 000 euroa;

10) kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista annetun lain 26 §:n 1 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään 5 000 000 euroa tai:

a) 3 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta 26 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista rikkomuksista;

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

b) 5 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta 26 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista rikkomuksista;

c) 12,5 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta 26 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuista rikkomuksista;

11) arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 5 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään 0,5 prosenttia oikeushenkilön edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 500 000 euroa ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 50 000 euroa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään enimmäismäärästä niissä tarkoitettua tai mainittua säännöstä koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin perusteella, sovelletaan myös kyseisiä säännöksiä tarkentavien tai täsmentävien säännösten, määräysten ja päätösten rikkomiseen tai laiminlyöntiin.

41 b §

Seuraamusmaksu enintään kolme kertaa saavutetun hyödyn määrä

Poiketen 41 §:n 4–6 momentissa säädetyistä tämän pykälän 2 ja 3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa sovelletaan tässä pykälässä säädetyistä seuraamusmaksujen enimmäismääriä. Pykälässä tarkoitettu seuraamusmaksu saa olla 2 ja 3 momentin estämättä kuitenkin enintään kolme kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyöty on määritettävissä.

Jos seuraamusmaksu koskee:

1) arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään 15 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 15 miljoonaa euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa;

2) arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 2 500 000 euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään miljoona euroa;

3) arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään miljoona euroa sekä oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu:

a) enintään kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta;

b) enintään 2,5 miljoonaa euroa, jos Finanssivalvonta katsoo, että seuraamuksen määrä jää liikevaihdon perusteella laskettuna markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 31 artiklassa tarkoitettut seikat huomioon ottaen suhteettoman alhaiseksi; tai

c) enintään miljoona euroa, jos oikeushenkilö on mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetun komission suosituksen (2003/361/EY) liitteen 2 artiklassa tarkoitettu mikroyritys tai pieni tai keskisuuri yritys;

4) arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta, luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 500 000 euroa sekä oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu:

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

a) enintään 0,8 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta;

b) enintään miljoona euroa, jos Finanssivalvonta katsoo, että seuraamuksen määrä jää liikevaihdon perusteella laskettuna markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 31 artiklassa tarkoitetut seikat huomioon ottaen suhteettoman alhaiseksi; tai

c) enintään 400 000 euroa, jos oikeushenkilö on mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä annetun komission suosituksen (2003/361/EY) liitteen 2 artiklassa tarkoitettu mikroyritys tai pieni tai keskisuuri yritys;

5) arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 5 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla sen mukaan kumpi on suurempi, enintään 0,8 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään miljoona euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 500 000 euroa;

6) 40 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään miljoona euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 500 000 euroa;

7) jos 6 kohdassa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee vertailuarvoasetuksen 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai 4 kohdan rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 100 000 euroa;

8) 40 §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista, siinä mainitun asetuksen 4 artiklan rikkomisesta oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa ja 15 artiklan rikkomisesta enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 15 miljoonaa euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa;

9) kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista annetun lain 26 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään kaksi prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 2 500 000 euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään miljoona euroa;

10) kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista annetun lain 26 §:n 1 momentin 6 tai 7 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään 15 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 15 miljoonaa euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään enimmäismäärästä niissä tarkoitettua tai mainittua säännöstä koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin perusteella, sovelletaan myös kyseisiä säännöksiä tarkentavien tai täsmentävien säännösten, määräysten ja päätösten rikkomiseen tai laiminlyöntiin.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

41 c §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä muissa tapauksissa

Poiketen 41 §:n 4–6 momentissa säädetyistä seuraamusmaksun enimmäismääristä oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön seuraamusmaksun määräämistä edeltävän vuoden liikevaihdosta sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa, jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 14 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai laiminlyöntiä.

Mitä 1 momentissa säädetään enimmäismäärästä siinä tarkoitettua tai mainittua säännöstä koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin perusteella, sovelletaan myös kyseistä säännöstä tarkentavien tai täsmentävien säännösten, määräysten ja päätösten rikkomiseen tai laiminlyöntiin.

41 d §

Yhteinen seuraamusmaksu

Jos rikemaksu tai seuraamusmaksu määrätään samalla kertaa kahdesta tai useammasta 38 tai 40 §:ssä tarkoitetusta laiminlyönnistä tai rikkomuksesta, määrätään yhteinen seuraamusmaksu.

Yhteinen seuraamusmaksu saa olla enintään rikemaksujen tai seuraamusmaksujen yhteenlasketun enimmäismäärän suuruinen.

41 e §

Hallinnollisen seuraamuksen määrääminen yritysjärjestelytilanteessa

Rikemaksu, julkinen varoitus tai seuraamusmaksu voidaan määrätä myös sellaiselle elinkeinonharjoittajalle, jolle elinkeinotoiminta, jossa laiminlyönti tai rikkomus on tapahtunut, on siirtynyt yrityskaupan tai muun yritysjärjestelyn seurauksena.

42 §

Hallinnollisen seuraamuksen määräämättä jättäminen

Finanssivalvonta voi jättää rikemaksun määräämättä tai julkisen varoituksen antamatta, jos:

- 1) edellä 38 tai 39 §:ssä tarkoitettu on oma-aloitteisesti ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin virheen korjaamiseksi välittömästi virheen havaitsemisen jälkeen ja ilmoittanut virheestä viivytyksettä Finanssivalvonnalle, eikä virhe tai laiminlyönti ole vakava tai toistuva;
- 2) virheellistä menettelyä on pidettävä vähäisenä; tai
- 3) rikemaksun määräämistä tai julkisen varoituksen antamista on muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

Finanssivalvonta voi seuraamusmaksun määräämisen sijaan antaa julkisen varoituksen 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetyillä perusteilla.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä luonnolliselle henkilölle teosta tai laiminlyönnistä, joka on laissa säädetty rangaistavaksi. Finanssivalvonta voi kuitenkin määrätä seuraamusmaksun ja jättää

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

asian ilmoittamatta esitutkintaviranomaiselle, jos teko tai laiminlyönti on sen haitallisuus, siitä ilmenevä tekijän syyllisyys sekä siitä saatu hyöty ja muut tekoon tai laiminlyöntiin liittyvät seikat huomioon ottaen kokonaisuutena arvioiden vähäinen.

Rikemaksua tai seuraamusmaksua ei voida määrätä sille, jota epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa. Rikemaksua tai seuraamusmaksua ei voida määrätä myöskään sille, jolle on samasta teosta annettu lainvoimainen tuomio.

~~Poiketen 4 momentissa säädetystä Finanssivalvonta voi määrätä seuraamusmaksun luottolaitoslain 20 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen säännösten rikkomisesta tai laiminlyönnistä sille, jota epäillään samasta teosta esitutkinnassa, syyteharkinnassa tai tuomioistuimessa vireillä olevassa rikosasiassa taikka jolle on samasta teosta annettu lainvoimainen tuomio. Seuraamusmaksun voi määrätä ainoastaan seuraavien edellytysten täyttyessä:~~

- ~~1) seuraamusmaksun määrääminen on täysin välttämätöntä yleisen edun suojaamiseksi;~~
- ~~2) suojattava yleinen etu on eri kuin rikosoikeudellisella seuraamuksella suojattava yleinen etu;~~
- ~~3) suojattava yleinen etu täydentää rikosoikeudellisella seuraamuksella suojattavaa yleistä etu;~~
- ~~4) seuraamusmaksun määrääminen on oikeasuhtaista; ja~~
- ~~5) seuraamusmaksun määräämistä koskeva menettely on sovitettu yhteen rikosasian käsittelyn kanssa.~~

Finanssivalvonta voi jättää seuraamusmaksun määräämättä tai lykätä sen määräämistä oikeushenkilölle, jos se tekee samasta asiasta 3 c §:ssä tarkoitetun ilmoituksen viranomaiselle tai ryhtyy muuhun laissa säädettyyn valvontatoimenpiteeseen.

44 §

Tietojenvaihto menettelyiden yhteensovittamiseksi

~~Finanssivalvonnan on toimittava yhteistyössä poliisin, syyttäjän sekä tuomioistuimen kanssa varmistaakseen, että kyseiset viranomaiset ja tuomioisuihin saavat oikea-aikaisesti asianmukaiset tiedot käynnissä olevista hallinnollisista menettelyistä ja että Finanssivalvonta saa vastaavasti asianmukaiset tiedot rikosoikeudellisista menettelyistä. Finanssivalvonnalla, poliisilla, syyttäjällä ja tuomioistuimella on sen estämättä, mitä salassa pitämisestä säädetään, oikeus saada ja velvollisuus luovuttaa edellä tarkoitettuja tietoja hallinnollisen menettelyn ja rikosoikeudellisen menettelyn yhteensovittamiseksi.~~

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, Finanssivalvonnalla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä tietoja:

16) Verohallinnolle sellaisia rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain noudattamisen valvonnassa havaittuja tietoja, joilla on merkitystä Verohallinnon valvoessa verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 17 a–17 d §:ssä säädettyjä velvoitteita sekä oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta,

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU ja EU:n vakavaraisuusasetuksen noudattamisen valvonnassa havaittuja tietoja, jotka ovat 2 momentista poiketen välttämättömiä Verohallinnon valvoessa verotusmenettelystä annetun lain muita velvoitteita;

Finanssivalvonta ei saa luovuttaa toisessa valtiossa sijaitsevalta valvonta- tai muulta viranomaiselta taikka toisessa valtiossa suoritettua tarkastuksessa saatuja salassa pidettäviä tietoja edelleen, ellei tiedon antanut viranomainen taikka sen ulkomaan, jossa tarkastus on suoritettu, muu asianomainen valvontaviranomainen ole antanut siihen nimenomaista suostumusta. Näitä tietoja voidaan käyttää ainoastaan tämän lain mukaisten tehtävien hoitamiseen tai niihin tarkoituksiin, joita varten suostumus on annettu.

71 e §

Tietojen luovuttaminen eräille kansainvälisille toimielimille

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, Finanssivalvonnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa tietoja:

- 1) Kansainväliselle valuuttarahastolle tai Maailmanpankille rahoitussektoria koskevien arvioiden tekemiseksi;
- 2) Kansainväliselle järjestelypankille rahoitusmarkkinoita koskevien tutkimusten tuottamiseksi;
- 3) Rahoitusmarkkinoiden vakausneuvostolle sillä olevan rahoitusmarkkinoita koskevan seuranta- ja valvontatehtävän toteuttamiseksi.

Finanssivalvonta saa luovuttaa tietoja 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ainoastaan toimielinten nimenomaisesta pyynnöstä ja seuraavien edellytysten täytyessä:

- 1) tietojen luovuttamista koskeva pyyntö on perusteltu toimielimen tehtävien ja toimivaltuuksien kannalta;
- 2) luovutettavaksi pyydetty tiedot ja niiden käyttäminen on asianmukaisesti yksilöity;
- 3) luovutettavaksi pyydetty tieto on välttämätöntä tietoja pyytävän toimielimen 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi;
- 4) tieto luovutetaan vain toimielimen palveluksessa olevalle tai sen toimeksiannosta tehtävää hoitaville henkilöille, joiden tehtäviin kuuluu käsitellä pyydettyä tietoa;
- 5) tietoja käsittelevät henkilöt kuuluvat vähintään vastaavan salassapitovelvollisuuden piiriin kuin mitä sovelletaan tietojen ollessa hallussa Finanssivalvonnalla;
- 6) henkilötietojen käsittelyssä noudatetaan tietosuojasetusta ~~ja tietosuojalakea vastaavia vaatimuksia.~~

Finanssivalvonta saa luovuttaa tämän pykälän edellytykset täyttävää tietoa ainoastaan karkeistettuna yleiseen tasoon tai tilastolliseen muotoon muutettuna. Muussa muodossa olevaa pykälän edellytykset täyttävää tietoa Finanssivalvonta saa luovuttaa toimielimen käyttöön antamalla tiedot ainoastaan Finanssivalvonnan toimitiloissa tutustuttavaksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

73 §

Muutoksenhaku

Asia, joka koskee Finanssivalvonnan 17 b §:ssä tarkoitettua päätöstä, jolla on määrätty karenssi, on käsiteltävä hallinto-oikeudessa kiireellisenä. Poiketen 1 momentissa säädetystä muutosta ei kuitenkaan saa hakea Finanssivalvonnan 17 b §:ssä tarkoitettuun päätökseen, jonka mukaan Finanssivalvonnan virkamiehelle, johtokunnan jäsenelle ja varajäsenelle tai johtajalle ei määrätä karenssia. Poiketen 1 momentista virkasuhdeasioita koskevaan päätökseen, josta säädetään Suomen Pankin virkamiehistä annetussa laissa, haetaan muutosta mainitussa laissa säädetyllä tavalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Siltä osin kuin 26 §:n 8 momentissa säädetään toimiluvan perumisen rinnastamisesta luotonvälittäjälain mukaisen rekisteröitymisen peruuttamiseen, momenttia sovelletaan kuitenkin vasta 20 päivästä marraskuuta 2026 lukien.

2.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 15 §:n 2 momentti, 7 luvun 6 a § ja 10 luvun 10 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 233/2021,

muutetaan 1 luvun 3 §:n 2 momentti, 4 ja 20 §, 2 a luvun otsikko, 1 §:n 2 momentin 3 kohta ja 3 momentti, 2 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti, 3 §:n 1 momentti, 4 ja 5 §, 3 luvun 1 §:n 7 momentti, 6 luvun 5 §, 7 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentti, 2 §:n 1 ja 3 momentti, 3 §:n 3 momentin 2 kohta, 4 §, 5 §:n 1–3 ja 6 momentti, 8 luvun 1 §:n 3 momentti, 3 §:n 1 momentti, 9 §:n 2 momentti, 9 luvun 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 kohta, 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 3 momentti, 9 §, 12 §, 16 §:n 1 momentti, 19 §, 20 §:n 2 momentti, 23 §, 10 luvun 1 a §:n 2 momentti, 3 §:n 5 ja 7 momentti, 4 a §:n 2 ja 3 momentti, 4 b §:n 2 momentti, 4 d §:n 1 momentti, 4 e §:n 2, 3 ja 6 momentti, 7 §:n 6 momentti, 8 §:n 6 momentin 2 kohta ja 8 momentti, 10 §:n 2 momentti, 10 b §:n 4 momentin 2 kohta, 11 luvun 2 §, 3 §:n 2 momentti, 4 ja 5 §, 5 a §:n 1 momentti, 5 b §:n 1 momentti, 6 d §:n 1 momentti, 10 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2, 13 ja 14 kohta, 13 §:n 1 ja 4 momentti, 17 luku, 18 luvun 4 ja 8 §, 10 §:n 1 momentti, 20 luvun 1 §:n 2

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

momentin 3 ja 7 kohta, 3 momentti, 4 momentin 1, 2, 4, 5, 8 ja 9 kohta ja 5 momentti sekä 22 luvun 2 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 a luvun otsikko, 1 §:n 2 momentin 3 kohta ja 3 momentti, 2 §:n 1 momentin 1 kohta ja 2 momentti, 3 §:n 1 momentti, 4 ja 5 §, 7 luvun 2 §:n 1 momentti, 8 luvun 1 §:n 3 momentti, 9 luvun 16 §:n 1 momentti, 10 luvun 3 §:n 5 ja 7 momentti, 4 a §:n 2 ja 3 momentti, 4 b §:n 2 momentti, 4 d §:n 1 momentti, 4 e §:n 2, 3 ja 6 momentti, 8 §:n 6 momentin 2 kohta, 10 §:n 2 momentti, 10 b §:n 4 momentin 2 kohta, 11 luvun 3 §:n 2 momentti, 5 b §:n 1 momentti, 6 d §:n 1 momentti, 10 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 2, 13 ja 14 kohta sekä 13 §:n 1 ja 4 momentti laissa 233/2021, 7 luvun 5 §:n 2 momentti laissa 394/2019, 7 luvun 5 §:n 3 momentti osaksi laissa 394/2019, 9 luvun 2 §:n 1 momentin johdantokappale ja 2 kohta laissa 611/2024, 10 luvun 1 a §:n 2 momentti laissa 152/2022, 11 luvun 2 § laeissa 233/2021 ja 611/2024, 11 luvun 5 a §:n 1 momentti ja 20 luvun 1 §:n 2 momentin 7 kohta ja 5 momentti laissa 1199/2014, 18 luvun 8 § osaksi laissa 233/2021 sekä 20 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohta laissa 854/2016, sekä

lisätään 1 lukuun uusi 21 ja 22 §, 2 a luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 233/2021, uusi 3 ja 4 momentti, lakiin uusi 3 a luku, 7 lukuun uusi 4 a–4 e §, 9 lukuun uusi 3 a ja 3 b §, 10 §:ään uusi 4 momentti, 14 §:ään uusi 5 momentti ja lukuun uusi 17 a §, 10 lukuun uusi 1 c §, 10 luvun 4 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 233/2021, uusi 6 momentti, 7 §:ään uusi 7 ja 8 momentti, 8 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1199/2014, 233/2021 ja 993/2024, uusi 9 ja 10 momentti, 10 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 233/2021, uusi 6 ja 7 momentti, 11 lukuun uusi 2 a, 2 b, 4 a ja 4 b §, 6 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 233/2021, uusi 3–5 momentti, 6 c §:ään, sellaisena kuin se on laissa 233/2021, uusi 4 ja 5 momentti, 6 d §:ään, sellaisena kuin se on laissa 233/2021, uusi 5 momentti, 10 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1199/2014 ja 233/2021, uusi 15–18 kohta, 10 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1199/2014 ja 233/2021, uusi 2 ja 5 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, 18 lukuun uusi 4 a–4 c, 8 a ja 14–17 §, 20 luvun 1 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 1199/2014, 854/2016 ja 448/2017, uusi 8–10 kohta, 4 momenttiin uusi 10–15 kohta, 1 §:ään siitä lailla 1280/2015 kumotun 6 momentin tilalle uusi 6 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

Valvonta

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa ja 4 §:ssä säädetään, 3, 3 a ja 6–11 luvun säännösten ja niiden nojalla annettujen säädösten noudattamista valvoo Euroopan keskuspankki, jäljempänä *EKP*, luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2013, jäljempänä *YVM-asetus*, nojalla niissä luottolaitoksissa, joiden valvonta on *YVM-asetuksen* mukaisesti siirretty *EKP*:lle. Finanssivalvonnan ja *EKP*:n toimivallan jaosta 3 luvussa tarkoitettussa luottolaitoksen osakkeen- ja osuudenomistajien sopivuuden arvioinnissa, 4 luvun

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

mukaisessa toimiluvan myöntämisessä ja 10 luvun 4 §:n mukaisessa muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamisessa sekä EKP:n oikeudesta määrätä 20 luvussa tarkoitettuja hallinnollisia seuraamuksia EU:n vakavaraisuusasetuksen rikkomisesta säädetään YVM-asetuksessa.

4 §

Konsolidointiryhmän valvonnasta vastaava viranomainen

Jos konsolidointiryhmän emoyrityksenä oleva yhteisö on luottolaitos, konsolidointiryhmän valvonnasta vastaavana viranomaisena toimii konsolidointiryhmän emoyrityksenä toimivan luottolaitoksen kotivaltiona olevan ETA-valtion toimivaltainen valvontaviranomainen.

Jos konsolidointiryhmän emoyhteisö on omistusyhteisö tai sijoituspalveluyritys, konsolidointiryhmän luottolaitosvalvonnasta vastaavana viranomaisena toimii:

1) konsolidointiryhmään kuuluvan ainoan luottolaitoksen kotivaltiona olevassa ETA-valtiossa toimivaltainen luottolaitosten valvontaviranomainen;

2) konsolidointiryhmään kuuluessa useita luottolaitoksia taseen loppusummalta suurimman luottolaitoksen kotivaltiona olevassa ETA-valtiossa toimivaltainen luottolaitosten valvontaviranomainen.

Konsolidointiryhmän määräytyessä EU:n vakavaraisuusasetuksen 18 artiklan 3 tai 6 kohdan soveltamisen perusteella konsolidoidusta luottolaitosvalvonnasta vastaavana viranomaisena toimii taseen loppusummalta suurimman konsolidointiryhmään kuuluvan luottolaitoksen kotivaltiona olevassa ETA-valtiossa toimivaltainen luottolaitosten valvontaviranomainen.

Edellä 1–3 momentista poiketen konsolidoidusta vastaavana viranomaisena toimii se ETA-valtiossa oleva viranomainen, joka valvoo konsolidointiryhmässä yksilöllisellä tasolla luottolaitoksia, joiden yhteenlaskettu tase muodostaa enemmistöosuuden konsolidointiryhmään kuuluvien luottolaitosten yhteenlasketusta taseesta.

Konsolidointiryhmään kuuluvia luottolaitoksia valvovat viranomaiset voivat yhteisellä päätöksellä nimetä toimivaltaisen viranomaisen konsolidointiryhmän valvonnasta vastaavaksi viranomaiseksi edellä 1–3 momenteissa säädetyistä perusteista poikkeavalla tavalla, jos näiden perusteiden soveltaminen olisi epätarkoituksenmukaista ottaen huomioon konsolidointiryhmään kuuluvien luottolaitosten asema ja niiden toiminnan merkitys kussakin jäsenvaltioissa, tai konsolidointiryhmän valvonnasta vastaavan viranomaisen nimeäminen poikkeavalla tavalla on tarpeen valvonnan jatkuvuuden kannalta. Toimivaltaiten viranomaisten on viipymättä ilmoitettava Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle tässä momentissa tarkoitetuista päätöksistä.

Talletuspankkien yhteenliittymän valvonnasta yhteenliittymän konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella säädetään talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

20 §

Luottolaitoksen johtoa koskevat määritelmät

Ylimmällä johdolla tarkoitetaan tässä laissa luottolaitoksen hallitusta ja liiketoiminnasta vastaavaa johtoa. Jos luottolaitoksella on hallintoneuvosto, jolle on annettu hallitukselle kuuluvia tehtäviä, hallintoneuvosto rinnastetaan tätä lakia sovellettaessa hallitukseen.

Liiketoiminnasta vastaavalla johdolla tarkoitetaan tässä laissa luottolaitoksen toimitusjohtajaa sekä sellaisia luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmässä liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluviksi henkilöiksi määriteltyjä toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia henkilöitä, jotka toimitusjohtajan ohella tosiasiallisesti johtavat luottolaitoksen toimintaa.

Toimivalla johdolla tarkoitetaan liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvan henkilön välittömässä alaisuudessa toimivaa henkilöä, joka vastaa luottolaitoksen päivittäisestä johtamisesta.

Avainhenkilöllä tarkoitetaan tässä laissa luottolaitoksen palveluksessa olevaa henkilöä, jolla on merkittävää vaikutusvaltaa luottolaitoksen johtamisessa, mutta joka ei kuulu luottolaitoksen liiketoiminnasta vastaavaan johtoon. Avainhenkilöinä on pidettävä ainakin luottolaitoksen talousjohtajaa, riskienvalvontatoiminnosta vastaavaa henkilöä, säännösten ja sisäisten toimintaperiaatteiden noudattamisesta vastaavasta toiminnosta vastaavaa henkilöä ja sisäisestä tarkastuksesta vastaavaa henkilöä, jollei tällaista henkilöä katsota kuuluvaksi luottolaitoksen liiketoiminnasta vastaavaan johtoon.

21 §

Kryptovara

Kryptovaralla tarkoitetaan tässä laissa kryptovarojen markkinoista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU)2019/1937 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/1114, jäljempänä *EU:n kryptovaramarkkina-asetus*, 3 artiklan 1 kohdan 5 alakohdassa tarkoitettua kryptovaraa, joka ei ole digitaalista keskuspankkirahaa.

22 §

ETA-valvontaviranomainen

ETA-valvontaviranomaisella tarkoitetaan tässä laissa Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 6 §:n 5 kohdassa tarkoitettua ulkomaista ETA-valvontaviranomaista.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

2 a luku

Omistusyhteisöt

1 §

Omistusyhteisön luvanvaraisuus

Omistusyhteisö voi kuitenkin hakea Finanssivalvonnalta vahvistuksen sille, ettei 1 momentissa tarkoitettua lupaa tarvita. Omistusyhteisön on tällöin täytettävä seuraavat edellytykset:

3) omistusyhteisön tytäryhteisönä toimiva luottolaitos tai tytäryhteisönä toimiva omistusyhteisö, joka on saanut 1 momentissa tarkoitettua lupaa, on nimetty vastaamaan konsolidoitujen vaatimusten täyttämistä ja sillä on kaikki tarpeelliset keinot ja valtuudet velvoitteiden tehokkaaseen hoitamiseen;

Jos hakemus 1 momentissa tarkoitettua omistusyhteisön luvasta tai 2 momentissa tarkoitettua vahvistuksesta on samanaikaisesti käsittelyssä 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua toimilupahakemuksen taikka 3 luvun 1 §:ssä tai 3 a luvun 1 §:n 2 kohdassa tarkoitettua ilmoituksen kanssa, Finanssivalvonnan on sovittava yhteen toimintansa samanaikaisten käsittelyiden osalta. Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:n 2 momentissa tarkoitettu 60 arkipäivän käsittelyaika keskeytetään, kunnes tämän luvun mukainen lupakäsittely on saatu päätökseen. Finanssivalvonnan tulee sovittaa toimintansa yhteen tarvittaessa konsolidointiryhmän valvonnasta vastaavan kanssa tai toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen kanssa.

2 §

Omistusyhteisöä koskevan luvan myöntämisen edellytykset

Omistusyhteisön lupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että:

1) konsolidointiryhmän organisaatio on asianmukainen ja tehokas varmistamaan tämän lain ja EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisten vaatimusten noudattamisen konsolidoidulla tai alakonsolidoidulla tasolla;

Finanssivalvonnan on tehtävä 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa ja 2 momentissa tarkoitettua vahvistusta koskeva päätös neljän kuukauden kuluessa lupahakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

3 §

Lupaedellytysten valvonta

Jos Finanssivalvonta vastaa konsolidointiryhmän valvonnasta, sen on seurattava säännöllisesti, täyttääkö omistusyhteisö 1 §:n 2 momentissa tai 2 §:ssä säädetyt edellytykset. Jos omistusyhteisö ei täytä edellytyksiä, sen on haettava 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa. Finanssivalvonta voi tällöin lisäksi ryhtyä 11 luvussa tai Finanssivalvonnasta annetun lain 3 ja 4 luvussa säädettyihin toimenpiteisiin. Jos omistusyhteisönä on rahoitusalan sekaholdingyhtiö, toimenpiteissä on otettava huomioon vaikutukset ryhmittymän toimintaan. Finanssivalvonta voi myös väliaikaisesti nimetä konsolidointiryhmän jonkin toisen omistusyhteisön tai luottolaitoksen vastaamaan konsolidoitujen vaatimusten täyttämistä.

Finanssivalvonnan on ylläpidettävä vähintään vuosittain päivitettävää luetteloa verkkosivuillaan omistusyhteisöistä, jotka ovat saaneet 2 §:ssä tarkoitetun omistusyhteisön luvan tai 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun vahvistuksen. Luettelossa tulee ilmoittaa vahvistuksen saaneiden yhteisöjen osalta se yhteisö, joka on nimetty vastaamaan sen varmistamisesta, että ryhmä noudattaa vakavaraisuusvaatimuksia konsolidoidulla tasolla.

Finanssivalvonnan on tarkasteltava vähintään vuosittain laitosten emoyrityksiä varmistaakseen, että omistusyhteisöjen kriteerit täyttävät yritykset on tunnistettu asianmukaisesti. Jos kyseiset emoyritykset sijaitsevat muissa jäsenvaltioissa, Finanssivalvonnan tulee tehdä yhteistyötä muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa tarkastelua suorittaessaan.

4 §

Omistusyhteisöön sovellettavat säännökset

Mitä tässä laissa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksista, sovelletaan konsolidoitujen vaatimusten osalta myös:

- 1) 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuun luvanvaraiseen omistusyhteisöön;
- 2) 1 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuun luottolaitokseen;
- 3) 3 §:n 1 momentin mukaisesti nimettyyn luottolaitokseen tai toiseen omistusyhteisöön.

Tämän luvun säännöksiä ei sovelleta talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 4 §:ssä tarkoitettuun keskusyhteisöön.

Finanssivalvonta voi tapauskohtaisesti sallia, että 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun vahvistuksen saanut omistusyhteisö jätetään konsolidoinnin ulkopuolelle, jos:

- 1) konsolidoinnin ulkopuolelle jättäminen ei vaikuta tytäryrityksenä toimivan luottolaitoksen tai ryhmän valvonnan tehokkuuteen;
- 2) omistusyhteisöllä ei ole muita oman pääoman ehtoisia sijoituksia kuin oman pääoman ehtoinen sijoitus tytäryrityksenä toimivassa luottolaitoksessa tai väliyhtiönä ja emoyrityksenä toimivassa omistusyhteisössä, jonka määräysvallassa tytäryrityksenä toimiva luottolaitos on; ja
- 3) omistusyhteisö ei käytä merkittävästi velkarahoitusta eikä sillä ole omistuseriä, jotka eivät liity sen omistukseen tytäryrityksenä toimivassa luottolaitoksessa tai väliyhtiönä ja emoyrityksenä toimivassa omistusyhteisössä, jonka määräysvallassa tytäryrityksenä toimiva luottolaitos on.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

5 §

Omistusyhteisöä koskeva yhteinen päätöksenteko konsolidointiryhmässä

Jos Finanssivalvonta vastaa konsolidointiryhmän valvonnasta ja omistusyhteisö on sijoittautunut toiseen ETA-valtioon, Finanssivalvonnan on pyrittävä yhdessä tämän omistusyhteisön sijoittautumisvaltion valvontaviranomaisen kanssa saamaan aikaan yhteinen päätös 1–3 §:n ja 4 §:n 3 momentin soveltamisesta. Finanssivalvonnan on tällöin laadittava arviointi 1–3 §:ssä ja 4 §:n 3 momentissa tarkoitettusta luvasta, vahvistuksesta, konsolidoinnin ulkopuolelle jättämisestä tai valvontatoimenpiteistä ja annettava tämä arviointi omistusyhteisön sijoittautumisvaltion valvontaviranomaiselle.

Yhteiseen päätökseen on pyrittävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun omistusyhteisön sijoittautumisvaltion valvontaviranomainen on vastaanottanut arvioinnin.

Tarvittaessa rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta vastaavalta valvontaviranomaiselta on saatava suostumus tässä pykälässä tarkoitettuja päätöksiä varten.

Jos yhteistä päätöstä ei ole saavutettu erimielisyyksien vuoksi sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on toimittanut 1 momentissa tarkoitettua arviointia omistusyhteisön sijoittautumisvaltion valvontaviranomaiselle, asia on saatettava 2 momentissa tarkoitettua kahden kuukauden kuluessa Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklan mukaisesti. Jos 3 momentissa tarkoitettua suostumusta ei ole saatu, asia on saatettava lisäksi Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen käsiteltäväksi. Yhteisen päätöksen on oltava Euroopan pankkiviranomaisen antaman päätöksen mukainen.

Mitä tässä pykälässä säädetään yhteisestä päätöksestä, sovelletaan, jos Finanssivalvonta toimii omistusyhteisön sijoittautumisvaltion valvontaviranomaisena ja konsolidointiryhmän valvonnasta vastaa toisen jäsenmaan viranomainen.

3 luku

Oikeus omistaa luottolaitoksen osakkeita tai osuuksia

1 §

Osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Ilmoituksista säädetään lisäksi Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annettavissa teknisissä standardeissa.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

3 a luku

Yritysjärjestelyjen, merkittävän omistusosuuden hankkimisen sekä merkittävien varojen ja velkojen luovutuksen valvonta

1 §

Ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle

Luottolaitoksen on kirjallisesti ilmoitettava Finanssivalvonnalle etukäteen, jos se:

1) luovuttaa tai vastaanottaa varoja tai velkoja, jotka ovat merkittäviä 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla;

2) hankkii toisesta yrityksestä omistusosuuden, joka on merkittävä 4 §:ssä tarkoitetulla tavalla tai luopuu tällaisesta omistusosuudesta;

3) on osallisena sulautumisessa tai jakautumisessa, jäljempänä tässä luvussa *yritysjärjestely*.

Edellä 1 momentin 3 kohdan mukainen ilmoitus on tehtävä ennen velkojille annettavan kuulutuksen hakemista.

Jos luottolaitos hankkii merkittävän omistusosuuden toisesta luottolaitoksesta 3 luvussa tarkoitetulla tavalla, sovelletaan lisäksi mainitun luvun säännöksiä.

Luottolaitoksen on ilmoituksessa annettava tieto omistusosuuden, varojen tai velkojen suuruudesta sekä muut asiaankuuluvat ja merkitykselliset tiedot, jotka ovat tarpeellisia 5 ja 6 §:ssä säädetyn arvioinnin suorittamiseksi. Finanssivalvonta voi pyytää tarvittavia lisätietoja arviointien suorittamiseksi.

Ilmoituksen sisällöstä ja siihen liitettävistä selvityksistä säädetään lisäksi Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annettavissa teknisissä standardeissa. Ilmoitusmenettelystä, arviointimenettelystä tarvittavista tiedoista ja ilmoitusmenettelystä noudatettavista määräajoista säädetään tarkemmin valtiovarainministeriön asetuksella.

2 §

Säännösten soveltaminen omistusyhteisöihin ja keskusyhteisöihin

Mitä tässä luvussa säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan vastaavasti 2 a luvun 1 §:ssä tarkoitettuun luvanvaraiseen omistusyhteisöön ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön, jollei erikseen ole toisin säädetty.

3 §

Merkittävät varat ja velat

Omaisuseriä tai velvoitteita on pidettävä merkittävänä, jos järjestelyssä luovutettavat omaisuserät tai velvoitteet muodostavat vähintään 10 prosenttia luovuttajana tai luovutuksensaajana olevan luottolaitoksen, omistusyhteisön tai keskusyhteisön tasearvosta, tai jos luovuttaja ja luovutuksensaaja kuuluvat samaan konserniin, 15 prosenttia tasearvosta. Jos luovuttajana on konsolidointiryhmän emoyhteisönä toimiva omistusyhteisö tai keskusyhteisö,

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

tässä momentissa säädetty prosenttiosuudet lasketaan konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella.

Edellä 1 momentissa säädetystä poiketen seuraavia omaisuuseriä tai velvoitteita ei kuitenkaan oteta huomioon omaisuuserien tai velvoitteiden merkittävyyden arvioinnissa:

- 1) luovutuksen kohteena olevat järjestämättömät saatavat;
- 2) luottosaatavien tai muiden omaisuuserien luovuttaminen kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista annetussa laissa tai katettujen joukkolainojen liikkeeseenlaskusta ja katettujen joukkolainojen julkisesta valvonnasta sekä direktiivien 2009/65/EY ja 2014/59/EU muuttamisesta annetun Euroopan Parlamentin ja neuvoston **direktiivin** (EU) 2019/2162 3 artiklan 3 alakohdassa tarkoitettuihin katepooleihin;
- 3) luottosaatavien tai muiden omaisuuserien luovuttaminen arvopaperistamistarkoituksiin;
- 4) kriisinratkaisumenettelyn yhteydessä luovutettavat omaisuuserät tai velvoitteet.

4 §

Merkittävä omistusosuus

Omistusosuutta on pidettävä merkittävänä, jos sen arvo on vähintään 15 prosenttia hankkivan luottolaitoksen omista varoista tai konsolidoiduista omista varoista. Jos omistusosuuden hankkijana on omistusyhteisö tai keskusyhteisö, omistusosuutta on pidettävä merkittävänä, jos sen arvo on vähintään 15 prosenttia konsolidoiduista omista varoista.

5 §

Merkittävän omistusosuuden hankinnan arviointimenettely

Finanssivalvonnan on arvioitava 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun hankintaa koskevan ilmoituksen johdosta, kykeneekö ilmoitusvelvollinen luottolaitos järjestämään toimintansa vakaalla ja luotettavalla tavalla ja millaisia riskejä hankinnan tekevään luottolaitokseen hankinnan johdosta kohdistuu. Arviointi on suoritettava seuraavilla perusteilla:

1) kykeneekö ilmoitusvelvollinen luottolaitos noudattamaan tässä laissa ja tämän lain nojalla annetuissa säädöksissä ja määräyksissä, EU:n vakavaraisuusasetuksessa, luottolaitosdirektiiviin perustuvissa säädöksissä ja soveltuvien osin muussa Euroopan unionin lainsäädännössä tai sen täytäntöönpanemiseksi annetussa kansallisessa lainsäädännössä luottolaitoksen taloudelliselle asemalle, riskienhallinnalle ja toiminnan järjestämiselle säädettyjä vaatimuksia;

2) onko perusteltua syytä epäillä, että hankinnan yhteydessä syyllistytään tai pyritään tai on syyllistytty tai pyritty rahanpesuun tai terrorismin rahoittamiseen tai että ehdotettu hankinta voisi lisätä rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riskiä.

Finanssivalvonnan on lisäksi kuultava toimivaltaista valvontaviranomaista, joka vastaa kyseisen luottolaitoksen osalta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyvien velvoitteiden valvonnasta, jollei kyseinen viranomainen ole Finanssivalvonta. Tällaisen viranomaisen on ilmoitettava mahdollisesta omistusosuuden hankinnan vastustamisesta 30 arkipäivän kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on lähettänyt kuulemispyynnön. Finanssivalvonnan on otettava hankinnan vastustamista koskeva ilmoitus huomioon tässä pykälässä tarkoitettussa arvioinnissa.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Arviointimenettelystä ja arviointimenettelyssä noudatettavista määräajoista sekä arvioinnin perusteista annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella. Lisäksi Finanssivalvonta voi antaa täydentäviä teknisluonteisia määräyksiä arviointimenettelyn käytännön toteutuksesta ja arviointimenettelyssä vaadittavien tietojen toimittamistavasta. Arviointimenettelystä ja arvioinnin perusteista säädetään lisäksi Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annettavissa teknisissä standardeissa. Finanssivalvonnan on julkaistava arviointiperusteet, joiden on oltava oikeasuhtaisia ja asianmukaisia omistusosuuden hankinnan luonne huomioiden.

6 §

Yritysjärjestelyn arviointimenettely

Finanssivalvonnan on varmistaa yritysjärjestelyyn osallistuvien luottolaitosten toiminnan vakaus sekä ottaakseen huomioon yritysjärjestelystä aiheutuvat riskit, joille luottolaitos voi yritysjärjestelyn yhteydessä altistua, tehtävä arvio järjestelystä seuraavilla perusteilla:

- 1) yritysjärjestelyyn osallistuvien luottolaitosten maine;
- 2) yritysjärjestelyyn osallistuvien luottolaitosten taloudellisen toiminnan vakaus ottaen huomioon erityisesti niiden harjoittaman liiketoiminnan luonne;
- 3) kykeneekö yritysjärjestelyyn osallisena oleva luottolaitos arvioidusti noudattamaan tässä laissa ja tämän lain nojalla annetuissa säädöksissä ja määräyksissä, EU:n vakavaraisuusasetuksessa, luottolaitosdirektiiviin perustuvissa säädöksissä ja soveltuvin osin muussa Euroopan unionin lainsäädännössä tai sen täytäntöönpanemiseksi annetussa kansallisessa lainsäädännössä luottolaitoksen taloudelliselle asemalle, riskienhallinnalle ja toiminnan järjestämiselle säädettyjä vaatimuksia ja velvoitteita;
- 4) yritysjärjestelyyn liittyvien suunnitelmien toteuttamiskelpoisuus ja mahdollistavatko suunnitelmat arvioidusti luottolaitoksen liiketoiminnan harjoittamisen terveeltä pohjalta;
- 5) onko perusteltua syytä epäillä, että yritysjärjestelyn yhteydessä syyllistytään tai pyritään tai on syyllistytty tai pyritty rahanpesuun tai terrorismin rahoittamiseen tai että suunniteltu yritysjärjestely voisi lisätä rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riskiä.

Finanssivalvonnan on jatkuvasti valvottava yritysjärjestelyyn liittyvien suunnitelmien toteuttamista niiden täytäntöönpanoon saakka.

Finanssivalvonnan on lisäksi kuultava toimivaltaista valvontaviranomaista, joka vastaa kyseisen luottolaitoksen osalta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyvien velvoitteiden valvonnasta, jollei kyseinen viranomainen ole Finanssivalvonta. Tällaisen viranomaisen on ilmoitettava mahdollisesta yritysjärjestelyn vastustamisesta 30 arkipäivän kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on lähettänyt kuulemispyynnön. Finanssivalvonnan on otettava yritysjärjestelyn vastustamista koskeva ilmoitus huomioon tässä pykälässä tarkoitettua arvioinnissa.

Tässä pykälässä säädettyä arviointimenettelyä ei sovelleta, jos sulautumisen kaikki osapuolet kuuluvat samaan konserniin tai ovat saman talletuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksia. Finanssivalvonta voi kuitenkin arvioida tässä momentissa tarkoitettua sulautumisen, jos sillä on ennalta käytössä olevan tiedon pohjalta perusteltua syytä epäillä, että sulautuminen vaarantaisi vastaanottavan luottolaitoksen taloudellista asemaa koskevien vaatimusten täyttymisen tai muut toimintaedellytykset yhdessä tai useammassa 1 momentissa tarkoitettua osa-alueessa. Jos

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

yritysjärjestelyn toteuttaminen edellyttää luottolaitoksen toimiluvan tai omistusyhteisön luvan myöntämistä, tässä pykälässä säädettyä yritysjärjestelyn arviointimenettelyä ei sovelleta.

Arviointimenettelystä ja arviointimenettelyssä noudatettavista määräajoista sekä arvioinnin perusteista annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella. Lisäksi Finanssivalvonta voi antaa täydentäviä teknisluonteisia määräyksiä arviointimenettelyn käytännön toteutuksesta ja arviointimenettelyssä vaadittavien tietojen toimittamistavasta. Arviointimenettelystä ja arvioinnin perusteista säädetään lisäksi Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annettavissa teknisissä standardeissa. Finanssivalvonnan on julkaistava arviointiperusteet, joiden on oltava oikeasuhtaisia ja asianmukaisia yritysjärjestelyn luonnehuomioiden.

7 §

Viranomaisyhteistyö

Jos merkittävän omistusosuuden hankinnan kohteena on omistusosuus luottolaitoksesta, vakuutusyhtiöstä, jälleenvakuutusyhtiöstä, sijoituspalveluyrityksestä tai omaisuudenhoidoyhtiöstä, jolle on myönnetty toimilupa tai muu toimintaa koskeva lupa Euroopan talousalueella, tai jos yritysjärjestelyn osapuolena on tällainen yritys, Finanssivalvonnan on tehtävä yhteistyötä hankinnan kohteena olevan yrityksen valvontaviranomaisen kanssa 5 ja 6 §:ssä tarkoitetussa arviointimenettelyssä.

Jos yritysjärjestelyn toisena osapuolena tai yrityksenä, jonka omistusosuuden luottolaitos hankkii, on tässä pykälässä tarkoitettu toimiluvan tai muun luvan varainen yhteisö, Finanssivalvonnan on viipymättä toimitettava tällaisen yhteisön toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle arvioinnin kannalta olennaiset, asiaan vaikuttavat ja merkitykselliset tiedot yritysjärjestelyn tai merkittävän omistusosuuden hankinnan arviointia varten sen estämättä, mitä salassapidosta säädetään. Tiedot on annettava pyynnöstä tai oma-aloitteisesti.

Finanssivalvonnan on yhteistyössä muiden valvontaviranomaisten kanssa pyrittävä arviointia koskevissa päätöksissään johdonmukaisuuteen.

Viranomaisten välisestä yhteistyöstä annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella. Yhteistyöstä säädetään lisäksi Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annettavissa teknisissä standardeissa.

8 §

Finanssivalvonnan toimivalta vastustaa merkittävän omistusosuuden hankintaa tai yritysjärjestelyä

Finanssivalvonta voi vastustaa 5 §:ssä tarkoitetun arvion perusteella 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua merkittävän omistusosuuden hankintaa ja 6 §:ssä tarkoitetun arvion perusteella mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitettua yritysjärjestelyä, jos sille on perusteltu syy ottaen huomioon 5 ja 6 §:ssä säädetty arviointiperusteet, tai jos ilmoituksen tekijä ei ole toimittanut Finanssivalvonnan edellyttämiä lisätietoja.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

9 §

Arviointimenettelyä koskeva päätös

Finanssivalvonnan on annettava kirjallinen päätös merkittävän omistusosuuden hankinnan vastustamisesta kahden arkipäivän kuluessa arvioinnin valmistumisesta, kuitenkin viimeistään valtiovarainministeriön asetuksella säädettävässä arviointimenettelyn määräajassa. Muussa tapauksessa hankinta katsotaan hyväksytyksi. Finanssivalvonta voi asettaa myönteiseen päätökseen voimassaoloajan, jonka aikana merkittävän omistusosuuden hankinta on tehtävä ja pidentää voimassaoloaikaa tarvittaessa.

Finanssivalvonnan on annettava yritysjärjestelyyn liittyvä päätös kahden arkipäivän kuluessa arvioinnin valmistumisesta, kuitenkin viimeistään valtiovarainministeriön asetuksella säädettävässä arviointimenettelyn määräajassa. Yritysjärjestelyä ei saa panna täytäntöön ennen kuin Finanssivalvonta on antanut siitä myönteisen päätöksen. Finanssivalvonta voi asettaa myönteiseen päätökseen voimassaoloajan, jonka aikana yritysjärjestely on pantava täytäntöön.

Jos yritysjärjestelyyn osallistuvat yhteisöt kuuluvat samaan konserniin tai talletuspankkien yhteenliittymään, järjestely katsotaan hyväksytyksi, jos Finanssivalvonta ei ole kirjallisesti vastustanut järjestelyä 2 momentissa tarkoitetussa määräajassa.

6 luku

Sivuliikkeen perustaminen, palvelujen tarjoaminen ja kotipaikan siirto ulkomaille

5 §

Luottolaitoksen tytär- tai omistusyhtiönä olevan rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus ja palveluiden tarjoamisoikeus

Luottolaitoksen tytär- tai omistusyhtiönä oleva suomalainen rahoituslaitos saa perustaa sivuliikkeen tai muutoin tarjota luottolaitosdirektiivin liitteessä 1 tarkoitettuja palveluja toiseen ETA-valtioon tässä pykälässä säädetyin edellytyksin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna rahoituslaitoksena pidetään rahoituslaitosta:

1) jonka emoyritys tai omistusyhtiöt ovat Suomessa toimiluvan saaneita luottolaitoksia, jotka yhdessä käyttävät vähintään 90 prosenttia rahoituslaitoksen osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänivallasta;

2) jonka toimintaa harjoitetaan tosiasiallisesti Suomessa;

3) joka kuuluu erityisesti kyseessä olevan toiminnan osalta tosiasiallisesti emoyhtiönä tai omistusyhtiönä olevan luottolaitoksen konsolidoidun valvonnan piiriin luottolaitosdirektiivin VII osaston 3 luvun sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen ensimmäisen osan II osaston 2 luvun mukaisesti, erityisesti mainitun asetuksen 92 artiklassa säädettyjen pääomavaatimusten, kyseisen asetuksen neljännen osan mukaisen suurten riskikeskittymien valvonnan sekä kyseisen asetuksen 89 ja 90 artiklassa säädettyjen omistusyhteyksiä koskevien rajoitusten osalta.

Rahoituslaitoksen emoyhtiönä ja omistusyhtiönsä toimivien luottolaitosten on osoitettava, että rahoituslaitosta johdetaan terveesti ja vakaasti. Rahoituslaitoksen emo- ja omistusyhtiönsä olevien luottolaitosten on sitouduttava yhteisvastuullisesti vastaamaan rahoituslaitoksen

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

velvoitteista. Tässä pykälässä tarkoitettun liiketoiminnan on oltava sallittua rahoituslaitoksen sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen perusteella.

Finanssivalvonnan on tarkastettava edellä 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen edellytysten täyttyminen ja edellytysten täytyessä annettava siitä todistus asianomaiselle rahoituslaitokselle. Todistus on liitettävä palveluiden tarjoamista koskevaan ilmoitukseen.

Jos tässä pykälässä tarkoitettu rahoituslaitos ei enää täytä tässä pykälässä säädettyjä vaatimuksia, Finanssivalvonnan on ilmoitettava asiasta sijoittautumisvaltion ETA-valvontaviranomaiselle. Tällöin rahoituslaitoksen toimintaan sijoittautumisvaltiossa sovelletaan kyseisen valtion lainsäädäntöä.

Muilta osin tässä pykälässä tarkoitettujen rahoituslaitosten sivuliikkeen perustamiseen ja palveluiden tarjoamiseen toiseen ETA-valtioon sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään luottolaitoksen sivuliikkeen perustamisesta tai palveluiden tarjoamisesta toiseen ETA-valtioon.

Mitä tässä pykälässä säädetään rahoituslaitoksesta, koskee myös tällaisen rahoituslaitoksen tytäryritystä.

7 luku

Hallinto ja ohjausjärjestelmät

1 §

Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset

Luottolaitoksella on oltava sen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden kattavat ja oikeasuhteiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan luottolaitoksen johtaminen tehokkaasti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti sekä se, että luottolaitoksen hallitus voi tehokkaasti valvoa luottolaitoksen johtamista.

Luottolaitoksen johtamisessa ja toiminnassa tehtävät on eriytettävä siten, että vältetään eturistiriidat, jotka voivat vaarantaa laitoksen johtamisen tehokkaasti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti. Luottolaitoksen hallituksen puheenjohtaja ei saa samanaikaisesti toimia luottolaitoksen toimitusjohtajana.

2 §

Luottolaitoksen hallituksen kokoonpanoa ja työskentelyä koskevat vaatimukset

Luottolaitoksen on käytettävä riittävästi voimavaroja luottolaitoksen hallituksen jäsenten kouluttamiseen ja perehdyttämiseen tehtävänsä, huomioiden myös 9 luvun 17 a §:ssä tarkoitettuihin ESG-tekijöihin liittyvät riskit ja vaikutukset sekä tietojärjestelmäriskit.

Hallituksen työ on järjestettävä siten, ettei hallituksen yksittäinen jäsen tai jäsenten vähemmistö epäasianmukaisesti tai luottolaitoksen edun vastaisesti vallitse hallituksen

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

päätöksentekoa. Hallituksen yksittäisen jäsenen on toimittava tehtävässään siten, että hallitus voi täyttää tehtävänsä ja riippumattomasti valvoa johdon toimintaa.

3 §

Nimitysvaliokunta

Nimitysvaliokunnan on avustettava hallitusta tai muuta hallituksen jäsenet valitsevaa elintä ainakin seuraavissa asioissa:

2) hallituksen kokoonpanon, hallituksen sekä sen yksittäisten jäsenten pätevyyden, hallituksen työskentelyn sekä hallituksen yksittäisten jäsenten työskentelyn arviointi;

4 §

Luottolaitoksen ylimmän johdon ja avainhenkilöiden luotettavuus- ja riippumattomuusvaatimukset

Luottolaitoksen ylimpään johtoon kuuluvan ja avainhenkilön on oltava luotettava ja hyvämaininen sekä toimittava tehtävässään rehellisesti. Luottolaitoksen hallituksen jäsenen on toimittava tehtävässään riippumattomasti. Luottolaitoksen liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvalla on oltava kyky tehtävässään vaadittavaan itsenäiseen päätöksentekoon. Tässä momentissa tarkoitettuna henkilönä ei voi toimia alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa tai liiketoimintakiellossa.

Talletuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksen ylimpään johtoon kuuluvan henkilön toimiminen samanaikaisesti yhteenliittymän keskusyhteisön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenenä ei sellaisenaan vaaranna 1 momentissa säädettyjen vaatimusten täyttymistä.

Luottolaitoksen on varmistettava, että sen ylin johto ja avainhenkilöt täyttävät ennen tehtävässä aloittamista ja koko tehtävässäoloajan tässä pykälässä säädetty vaatimukset lukuun ottamatta 11 luvun 10 a §:ssä tarkoitettua asiamiestä ja kriisinratkaisuviranomaisen luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitettua asiamiestä.

Luotettavana ja hyvämaineisena ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään; tai

2) muutoin kuin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton luottolaitoksen ylimpään johtoon tai avainhenkilöksi.

Edellä 4 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräaika on laskettava tuomion lainvoimaiseksi tulosta tehtävän vastaanottohetkeen. Jos tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa luottolaitoksen johtoon kuuluvan päätösvalan käyttämistä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

4 a §

Luottolaitoksen ylimmän johdon ja avainhenkilöiden pätevyysvaatimukset

Luottolaitoksen hallituksella on oltava kokonaisuutena riittävä osaaminen ja kokemus ymmärtääkseen luottolaitoksen toimintaa ja luottolaitoksen ottamia riskejä sekä luottolaitostoiminnan ja riskien vaikutuksia lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä, huomioiden myös 9 luvun 17 a §:ssä tarkoitettut ESG-tekijät. Osaamisen ja kokemuksen on oltava riittävän monipuolista.

Luottolaitoksen liiketoiminnasta vastaavalla johdolla on kokonaisuutena oltava riittävä osaaminen ja kokemus ymmärtääkseen luottolaitoksen toimintaa ja luottolaitoksen ottamia riskejä sekä luottolaitostoiminnan ja riskien vaikutuksia lyhyellä, keskipitkällä ja keskipitkällä aikavälillä huomioiden myös 9 luvun 17 a §:ssä tarkoitettut ESG-tekijät. Luottolaitoksen liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluvalla ja avainhenkilöllä on oltava tehtäviensä kannalta riittävä osaaminen ja kokemus.

Luottolaitoksen on varmistettava, että sen ylin johto ja avainhenkilöt täyttävät ennen tehtävässä aloittamista ja koko tehtävässäoloajan tässä pykälässä säädetyt vaatimukset lukuun ottamatta 11 luvun 10 a §:ssä tarkoitettua asiamiestä ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitettua kriisinratkaisuviranomaisen nimittämää asiamiestä.

4 b §

Kelpoisuusvaatimusten arviointi

Luottolaitoksen on arvioitava ylimpään johtoon kuuluvan ja avainhenkilön kelpoisuus ennen tehtävässä aloittamista ja säännöllisesti tehtävässäoloaikana. Kelpoisuusvaatimusten arvioinnissa on otettava huomioon 4 ja 4 a §:ssä ja muualla lainsäädännössä säädettyjen kelpoisuuskriteerien ohella luottolaitoksen sisäiset toimintaperiaatteet, luottolaitosvalvontaan liittyvät valvonnalliset odotukset sekä sääntelyn soveltamista koskevat ohjeet.

Luottolaitoksen on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä Finanssivalvonnalle 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua ylimpää johtoa koskevista muutoksista tai uusista tiedoista, jos ilmoitusta ei tehdä 4 momentin perusteella, sekä 4 §:n 1 momentissa tarkoitettua avainhenkilöä koskevista muutoksista tai uusista tiedoista, jos kyseessä on luottolaitosdirektiivin 91 a artiklan 5 kohdassa tarkoitettu yhteisö. Jos luottolaitos kuuluu talletuspankkien yhteenliittymään ja jäsenluottolaitokset tekevät ilmoitukset keskusyhteisölle, Finanssivalvonta voi sallia, että talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisö ilmoittaa ainoastaan Finanssivalvonnan määrittelemät keskeisimmät jäsenluottolaitoksien johtoa koskevat tiedot neljännesvuosittain Finanssivalvonnalle. Luottolaitoksen on pidettävä henkilön kelpoisuuteen liittyvät tiedot ajan tasalla. Luottolaitoksen on salassapitosäännösten estämättä toimitettava Finanssivalvonnalle sen pyynnöstä kelpoisuuteen liittyvät tiedot, jotka ovat välttämättömiä kelpoisuussäännösten noudattamisen valvonnassa. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tietojen toimittamisesta ja tietojen toimittamistavasta.

Edellä 1 momentissa säädetyistä poiketen luottolaitos saa arvioida hallituksen jäsenen kelpoisuuden vasta tehtävässä aloittamisen tai tehtävään nimittämisen jälkeen, jos hallituksen

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

jäsenten enemmistö vaihtuu samanaikaisesti ja kelpoisuusarvion tekeminen ennen tehtävässä aloittamista tai nimittämistä jäisi hallituksesta eroavien jäsenten tehtäväksi.

Luottolaitosdirektiivin 91 artiklan 1 d kohdassa tarkoitetun luottolaitoksen tai muun yhteisön on toimitettava hallituksen puheenjohtajaksi tai liiketoiminnasta vastaavaan johtoon lukeutuvaan tehtävään nimitettävää henkilöä koskeva ilmoitus Finanssivalvonnalle ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään 30 päivää ennen tehtävässä aloittamista tai toimikauden alkamista. Ilmoitusmenettelystä ja ilmoitukseen liitettävistä selvityksistä annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella. Jos tässä momentissa tarkoitetut ja valtiovarainministeriön asetuksella tarkemmin säädettyt Finanssivalvonnalle toimitetut tiedot eivät ole riittävät kelpoisuusvaatimusten täyttämisen valvomiseksi, Finanssivalvonta voi lykätä nimitettävän henkilön tehtävässä aloittamista, kunnes riittävät tiedot on toimitettu. Lykkäystä ei kuitenkaan voi tehdä, jos Finanssivalvonta arvioi, että tällaisia tietoja ei ole mahdollista toimittaa.

4 c §

Kelpoisuusvaatimusten täyttymättä jääminen

Jos 4 b §:ssä tarkoitetun arvion pohjalta luottolaitoksen ylimpään johtoon kuuluva tai avainhenkilö ei täytä kelpoisuusvaatimuksia, luottolaitos ei saa nimittää henkilöä tehtävään. Jos arvio tehdään nimittämisen jälkeen tai henkilön jo aloitettua tehtävässään, luottolaitoksen on ryhdyttävä toimenpiteisiin henkilön erottamiseksi tai muutoin tehtävästä vapauttamiseksi tai muihin sellaisiin toimenpiteisiin, joilla varmistetaan kelpoisuusvaatimusten täyttäminen kyseisen tehtävän vaatimukset huomioiden.

Jos avainhenkilö ei täytä kelpoisuusvaatimuksia, luottolaitoksen on lisäksi ryhdyttävä muihin tarpeellisiin toimenpiteisiin varmistukseksi avainhenkilön tehtävien asianmukaisen hoitamisen. Avainhenkilöiden osalta 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet on toteutettava kohtuullisessa ajassa.

4 d §

Omistusyhteisön ylimmän johdon ja avainhenkilöiden kelpoisuusvaatimukset

Mitä 4 §:ssä säädetään luottolaitoksen ylimmän johdon ja avainhenkilöiden luotettavuus- ja pätevyysvaatimuksista ja 4 b §:ssä vaatimusten arvioinnista, sovelletaan myös konsolidointiryhmän emoyhteisönä toimivaan 2 a luvun 1 §:n mukaiseen luvanvaraiseen omistusyhteisöön ja mainitun luvun 3 §:n 1 momentin mukaisesti nimettyyn luottolaitokseen tai toiseen omistusyhteisöön sekä talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 4 §:ssä tarkoitettuun keskusyhteisöön.

Muun kuin 1 momentissa tarkoitetun omistusyhteisön hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on oltava hyvämaineinen, jolla on tehtävänsä nähden riittävä osaaminen ja kokemus. Omistusyhteisön on varmistettava tässä momentissa säädettyjen kelpoisuusvaatimusten täyttyminen.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

4 e §

Yksilölliset tehtäväkuvaukset sekä roolien ja vastuiden kokonaiskartoitus

Luottolaitoksen on laadittava jokaisesta liiketoiminnasta vastaavaan johtoon ja toimivaan johtoon lukeutuvasta tehtävästä sekä luottolaitoksen avainhenkilöstä kirjallinen tehtäväkuvaus. Tehtäväkuvauksesta on ilmentävä kyseiseen tehtävään liittyvät tehtävät ja vastuut. Luottolaitoksen on lisäksi laadittava roolien ja vastuiden kokonaiskartoitus, joka sisältää kuvauksen raportointi- ja vastuusuhteista ja 9 luvun 2 §:n mukaisiin hallinto- ja ohjausjärjestelmiin kuuluvat tehtävät.

5 §

Luottolaitoksen johdon ajankäyttö

Luottolaitoksen ylimpään johtoon kuuluvan on käytettävä riittävästi aikaa tässä laissa säädettyjen ja muiden tehtävään kuuluvien velvollisuuksiensa hoitamiseen. Luottolaitoksen ylimpään johtoon kuuluvalla olevien samanaikaisten muiden ylimpään johtoon kuuluvien tehtävien enimmäismäärän ja heidän muiden tehtäviensä arvioinnissa on otettava huomioon ainakin ylimpään johtoon kuuluvan henkilökohtaiset olosuhteet sekä luottolaitoksen toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus.

Jäljempänä 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen ylimpään johtoon kuuluvalla voi olla enintään yksi seuraavista johtotehtävien yhdistelmistä:

- 1) yksi toimitusjohtajan tai muu liiketoiminnasta vastaavaan johtoon kuuluva tehtävä ja kaksi sellaista hallituksen jäsenyyttä, johon ei samanaikaisesti kuulu liikkeenjohdollisia vastuuta; tai
- 2) neljä sellaista hallituksen jäsenyyttä, johon ei samanaikaisesti kuulu liikkeenjohdollisia vastuuta.

Yhdeksi johtotehtäväksi lasketaan 2 momentissa tarkoitettut tehtävät:

- 1) samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai samaan talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvissa yrityksissä; ja
- 2) yrityksissä, joista luottolaitoksella on EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 36 alakohdassa tarkoitettu huomattava omistusosuus.

Finanssivalvonta voi antaa luvan luottolaitoksen ylimpään johtoon kuuluvalla vastaanottaa yhden lisäjäsenyyden 2 momentissa säädettyjen enimmäismäärien lisäksi, jos se ei vaaranna 1 momentissa säädettyjen periaatteiden noudattamista.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

8 luku

Palkitseminen

1 §

Säännösten soveltaminen

Edellä 2 momentissa tarkoitetuista sellaisista henkilöistä, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan, säädetään lisäksi tarkemmin Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa. Edellä 2 momentissa tarkoitettuihin palkitsemisjärjestelmiin on luettava mukaan myös lisäeläke-etuudet.

3 §

Palkitsemisjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset

Luottolaitoksen palkitsemisjärjestelmien tulee olla laitoksen ja sen konsolidointiryhmän liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukaisia sekä vastata laitoksen ja sen konsolidointiryhmän pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmien tulee olla sopusoinnussa laitoksen ja sen konsolidointiryhmän hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistää sitä 9 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisesti. Palkitsemisjärjestelmissä on otettava huomioon laitoksen ja sen konsolidointiryhmän riskinottohalukkuus 9 luvun 17 a §:n 1 momentissa tarkoitettujen ESG-riskien osalta. Palkitsemisjärjestelmissä henkilöstöä ei saa asettaa eriarvoiseen asemaan sukupuolen perusteella.

9 §

Muuttuvia palkkioita koskevat vaatimukset

Muuttuvan palkkion on perustuttava kokonaisarvioon palkkionsaajan ja asianomaisen liiketoimintayksikön suorituksesta sekä luottolaitoksen ja, jos laitos kuuluu konsolidointiryhmään, konsolidointiryhmän, kokonaistuloksesta ja sen kehittymisestä. Suoritusta arvioitaessa on otettava huomioon taloudelliset ja muut tekijät, kuten kaikkien olennaisten riskien hallinta, sekä se, miten suoritus tai tulos on toteutunut pitkällä aikavälillä.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

9 luku

Riskien hallinta

1 §

Sisäisen pääoman riittävyyden arviointi

Luottolaitoksen on huolehdittava siitä, että sillä on jatkuvasti riittävä määrä omia varoja kattamaan luottolaitokseen kohdistuvat ja sen ulkoiseen toimintaympäristöön liittyvät riskit siten kuin tässä laissa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään. Riskien kattamisessa tulee ottaa huomioon tämän luvun 17 a §:ssä tarkoitettut ESG-riskit lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Luottolaitos ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa luottolaitoksen vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle. Tämän varmistamiseksi luottolaitoksella on oltava terveet, kattavat ja tehokkaat strategiat ja menettelytavat, joiden avulla se arvioi, seuraa ja ylläpitää sisäisen pääoman määrää, laatua ja jakautumista.

2 §

Riskienhallintajärjestelmälle asetettavat yleiset vaatimukset

Luottolaitoksella on oltava tehokkaat ja luotettavat sekä kirjallisesti kuvatut hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joihin kuuluvat:

2) tehokkaat riskienhallinnan prosessit, joilla tunnistetaan riskit, hallitaan ja seurataan niitä sekä raportoidaan niistä;

3 §

Hallituksen tehtävät riskien hallinnassa

Luottolaitoksen hallituksen on hyväksyttävä luottolaitokseen ja sen toimintaan kohdistuvia riskejä koskevat strategiat ja menettelytavat sekä arvioitava niitä uudelleen vähintään joka toinen vuosi. Hallituksen on myös huolehdittava, että niiden noudattamista valvotaan luotettavasti. Kaikki olennaiset riskit, riskienhallintaa koskevat ohjeet sekä näiden muutokset on raportoitava hallitukselle. Riskeihin kuuluvat myös luottolaitoksen makrotaloudellisesta toimintaympäristöstä johtuvat riskit suhteutettuina luottolaitoksen liiketoimintasykliin sekä riskit, jotka johtuvat ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvien tekijöiden nykyisistä sekä lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin vaikutuksista.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

3 a §

Kestävyyteen liittyvien taloudellisten riskien hallinnan suunnittelu

Luottolaitoksen hallituksen on hyväksyttävä yksi tai useampi suunnitelma, joka sisältää määrällisiä tavoitteita ja prosesseja, sellaisten taloudellisten riskien seuraamiseksi ja käsittelemiseksi, joita aiheutuu lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvistä tekijöistä. Riskeihin kuuluvat myös mukauttamisprosessista ja siirtymään liittyvistä muutostrendeistä aiheutuvat riskit, jotka aiheutuvat sääntelytavoitteista ja säädöksistä, erityisesti tavoitteesta ilmastonutraaliuden saavuttamisesta, sekä kolmansien maiden oikeudellisista ja sääntelytavoitteista, jos niillä on merkitystä kansainvälistä toimintaa harjoittavien laitosten kannalta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuihin suunnitelmiin on sisällytettävä luottolaitoksen liiketoimintamallia ja -strategiaa koskevia toimia. Suunnitelmien ja niitä koskevien toimien on oltava johdonmukaisia kirjanpitolain 7 luvun 4 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohdan mukaisesti kestävyysraportissa esitettävien suunnitelmien ja niitä koskevien toimien kanssa.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa määrällisissä tavoitteissa ja prosesseissa on otettava huomioon ilmastonmuutosta käsittelevän eurooppalaisen tieteellisen neuvottelukunnan viimeisimmät raportit ja ehdottamat toimenpiteet, erityisesti unionin ilmastotavoitteiden saavuttamisen osalta.

Luottolaitoksen hallituksen on seurattava 1 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien täytäntöönpanoa.

Pienet ja rakenteeltaan yksinkertaiset luottolaitokset voivat soveltaa 1 momentissa tarkoitettujen suunnitelmien laatimisessa seuraavia yksinkertaistettuja menettelyitä:

- 1) luottolaitos voi laatia suunnitelmien sisällön yksinkertaistettuna;
- 2) luottolaitos voi käyttää pienempää määrää indikaattoreita mittareiden käytössä ja tavoitteiden asettamisessa sekä muotoilla enemmän laadullisia tavoitteita;
- 3) luottolaitos voi käyttää skenaarioanalyysissä yksinkertaistettua joukkoa keskeisistä riskeistä, skenaarion ajanjaksoista ja vaikutusten alueellisesta jakaantumisesta sekä muista parametreista ja oletuksista.

3 b §

Keskittymäriskien hallinnan suunnittelu

Luottolaitoksen hallituksen on hyväksyttävä yksi tai useampi suunnitelma, joka sisältää määrällisiä tavoitteita OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012, jäljempänä *markkinarakennetoimija-asetus*, 7 a artiklan mukaisesti seuratakseen ja käsitelläkseen keskittymäriskiä, joka aiheutuu Euroopan unionille tai sen yhdelle tai useammalle jäsenvaltiolle järjestelmän kannalta huomattavan merkittäviä palveluja tarjoaviin keskusvastapuoliin liittyvistä vastuista.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

4 §

Riskivaliokunta

Riskivaliokunnan on myös avustettava hallituksen palkitsemisvaliokuntaa terveiden palkitsemisjärjestelmien luomisessa ja arvioitava, kannustavatko palkitsemisjärjestelmät ottamaan huomioon laitoksen riskit, pääoma- ja maksuvalmiusvaatimukset sekä tuottojen jaketuksen ja tuottojen kertymistodennäköisyyden. Huomioon otettaviin riskeihin kuuluvat myös ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvien tekijöiden vaikutuksista johtuvat riskit.

9 §

Luottoriskin, vastapuoliriskin ja markkinariskin arvioiminen sisäisin arviointimenetelmin

Luottolaitoksella on oltava luotto- ja vastapuoliriskin arvioimista varten omat luottolaitoksen toiminnan laadun, laajuuden ja monimuotoisuuden kannalta riittävät sisäiset arviointimenetelmät, jotka eivät saa perustua yksinomaan tai kaavamaisesti vastapuolta tai rahoitusvälinettä koskevaan ulkopuoliseen luottoluokitukseen.

Luottolaitoksen, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla merkittävä, on pyrittävä kehittämään sisäisiä arviointimenetelmiään luottoriskin osalta sekä käyttämään sisäisen luokituksen menetelmiä omien varojen vaatimuksen laskemiseen ja ainakin sellaisten olennaisen suurten luottoriskien arvioimiseen, joihin liittyy samanaikaisesti suuri määrä merkittäviä vastapuolia.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuna luottolaitoksen on pyrittävä kehittämään sisäisiä arviointimenetelmiään markkinariskien osalta sekä käyttämään sisäisen luokituksen menetelmiä omien varojen vaatimuksen laskemiseen kaupankäyntivarastoon kuuluvien erien osalta yhdessä sellaisten sisäisten mallien kanssa, joiden avulla lasketaan omien varojen vaatimukset sellaisille maksukyvyttömyysriskeille, joihin liittyy olennaisen suuria vastuita ja joiden osalta luottolaitoksella on suuri määrä olennaisia eriä kaupankäynnin kohteena olevissa eri liikkeeseenlaskijoiden vieraan tai oman pääoman ehtoisissa rahoitusvälineissä.

10 §

Luotto- ja vastapuoliriski

Luottolaitoksen on suoritettava etukäteisarviointi vastapuoliriskistä kaikista kryptovaroihin liittyvistä vastuistaan, jotka se aikoo ottaa. Luottolaitoksen on myös arvioitava riskienhallinnan prosessien sekä toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen riittävyttä kryptovaroihin liittyvien vastuiden vastapuoliriskin hallitsemiseksi. Luottolaitosten on raportoitava arviointien sisältö Finanssivalvonnalle.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

12 §

Keskittymäriski

Luottolaitoksen on varauduttava riskien keskittymisestä aiheutuvan riskin toteutumiseen. Sillä on oltava asiaa koskevat dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat. Näihin kuuluvat myös keskusvastapuoliin liittyvistä vastuista aiheutuva keskittymäriskin tunnistaminen, hallitseminen, seuraaminen ja raportoiminen 2 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisilla tehokkailla riskienhallinnan prosesseilla.

Keskittymäriskiä hallittaessa vastapuolina on otettava huomioon ainakin markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettut keskusvastapuolet, luottolaitoksen tämän lain 15 luvun 13 §:ssä tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvat, samalla toimialalla tai samalla maantieteellisellä alueella toimivat sekä samoja hyödykkeitä tuottavat vastapuolet. Lisäksi sen on otettava huomioon luottoriskien vähentämismenetelmistä aiheutuva riski sekä suuret välilliset luottoriskit, kuten yhden vakuudenantajan vakuuskeskittymä. Luottolaitosten on otettava huomioon myös markkinarakennetoimija-asetuksen 7 a artiklassa säädetyt edellytykset.

Sellaisten kryptovarojen osalta, joilla ei ole tunnistettavissa olevaa liikkeeseenlaskijaa, keskittymäriski on arvioitava sellaisten kryptovarojen mukaan, joilla on samanlaiset piirteet.

14 §

Markkinariski

Luottolaitoksen on suoritettava etukäteisarviointi markkinariskistä kaikista kryptovaroihin liittyvistä vastuistaan, jotka se aikoo ottaa. Luottolaitoksen on myös arvioitava riskienhallinnan prosessien sekä toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen riittävyttä kryptovaroihin liittyvien vastuiden markkinariskin hallitsemiseksi. Luottolaitosten on raportoitava arviointien sisältö Finanssivalvonnalle.

16 §

Operatiivinen riski

Luottolaitoksella on oltava menetelmät operatiivisten riskien tunnistamiseksi, arvioimiseksi ja hallitsemiseksi. Sen on varauduttava ainakin ulkoistamiseen liittyvien riskien, suorista ja välillisistä kryptovaroihin ja kryptovarapalvelujen tarjoajiin liittyvistä vastuista aiheutuviin riskeihin sekä harvoin tapahtuvien vakavien riskitapahtumien toteutumiseen. Laitoksen täytyy selkeästi kuvata, mitä se pitää operatiivisina riskeinä. Sillä on oltava operatiivisen riskin hallintaa koskevat kirjalliset toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

17 a §

ESG-tekijät ja ESG-riskit

ESG-riskeillä tarkoitetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 52 d alakohdassa tarkoitettuja ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan (*ESG-tekijät*) liittyviä riskejä.

Luottolaitoksilla on oltava osana hallintajärjestelmiään vankat strategiat, toimintatavat, prosessit ja järjestelmät ESG-riskien tunnistamista, mittaamista, hallintaa ja seuranta varten. Näihin kuuluvat myös ESG-riskien tunnistaminen, hallitseminen, seuraaminen ja raportoiminen 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuilla tehokkailla riskienhallinnan prosesseilla.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen strategioiden, toimintatapojen, prosessien ja järjestelmien on oltava oikeassa suhteessa laitoksen liiketoimintamalliin ja sen toiminnan laajuuteen liittyvien ESG-riskien laajuuteen, luonteeseen ja monimutkaisuuteen.

Edellä 1–3 momentissa tarkoitettuja ESG-riskejä on seurattava ja ne on tunnistettava, mitattava, hallittava, arvioitava ja otettava huomioon lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä.

Luottolaitosten on testattava kykyään kestää ESG-tekijöiden pitkän aikavälin kielteisiä vaikutuksia. Häiriönsietokyvyn testaus on tehtävä seuraavien edellytysten mukaisesti:

1) häiriönsietokykyä on testattava sekä perusskenaariossa että epäsuotuisissa skenaarioissa tietyllä ajanjaksolla;

2) testaukseen on sisällytettävä useita ympäristöön, yhteiskuntaan ja hallintotapaan liittyviä skenaarioita, joissa otetaan huomioon ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyvien muutosten ja niihin liittyvien julkisten politiikkojen mahdolliset vaikutukset pitkän aikavälin liiketoimintaolosuhteisiin;

3) testauksessa on käytettävä uskottavia skenaarioita, jotka perustuvat kansainvälisten järjestöjen laatimiin skenaarioihin.

19 §

Maksuvalmiusriskin vähentämismenetelmät

Luottolaitoksen on pyrittävä käyttämään riittävästi limiittijärjestelmiä, maksuvalmiuspuskureita ja muita maksuvalmiusriskin vähentämismenetelmiä voidakseen kestää laajasti erilaisia stressitilanteita sekä pyrittävä ylläpitämään riittävän monipuolista rahoitusrakennetta ja rahoituslähteitä. Sen on arvioitava käyttämiään menetelmiä säännöllisesti.

20 §

Maksuvalmiusasemaa koskevien vaihtoehtoisten toteutumisenäkymien säännöllinen tarkastelu

Vaihtoehtoisia toteutumisenäkymiä tarkastellessaan luottolaitoksen on otettava huomioon taseen varojen ja velkojen kassavirtojen lisäksi ainakin taseen ulkopuoliset erät ja muut ehdolliset velat, jotka liittyvät arvopaperistamista varten perustettuihin yhtiöihin ja muihin erillisyyhtiöihin. Eri toteutumisenäkymien mahdollisia vaikutuksia on tarkasteltava luottolaitoskohtaisesti,

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

markkinakohtaisesti ja näiden piirteiden yhdistelminä. Erilaiset aikajänteet ja stressitilanteiden erilaiset vakavuusasteet on otettava huomioon.

23 §

Laskelmista ja menetelmistä ilmoittaminen Finanssivalvonnalle

Luottolaitosten on ilmoitettava Finanssivalvonnalle laskelmien tulokset, laskemisessa käytetyt sisäiset menetelmät sekä Euroopan pankkiviranomaisen pyytämät laadulliset tiedot seuraavalla tavalla:

1) luottolaitos, joka on saanut EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan käyttää sisäisen luokituksen menetelmiä riskipainotettujen vastuuerien tai omien varojen vaatimuksen laskemiseen, raportoivat laskelmiensa tulokset viiteportfoliossa olevien vastuidensa tai positioidensa osalta;

2) luottolaitos, joka käyttää EU:n vakavaraisuusasetuksen kolmannen osan IV osaston 1 a luvussa säädettyä vaihtoehtoista standardimenetelmää, raportoivat laskelmiensa tulokset viiteportfoliossa olevien vastuidensa tai positioidensa osalta, jos laitosten tase-eriin ja taseen ulkopuolisiin eriin sisältyvä markkinariskille altistuva liiketoiminta on vähintään 500 miljoonaa euroa mainitun asetuksen 325 a artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti;

3) luottolaitos, jolla on lupa käyttää sisäisiä menetelmiä EU:n vakavaraisuusasetuksen kolmannen osan II osaston 3 luvun nojalla, sekä olennainen luottolaitos, joka soveltaa standardimenetelmää mainitun osaston 2 luvun nojalla, raportoivat niiden menetelmiensä laskelmien tulokset, joita käytetään odotettavissa olevien luottotappioiden määrän määrittämiseen viiteportfoliossa olevien vastuidensa tai positioidensa osalta, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

a) luottolaitos laatii tilinpäätöksensä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1606/2002 mukaisesti sovellettavien kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti;

b) luottolaitos toteuttaa omaisuuserien ja taseen ulkopuolisten erien arvostamisen sekä omien varojensa määrittämisen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti EU:n vakavaraisuusasetuksen 24 artiklan 2 kohdan nojalla;

c) luottolaitos toteuttaa omaisuuseriensä ja taseen ulkopuolisten eriensä arvostamisen noudattaen pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksestä ja konsolidoidusta tilinpäätöksestä annetun neuvoston direktiivin 86/635/ETY mukaisia tilinpäätösstandardeja ja käyttävät samaa odotettavissa olevien luottotappioiden mallia kuin a alakohdassa mainitun asetuksen mukaisesti sovellettavissa kansainvälisissä tilinpäätösstandardeissa.

Tiedot on ilmoitettava 1 momentin mukaisesti säännöllisesti, mutta kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

10 luku

Taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

1 a §

Omia varoja koskevien vaatimusten keskinäinen suhde

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen vaatimusten kattamiseen laskettavia omia varoja ja konsolidoituja omia varoja ei saa samanaikaisesti laskea kuuluvaksi kuin yhdessä 1 momentin kohdista tarkoitettujen vaatimusten kattamiseksi kerrallaan. Mainittuja vaatimusten kattamiseksi laskettavia omia varoja ei myöskään saa samanaikaisesti laskea kuuluvaksi 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua kokonaislisäpääomavaatimuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a tai 92 b artiklassa tarkoitettua vaatimusta tai kriisinratkaisulain 8 luvussa säädetyn omia varoja ja hyväksyttävien velkojen koskevan kokonaisriskiin pohjautuvan vähimmäisvaatimuksen kattamiseen.

1 c §

Kokonaisriskipainolattian voimaantuloa koskeva siirtymäjärjestely

Sisäisiä riskimalleja käyttävä luottolaitos saa EU:n vakavaraisuusasetuksen 465 artiklassa tarkoitettua kokonaisriskipainolattian laskennassa määrittää mainitun artiklan 8 kohdassa säädetty edellytykset täyttävien Suomessa sijaitsevien asuinkiinteistövakuudellisten luottojen riskipainon lattiatasoa seuraavasti:

1) 31 päivään joulukuuta 2032 luottolaitos saa käyttää lattiatasona kymmentä prosenttia sille osuudelle luotosta, joka vastaa enintään 55 prosenttia asuinkiinteistövakuuden arvosta mainitun asetuksen 125 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti edellyttäen, että asetuksen 465 artiklan 6 kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät;

2) 31 päivään joulukuuta 2029 luottolaitos saa käyttää lattiatasona 45 prosenttia edellä 1 kohdassa tarkoitettua osuudesta jäljelle jäävästä osuudesta, kuitenkin enintään 80 prosenttiin asuinkiinteistövakuuden arvosta mainitun asetuksen 125 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti edellyttäen, että asetuksen 501 artiklassa tarkoitettua tukikerrointa ei samanaikaisesti sovelleta ja että 465 artiklan 7 kohdassa säädetty edellytykset täyttyvät;

3) 2 kohdan soveltamisen jälkeen yli jäävälle vakuudelliselle osuudelle seuraavia riskipainojen lattiatasoja 31 päivään joulukuuta 2032:

a) 52,5 prosenttia 1 päivä tammikuuta 2030 ja 31 päivä joulukuuta 2030 välisenä aikana nämä päivät mukaan lukien;

b) 60 prosenttia 1 päivä tammikuuta 2031 ja 31 päivä joulukuuta 2031 välisenä aikana nämä päivät mukaan lukien;

c) 67,5 prosenttia 1 päivä tammikuuta 2032 ja 31 päivä joulukuuta 2032 välisenä aikana nämä päivät mukaan lukien.

Ennen tässä pykälässä säädetyn riskipainon soveltamista Finanssivalvonnan on varmistettava, että 1 momentissa asuinkiinteistövakuudellisille luotoille säädetty edellytykset täyttyvät.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Mitä tässä pykälässä säädetään Suomessa sijaitsevasta asuinkiinteistövakuudellisesta luotosta, sovelletaan myös luottolaitoksen myöntämään toisessa ETA-valtiossa sijaitsevaan asuinkiinteistövakuudelliseen luottoon, jos kyseisen ETA-valtion lainsäädännön mukaan sovelletaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 465 artiklan 5 kohtaa.

3 §

Lisäpääomavaatimusten määrä

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen 4 a–4 c ja 4 e §:ää.

Muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen 8 ja 9 §:ää. Muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus saa olla enintään 3,0 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä, jollei 8 tai 9 §:stä muuta johdu.

4 a §

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määrääminen

Finanssivalvonnan on yhteistyössä valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Rahoitusvakausviraston kanssa vähintään joka toinen vuosi arvioitava, onko tarpeen asettaa rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävä lisäpääomavaatimus, muuttaa voimassa olevaa vaatimusta tai pitää se ennallaan.

Tässä pykälässä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta koskevan asian käsittelyyn, kuulemismenettelyyn sekä päätöksen voimaantuloon, siitä ilmeneviin tietoihin sekä tiedoksi antamiseen ja julkistamiseen sovelletaan 4 §:n 3—7 momenttia. **Lisäksi lisäpääomavaatimusta koskevasta päätöksestä on käytävä ilmi ne riskit, joiden perusteella vaatimus asetetaan, arvio riskien suuruudesta sekä perusteet pääomavaatimuksen tasolle.** Tässä pykälässä tarkoitettu lisäpääomavaatimus voidaan kuitenkin asettaa 0,5 prosenttiyksikön tarkkuudella. **(Uusi)**

Kokonaisriskipainolattian tullessa luottolaitosta sitovaksi Finanssivalvonnan on tässä pykälässä säädettyssä menettelyssä arvioitava lisäpääomavaatimuksen asianmukainen taso viimeistään 2 momentissa tarkoitettun arvion yhteydessä.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

4 b §

Rahoitusjärjestelmän rakenteellisten ominaisuuksien perusteella määrättävän lisäpääomavaatimuksen määrittämisen perusteet

Lisäpääomavaatimus voidaan asettaa, jos tässä pykälässä tarkoitettuja riskejä ei ole jo katettu EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisilla keinoilla, muilla tässä luvussa tarkoitetuilla lisäpääomavaatimuksilla tai kokonaisriskipainolattialla, ja:

1) rahoitusjärjestelmää ja kansantaloutta uhkaava makrovakaudellinen riski tai järjestelmäriski, huomioiden myös ilmastonmuutoksesta aiheutuvat tällaiset riskit, edellyttää riskien vähentämiseksi tai riskien toteutumisen estämiseksi suurempaa pääomatarvetta;

2) 1 kohdassa tarkoitettu riski uhkaa tai saattaa uhata Suomen rahoitusjärjestelmän häiriötöntä toimintaa ja vakautta; ja

3) lisäpääomavaatimuksen asettaminen ei aiheuta suhteettoman kielteisiä vaikutuksia muiden jäsenvaltioiden tai unionin rahoitusjärjestelmien toimintaan kokonaisuudessaan tai osittain muodostamalla tai luomalla esteen sisämarkkinoiden häiriöttömälle toiminnalle.

4 d §

Ulkomaisen lisäpääomavaatimuksen hyväksyminen

Finanssivalvonta voi tehdä päätöksen muun ETA-valtion valvontaviranomaisen asettaman 4 b §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta vastaavan vaatimuksen soveltamisesta luottolaitoksen siinä valtiossa oleviin tase-eriin ja taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin. Jos muun ETA-valtion valvontaviranomaisen päättämä lisäpääomavaatimus kattaa samoja riskejä kuin Finanssivalvonnan päättämä vastaava lisäpääomavaatimus, Finanssivalvonnan tulee tältä osin päättää lisäpääomavaatimuksen hyväksymisestä siten, että näistä ainoastaan korkeampaa tasoa sovelletaan tai jättää muun ETA-valtion valvontaviranomaisen asettama vaatimus sovellettavien pääomavaatimusten kanssa. Finanssivalvonnan on päätöksessään otettava huomioon luottolaitosdirektiivin 133 artiklan 9 kohdan mukaiseen ilmoitukseen sisältyvät ja 13 kohdan mukaisesti julkistetut tiedot.

4 e §

Lisäpääomavaatimuksesta ilmoittaminen ja hyväksyminen

Jos 4 a §:ssä tarkoitettun päätöksen mukainen lisäpääomavaatimus on yli 3 prosenttia ja enintään 5 prosenttia kokonaisriskistä tai riskikeskittymästä, Finanssivalvonnan on ennen lisäpääomavaatimuksen asettamista, muuttamista tai jatkamista koskevaa päätöstä tehtävä ilmoitus Euroopan järjestelmäriskikomitealle ja samassa yhteydessä pyydettyä Euroopan komission kantaa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean lausuntoa. Jos Euroopan komission kanta

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

lisäpääomavaatimuksen asettamiselle on kielteinen, Finanssivalvonnan on noudatettava tätä kantaa tai ilmoitettava perustelut kannasta poikkeamiselle.

Jos 4 a §:ssä ja 7 tai 8 §:ssä tarkoitettujen päätösten mukainen yhteenlaskettu lisäpääomavaatimus on suurempi kuin 5 prosenttia kokonaisriskistä tai riskikeskittymästä, Finanssivalvonnan on ennen lisäpääomavaatimuksen asettamista, jatkamista tai muuttamista koskevaa päätöstä ilmoitettava asiasta Euroopan järjestelmäriskikomitealle ja pyydyttävä Euroopan komission hyväksyntä lisäpääomavaatimuksen asettamiselle, jatkamiselle tai muuttamiselle. Finanssivalvonta ei saa asettaa tässä momentissa tarkoitettua yhteenlaskettua lisäpääomavaatimusta ilman Euroopan komission hyväksyntää siten, että se on suurempi kuin 5 prosenttia kokonaisriskistä tai riskikeskittymästä. Tässä momentissa säädettyä menettelyä ei kuitenkaan sovelleta, jos tässä momentissa tarkoitettu yhteenlaskettu lisäpääomavaatimus säilyy tasoltaan ennallaan tai lisäpääomavaatimuksen tasoa madalletaan.

Jos 4 momentissa tarkoitettun ilmoituksen saaja vastustaa lisäpääomavaatimuksen asettamista, muuttamista tai jatkamista, tai jos 3 momentissa tarkoitettussa menettelyssä sekä Euroopan komission kanta että Euroopan järjestelmäriskikomitean lausunto lisäpääomavaatimusta koskevaa päätöstä varten on kielteinen, Finanssivalvonta voi saattaa asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi. Asian käsittelystä säädetään Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa. Tässä momentissa tarkoitettua päätöstä ei saa soveltaa ennen Euroopan pankkiviranomaisen välipäätöstä asiassa.

7 §

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen määrittelemisestä luottolaitosdirektiivin 131 artiklan 2 ja 2 a kohdassa säädettyillä perusteilla ja tällaisten luottolaitosten jaottelusta tämän pykälän 4 momentin mukaisiin luokkiin säädetään Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annettavissa teknisissä standardeissa.

Edellä 6 momentissa säädetyn estämättä Finanssivalvonta voi perustellusta syystä päättää:

- 1) luottolaitoksen sijoittamisesta korkeampaan luokkaan 4 momentissa tarkoitettussa luokittelussa;
- 2) luottolaitoksen luokittelemisesta maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäväksi luottolaitokseksi;
- 3) luottolaitoksen sijoittamisesta matalampaan luokkaan 4 momentissa tarkoitettussa luokittelussa huomioiden yhteisen kriisinratkaisumekanismien vaikutus luottolaitosdirektiivin 131 artiklan 2 a kohdassa tarkoitettujen lisäkritereiden pohjalta.

Finanssivalvonnan on vuosittain arvioitava, mitkä luottolaitokset ovat tässä pykälässä tarkoitettuja maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia sekä sitä, mihin 4 momentissa tarkoitettuun luokkaan kukin tällainen luottolaitos on sijoitettava. Finanssivalvonnan on annettava tästä päätös kullekin tämän pykälän soveltamisalaan kuuluvalla luottolaitoksella ja toimitettava se tiedoksi Euroopan järjestelmäriskikomitealle. Lisäksi Finanssivalvonnan on toimitettava Euroopan järjestelmäriskikomitealle tieto, mitkä sen

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

valvonnassa olevat luottolaitokset ovat maailmalaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia, mihin 4 momentin mukaiseen luokkaan kukin tällainen luottolaitos on sijoitettu sekä, millä perusteilla 7 momentissa tarkoitettua harkintavaltaa on käytetty tai jätetty käyttämättä. Finanssivalvonnan on julkaistava ja ylläpidettävä luetteloa maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävistä luottolaitoksista sekä siitä, mihin 4 momentin mukaiseen luokkaan kukin tällainen luottolaitos on sijoitettu.

8 §

Muita rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus

Poiketen siitä, mitä 3 §:n 8 momentissa ja tässä pykälässä säädetään, jos luottolaitos on sellainen 7 §:ssä tai tässä pykälässä tarkoitettun Euroopan unionissa emoyrityksenä toimivan luottolaitoksen tytäryritys, johon sovelletaan tämän momentin mukaista vaatimusta konsolidoidusti, **tällaiseen** luottolaitokseen sovellettava lisäpääomavaatimus ei saa luottolaitoskohtaisesti tai alakonsolidointiryhmän tasolla ylittää alempaa seuraavista:

2) 3 prosenttia, tai Euroopan komission luottolaitosdirektiivin 131 artiklan 5 a kohdan perusteella hyväksymää korkeampaa osuutta, luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Finanssivalvonnan on vuosittain arvioitava, mitkä luottolaitokset ovat tässä pykälässä tarkoitettuja muita rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia ja tarkistettava tämän pykälän mukaisesti kullekin luottolaitokselle laskettu lisäpääomavaatimus. Jos luottolaitos ylittää tai alittaa 1 momentissa säädetyn rajan tai luottolaitoksen tässä pykälässä tarkoitettu pääomavaatimus muuttuu tai pysyy ennallaan, Finanssivalvonnan on tehtävä siitä päätös. Jos laitokseen sovellettavat vaatimukset päätöksen johdosta kiristyvät, Finanssivalvonnan on päätöksessä määrättävä vähintään kuuden kuukauden pituinen aika, jonka kuluessa laitoksen on täytettävä päätöksestä seuraavat vaatimukset. Finanssivalvonnan on kuukautta ennen tässä momentissa tarkoitettun päätöksen julkaisemista tehtävä luottolaitosdirektiivin 131 artiklan 7 kohdassa säädetty tiedot sisältävä ilmoitus Euroopan järjestelmäriskikomitealle. Jos lisäpääomavaatimus asetetaan tasolle, joka on korkeampi kuin 3 prosenttia kokonaisriskistä, ilmoitus on tehtävä kolme kuukautta ennen päätöksen julkistamista. Finanssivalvonnan on annettava päätös luokittelemisesta muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäväksi luottolaitokseksi sekä lisäpääomavaatimuksen asettamisesta kunkin tämän pykälän soveltamisalaan kuuluvalle luottolaitokselle ja toimitettava se tiedoksi Euroopan järjestelmäriskikomitealle. Lisäksi Finanssivalvonnan on toimitettava Euroopan järjestelmäriskikomitealle tieto, mitkä sen valvonnassa olevat luottolaitokset ovat muita rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia ja mihin 4 momentin mukaiseen luokkaan kukin tällainen luottolaitos on sijoitettu.

Edellä 4 momentissa säädetystä poiketen Finanssivalvonta voi asettaa lisäpääomavaatimuksen tasolle, joka on korkeampi kuin 3 prosenttia kokonaisriskistä, jos se on asianmukaista ottaen huomioon 5 momentissa säädetty perusteet. Lisäpääomavaatimuksen asettaminen tässä momentissa tarkoitettulle tasolle edellyttää, että Euroopan komissio on hyväksynyt lisäpääomavaatimuksen asettamisen.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Kokonaisriskipainolattian tullessa luottolaitosta sitovaksi Finanssivalvonnan on tässä pykälässä säädettyssä menettelyssä arvioitava lisäpääomavaatimuksen asianmukainen taso viimeistään 8 momentissa tarkoitettun arvion yhteydessä.

10 §

Varojenjaon rajoittaminen

Luottolaitoksen, joka ei täytä 3 §:n 2 momentissa tarkoitettua lisäpääomavaatimusta, on rajoitettava varojenjako 3 momentissa säädetyllä tavalla.

10 a §

Varojenjaon rajoittaminen alitettaessa vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimus

Luottolaitoksen, joka ei täytä 1 momentissa tarkoitettua vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimusta, on tehtävä varojenjaon enimmäismäärää koskeva laskelma ja toimitettava se Finanssivalvonnalle. Jos luottolaitos aikoo jakaa varoja 5 momentilla tarkoitettulla tavalla, luottolaitoksen on toimitettava laskelma Finanssivalvonnalle hyvissä ajoin ennen varojenjako. Laskelmasta on tällöin ilmentävä tämän pykälän mukaisesti lasketun varojenjaon enimmäismäärä sekä luottolaitoksen ensisijaiset omat varat lajeittain, edellisen ja kuluvan tilikauden voitto tai tappio sekä suunniteltu varojen jaon määrä ja varojenjako tapa.

Luottolaitoksilla, joihin sovelletaan 1 momentissa tarkoitettua vähimmäisomavaraisuusasteen lisävaatimusta, on oltava järjestelyt sen varmistamiseksi, että 5 momentissa tarkoitettujen voitonjakokelpoisten määrä ja 3 momentissa säädetty varojenjaon rajoitus voidaan laskea tarkasti.

10 b §

Omien varojen kartuttamissuunnitelma

Jos Finanssivalvonta ei hyväksy omien varojen kartuttamissuunnitelmaa 3 momentissa säädetyllä tavalla, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä vähintään toiseen seuraavista toimenpiteistä:

2) rajoitettava luottolaitoksen varojenjako 11 luvun 10 §:n 14 kohdan nojalla enemmän kuin, mitä tämän luvun 10 ja 10 a §:ssä säädetään siihen saakka, kunnes luottolaitoksen omien varojen määrä ylittää 1 §:ssä tarkoitettun omien varojen vähimmäismäärän.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

11 luku

Luottolaitoksen valvonta

2 §

Valvojan arvio

Finanssivalvonnan on laadittava säännöllisesti arvio luottolaitokseen kohdistuvista riskeistä ja siitä, täyttääkö luottolaitos 9 ja 10 luvussa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyt vaatimukset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa valvojan arviossa tulee ottaa huomioon ainakin:

1) luottolaitoksen tekemien stressitestien tulokset, jos luottolaitos käyttää sisäisiä malleja luottoriskin tai markkinariskin pääomavaatimuksen laskemiseen;

2) luottolaitoksen keskittymäriskit ja niiden hallinta, riskien maantieteellinen jakauma sekä mahdollisten hajautusvaikutusten käsittely vakavaraisuuden hallinnassa myös muilta osin kuin mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään suuria asiakasriskejä koskevista rajoituksista;

3) luottoriskin vähentämismenetelmien käytöstä aiheutuvan jäännösriskin hallintaa koskevien periaatteiden riittävyys;

4) arvopaperistetuista eristä johtuvien riskien kattamiseksi tarvittavien omien varojen vähimmäismäärän riittävyys sekä sellaisten järjestelyjen vaikutus, joiden nojalla luottolaitokselle on mahdollisesti jäänyt tällaisiin eriin kohdistuvaa välitöntä tai välillistä riskiä;

5) maksuvalmiusriskit ja niiden mittaamista ja hallintaa koskevien periaatteiden sekä rahoituksen jatkuvuussuunnitelman riittävyys sekä mahdollinen vaikutus rahoitusjärjestelmän vakauteen niissä ETA-valtioissa, joiden alueella luottolaitos toimii;

6) arvio siitä, onko kaupankäyntivarasto arvostettu riittävän varovasti, jotta luottolaitokselle ei aiheudu merkittäviä tappioita sen joutuessa nopeasti myymään tai suojaamaan kaupankäyntivarastoon kuuluvia eriä;

7) arvio riskistä, joka aiheutuu riittämättömästä omavaraisuudesta tätä kuvaavien mittareiden sekä omavaraisuutta koskevien riskien hallintaan liittyvien järjestelyiden ja strategioiden perusteella määritettynä;

8) luottolaitoksen liiketoimintamalli;

9) luottolaitoksen hallintoa koskevat periaatteet ja hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan edellytykset suoriutua tehtävistään;

10) luottolaitokseen kohdistuva rahoitustaseen korkoriski;

11) EU:n DORA-asetuksen IV luvussa tarkoitettujen digitaalisen häiriönsietokyvyn testauksen paljastamat riskit;

12) ESG-tekijöiden osalta:

a) se, missä määrin luottolaitos on ottanut käyttöön asianmukaiset toimintaperiaatteet ja operatiiviset toimet, jotka liittyvät 9 luvun 3 a §:ssä tarkoitetuissa suunnitelmissa asetettuihin määrällisiin tavoitteisiin ja välitavoitteisiin;

b) arvio luottolaitoksen hallinto- ja riskinhallintaprosesseista, joilla käsitellään 9 luvun 17 a §:ssä tarkoitettuja ESG-riskejä, suhteuttaen ne luottolaitoksen 9 luvun 3 a §:ssä tarkoitetuissa suunnitelmissa asetettuihin tavoitteisiin;

c) arvio luottolaitoksen altistumisista ESG-riskeille siten, että niissä on myös arvioitu altistumista 9 luvun 3 a §:ssä tarkoitettujen suunnitelmien perusteella;

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

d) arvio 9 luvun 3 a §:ssä tarkoitetuista suunnitelmista ja suunnitelmien tehokkuudesta;
e) arvio luottolaitoksen edistymisestä sellaisten ESG-riskien käsittelyssä, joita aiheutuu mukautumisesta ilmastoneutraaliutta koskevaan tavoitteeseen sekä muihin Euroopan unionin sääntelytavoitteisiin, jotka koskevat ESG-tekijöitä;

13) arvio luottolaitoksen hallinto- ja riskinhallintaprosesseista kryptovaroihin liittyvien vastuiden ja kryptovarapalvelujen tarjoamisen osalta siten, että arvio sisältää myös tarkastelun luottolaitosten toimintaperiaatteista ja menettelytavoista, joilla riskejä tunnistetaan, sekä 9 luvun 10 §:n 4 momentissa ja 14 §:n 5 momentissa tarkoitettujen etukäteisarviointien tulosten riittävydestä.

Edellä 2 momentin 12 kohdan mukaisia arvioita tehdessään Finanssivalvonnan on otettava huomioon luottolaitosten liiketoimintamallit, kun se määrittää luottolaitosten prosessien ja vastuiden riittävyttä.

2 a §

Valvojan arvion oikeasuhtaisuus

Edellä 2 §:ssä tarkoitettu valvojan arvio on tehtävä suhteellisuusperiaatetta noudattaen niiden kriteerien perusteella, jotka Finanssivalvonta on julkaissut 12 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti ja arvion laajuudessa ja arviointitiheydessä on otettava huomioon luottolaitoksen toiminnan laatu, laajuus ja monimutkaisuus sekä merkittävyys rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta. Finanssivalvonta voi erityisesti tarkastella seuraavia edellytyksiä, ~~täytyvät~~ ~~kaikki seuraavat edellytykset~~:

1) luottolaitos ei ole EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 133 alakohdassa tarkoitettu maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä luottolaitos, EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 134 alakohdassa tarkoitettu EU:n ulkopuolinen maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä luottolaitos taikka 136 alakohdassa tarkoitettu yhteisö;

2) luottolaitos ei ole 10 luvun 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu muu rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä luottolaitos;

3) luottolaitos on osa konsernia, jossa emoyrityksenä toimiva laitos ja suurin osa tytäryrityksenä toimivista laitoksista ovat yhteydessä toisiinsa kirjanpitolain 6 luvussa tarkoitettujen konsernitilinpäätöksen perusteella, taikka laitos kuuluu talletuspankkien yhteenliittymään; ja

4) 3 kohdassa tarkoitettujen tytäryritykset täyttävät seuraavat edellytykset:

a) tytäryritykset katsotaan tai valtaosa niistä katsotaan keskinäisiksi yhtiöiksi, osuuskunniksi tai säästöpankeiksi EU:n vakavaraisuusasetuksen 27 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti ja laissa asetetaan yläraja tai rajoitus niiden voitonjaon enimmäismäärälle; ja

b) tytäryritysten kokonaisvarat yksittäisinä yrityksinä tai alakonsolidointiryhmän tasolla ovat enintään 30 miljardia euroa; ja

5) luottolaitos on vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 145 kohdassa tarkoitettu pieni ja rakenteeltaan yksinkertainen laitos.

Edellä 2 §:ssä tarkoitettu valvojan arviointi on kuitenkin tehtävä vähintään vuosittain 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuista luottolaitoksista. Finanssivalvonta voi mukauttaa 2 §:n 2 momentissa säädettyjä arviointikriteerejä ottaen huomioon luottolaitoksen riskiprofiili. Mukauttamista on sovellettava yhdenmukaisesti riskiprofiililtaan samankaltaisiin luottolaitoksiin.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Finanssivalvonnan on ilmoitettava arviointikriteereistä poikkeamisesta Euroopan pankkiviranomaiselle luottolaitosdirektiivin 97 artiklan 4 a kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

2 b §

Valvojan arvioon perustuvat toimenpiteet

Finanssivalvonnan on 2 §:ssä tarkoitetun valvojan arvion perusteella ryhdyttävä tarvittaessa 6, 6 d tai 10 §:ssä tarkoitettuihin toimenpiteisiin, taikka edellytettävä luottolaitosta muuttamaan rahoitustaseen korkoriskin arvioimiseen käytettyjä oletettavia Finanssivalvonnan vaatimalla tavalla. Finanssivalvonnalla on velvollisuus ryhtyä näihin toimenpiteisiin, jos:

1) 9 luvun 15 §:n 1 momentissa tarkoitettu rahoitustaseen pääoman arvonalentuma on yli 15 prosenttia luottolaitoksen ensisijaisesta pääomasta ja alentuma johtuu odottamattomasta korkojen muutoksesta; tai

2) 9 luvun 15 §:n 1 momentissa tarkoitetut nettokorkotuotot laskevat jyrkästi odottamattoman korkojen muutoksen vuoksi.

Finanssivalvonta voi jättää ryhtymättä 1 momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin rahoitustaseen korkoriskien perusteella, jos se katsoo, että rahoitustaseeseen liittyvien riskien hallinta on riittävällä tasolla eikä rahoitustaseen korkoriski ole liiallinen.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohtien arvioimisesta säädetään lisäksi Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

3 §

Valvontaohjelma

Finanssivalvonnan on sisällytettävä 1 momentissa tarkoitettuun ohjelmaan:

1) luottolaitokset, joissa stressitestit tai 2 §:ssä tarkoitettu valvojan arvio ovat paljastaneet merkittäviä uhkia luottolaitoksen toiminnan jatkuvuudelle tai joissa on rikottu lakia;

2) kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeet; sekä

3) muut kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetut luottolaitokset, jotka Finanssivalvonta katsoo tarpeelliseksi sisällyttävä ohjelmaan.

4 §

Stressitestit

Finanssivalvonnan on tarvittaessa suoritettava luottolaitoksessa stressitestejä 2 §:ssä tarkoitetun valvojan arvion laatimisen tueksi.

Luottolaitoksen ja kolmansien osapuolten, jotka toimivat luottolaitoksen konsultointitehtävissä, on stressitestien yhteydessä pidättäydyttävä toimista, jotka voivat haitata stressitestiä. Näihin toimiin kuuluvat ainakin vertailuanalyysi, keskinäinen tietojenvaihto, yhteistä käyttäytymistä koskevien sopimusten tekeminen ja stressitesteissä esittämien tietojen optimointi.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

4 a §

ESG-riskeihin liittyvien käytäntöjen valvonta

Finanssivalvonnan on arvioitava ja seurattava:

1) luottolaitosten ESG-tekijöihin liittyvien strategioiden sekä ESG-riskien hallintaan liittyvien käytäntöjen kehitystä;

2) luottolaitosten 9 luvun 3 a §:ssä tarkoitettuja suunnitelmia ja niihin sisältyviä määrällisiä tavoitteita ja prosesseja.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa arviossa on otettava huomioon luottolaitosten kestävyteen liittyvä tuotetarjonta, niiden siirtymärahoituspolitiikka, lainojen myöntämisperiaatteet sekä ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät tavoitteet ja rajoitukset.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun arvion toteuttamiseksi Finanssivalvonta voi tehdä yhteistyötä ilmastonmuutoksesta ja ympäristövalvonnasta vastaavien viranomaisten tai muiden julkisten elinten kanssa.

4 b §

Keskittymäriskeihin liittyvien käytäntöjen valvonta

Finanssivalvonnan on arvioitava ja seurattava:

1) luottolaitosten keskittymäriskiin liittyvien käytäntöjen kehitystä;

2) luottolaitosten 9 luvun 3 b §:ssä tarkoitettuja suunnitelmia ja niihin sisältyviä määrällisiä tavoitteita;

3) luottolaitoksen edistymistä niiden liiketoimintamallien mukauttamisessa markkinarakennetoimija-asetuksen 7 a artiklassa säädettyihin vaatimuksiin.

5 §

Sisäisten menetelmien käytön jatkuva valvonta

Finanssivalvonnan on säännöllisesti ja vähintään kolmen vuoden välein tarkastettava, että luottolaitos, joka on saanut EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan sisäisten menetelmien käyttöön riskipainotettujen erien määrän tai omien varojen vähimmäismäärän laskemisessa, täyttää luvan myöntämisen edellytykset ja että menetelmät ovat muutenkin riittävät ja ajanmukaiset, ottaen erityisesti huomioon mahdolliset muutokset luottolaitoksen toiminnassa. Finanssivalvonnan on erityisesti tarkastettava ja arvioitava sitä, soveltavatko laitokset kehittyneitä ja ajan tasalla olevia tekniikoita ja käytäntöjä näissä menetelmissään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun luottolaitoksen on vähintään vuosittain laskettava luottolaitoksen käyttämän sisäisen menetelmän mukainen pääomavaatimus Euroopan pankkiviranomaisen määrittelemälle viiteportfoliolla ja ilmoitettava tuloksista 9 luvun 23 §:n mukaisesti. Finanssivalvonnan on seurattava mainitussa pykälässä tarkoitettujen tietojen perusteella riskipainotettujen vastuuerien tai omien varojen vaatimusten vaihtelua sekä arvioitava sisäisten menetelmien laatua. Arvioinnissa on kiinnitettävä erityistä huomiota menetelmiin:

1) jotka osoittavat omien varojen vaatimuksissa merkittäviä eroja saman vastuun kohdalla;

2) joiden osalta on erityisen suurta tai pientä vaihtelevuutta; ja

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

3) joiden osalta omien varojen vaatimukset on arvioitu merkittävällä ja järjestelmällisellä tavalla liian pieniksi.

Jos Finanssivalvonta havaitsee olennaisia puutteita siinä, miten laitos mittaa riskejä sisäisillä menetelmillään, Finanssivalvonnan on huolehdittava, että luottolaitos korjaa puutteet, tai toteutettava asianmukaiset toimenpiteet puutteiden vaikutusten vähentämiseksi.

Jos 2 momentissa tarkoitettun laskennan tulos Euroopan pankkiviranomaisen määrittelemälle viiteportfoliolle poikkeaa merkittävästi muiden luottolaitosten vastaavista tuloksista tai jos menetelmien erot johtavat useisiin erilaisiin tuloksiin, Finanssivalvonnan on selvitettävä syyt tuloksille ja toteutettava asianmukaiset toimenpiteet, jos on selvää, että luottolaitoksen menetelmä johtaa vaatimusten arvioimiseen liian pieneksi. Asianmukaiset toimenpiteet on toteutettava siten, että otetaan huomioon sisäisten menetelmien käytön yleiset tavoitteet ja että toimenpiteet eivät johda yhdenmukaistettujen menetelmien käyttämiseen, luo vääriä kannustimia taikka aiheuta markkinoiden laumakäyttäytymistä.

Jos tässä pykälässä tarkoitettut sisäiset menetelmät eivät täytä menetelmän soveltamista koskevia EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimuksia, Finanssivalvonnan on vaadittava luottolaitosta osoittamaan, että noudattamatta jättämisen vaikutus on vähäinen tai esittämään suunnitelma vaatimusten noudattamisesta ja määräaika, mihin mennessä suunnitelma toteutetaan. Finanssivalvonnan on vaadittava parannuksia suunnitelmaan, jos vaatimusten noudattaminen on sen perusteella epätodennäköistä tai jos määräaika ei ole asianmukainen. Jos luottolaitos ei täytä vaatimuksia suunnitelman määräajan jälkeen tai on todennäköistä, että se ei täytä vaatimuksia määräaikaan mennessä eikä luottolaitos ole osoittanut noudattamatta jättämisen olevan vähäinen, Finanssivalvonnan on peruttava lupa tai rajoitettava lupa koskemaan ainoastaan sellaista laskentaa, jossa vaatimuksia noudatetaan tai on mahdollista noudattaa asianmukaisesti asetettuun määräaikaan mennessä.

Jos luottolaitoksen kaupankäyntiyksikkö käyttää sisäisiä menetelmiä markkinariskin laskentaan ja EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen toteutumatestauksen tai voiton ja tappion kohdistamistestin tulosten perusteella mallit eivät ole riittävän täsmällisiä, Finanssivalvonnan on tarkasteltava myöntämänsä luvan edellytyksiä tai vaadittava luottolaitosta tekemään asianmukaiset toimenpiteet mallien parantamiseksi.

5 a §

Varhaisen puuttumisen yleiset edellytykset

Finanssivalvonnan on vaadittava luottolaitoksia toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet ja se voi 6, 9, 10 ja 10 a §:ssä säädetyin edellytyksin ryhtyä mainittujen pykälien mukaisiin valvontatoimiin, jos:

1) Finanssivalvonnalla on 4 §:n mukaisen stressitestin perusteella tai muuten painavia syitä olettaa, että luottolaitos ei seuraavan kahden kuukauden aikana todennäköisesti kykene täyttämään toimilupaedellytyksiä tai suoriutumaan velvoitteistaan; tai

2) luottolaitos tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys muuten rikkoo tässä laissa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetyjä velvollisuuksiaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

5 b §

Rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen epäily tai kohonnut riski

Jos Finanssivalvonnalla on valvojan arvion pohjalta perusteltua syytä epäillä, että luottolaitoksessa on tapahtunut tai yritetty rahanpesua tai terrorismin rahoittamista tai että luottolaitokseen kohdistuu kohonnut tällainen riski, Finanssivalvonnan on välittömästi tehtävä tätä koskeva ilmoitus Euroopan pankkiviranomaiselle. Kohonneesta rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen riskistä on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle myös riskiarvio välittömästi tällaisen arvion tekemisestä.

6 a §

Harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen asettamisen edellytykset

Finanssivalvonnan on asetettava muun kuin ylivelkaantumisriskin perusteella asetettu harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus tasolle, joka vastaa Finanssivalvonnan 1 momentin perusteella riittäväksi arvioiman omien varojen määrän ja EU:n vakavaraisuusasetuksen kolmannessa ja neljännessä osassa ja yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisestä kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2402 2 luvussa säädettyjen omien varojen vaatimusten erotusta.

Finanssivalvonnan on asetettava sellaisen ylivelkaantumisriskin, jota ei ole riittävästi katettu EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti, perusteella asetettu harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus tasolle, joka vastaa Finanssivalvonnan tämän pykälän 1 momentin perusteella riittäväksi arvioiman omien varojen määrän ja EU:n vakavaraisuusasetuksen kolmannessa ja seitsemännessä osassa säädettyjen omien varojen vaatimusten erotusta.

Harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta ei saa asettaa sellaisten riskien kattamiseksi, jotka on jo katettu soveltamalla kokonaisriskipainolattiaa.

6 c §

Harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen kattaminen

Harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen määrä, joka on asetettu muiden riskien kuin ylivelkaantumisriskin kattamiseksi, ei saa kasvaa sen seurauksena, että kokonaisriskipainolattia tulee luottolaitosta sitovaksi.

Jos kokonaisriskipainolattia tulee luottolaitosta sitovaksi, Finanssivalvonnan on viipymättä ja joka tapauksessa viimeistään seuraavan valvojan arvion päättymispäivänä tarkasteltava sen asettamaa harkinnanvaraista lisäpääomavaatimusta ja poistettava vaatimuksesta kaikki ne osat, jotka laskettaisiin kahteen kertaan sellaisiksi riskeiksi, jotka jo kokonaan katetaan sillä, että laitos

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

on sidottu kokonaisriskipainolattiaan. Harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen määrä voi poiketen 4 momentissa säädetystä kasvaa kokonaisriskipainolattian myötä, jos Finanssivalvonta on suorittanut tarkastelun ja poistanut ne osat, jotka on laskettu kahteen kertaan riskeiksi.

6 d §

Ohjeellinen lisäpääoma

Finanssivalvonnan on säännöllisesti arvioitava luottolaitoksen 9 luvun 1 §:n mukaisesti asetetun sisäisen pääoman riittävyyttä ja tämän luvun 4 §:ssä tarkoitettujen luottolaitoksen stressitestien tuloksia osana 2 §:ssä tarkoitettua valvojan arviota ja 5 §:ssä tarkoitettua sisäisten menetelmien käytön jatkuvaa valvontaa. Näiden arvioiden perusteella Finanssivalvonnan on tarvittaessa annettava luottolaitokselle suositus omien varojen tarpeeksi, joka ylittää tässä laissa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa asetetut pääomavaatimukset (*ohjeellinen lisäpääoma*).

Jos kokonaisriskipainolattia tulee luottolaitosta sitovaksi, Finanssivalvonta voi tarkistaa ohjeellisen lisäpääoman tason ja varmistaa, että sen mitoitus on edelleen asianmukainen.

10 §

Finanssivalvonnan muu erityinen toimivalta vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden valvonnassa

Jos 2 §:ssä tarkoitettun valvojan arvion, 5 §:ssä tarkoitettun sisäisten menetelmien käytön jatkuvan valvonnan, 5 a §:ssä tarkoitettun varhaisen puuttumisen, EU:n vakavaraisuusasetuksen noudattamisen valvonnan tai 8 a luvun 4 §:n 4 momentissa tarkoitettun päätöksen perusteella Finanssivalvonta katsoo tarkoituksenmukaiseksi, se voi sen lisäksi, mitä 6, 6 d, 8 ja 9 §:ssä ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään:

2) vaatia luottolaitosta toimittamaan säännöllisesti EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja tässä laissa tarkoitettuja tietoja luottolaitoksen taloudellisesta asemasta laajemmin ja useammin kuin niissä vaaditaan, mutta ei kuitenkaan, jos luottolaitos on jo muutoin velvollinen toimittamaan samat tiedot tai jos luottolaitos on jo toimittanut tiedot taikka Finanssivalvonta voi tuottaa tiedossaan olevien tietojen perusteella tarvitsemansa lisätiedot riittävän luotettavasti ja laadukkaasti;

13) velvoittaa luottolaitos soveltamaan erityistä varauksia koskevaa politiikkaa tai taseen varojen käsittelyä omien varojen vaatimusten osalta;

14) edellyttää, että luottolaitos vahvistaa omia varojaan pidättäytymällä kokonaan tai osittain varojenjaosta tai koronmaksusta ensisijaiseen lisäpääomaan luettaville rahoitusvälineille;

15) rajoittaa tai supistaa luottolaitoksen liiketoimintaa, mukaan lukien talletusten vastaanottamisen osalta, toimintoja tai verkostoa tai kehottaa sitä lopettamaan sellainen toiminta, josta aiheutuu liian suuria riskejä luottolaitoksen vakaudelle;

16) vaatia luottolaitosta vähentämään riskejä, jotka aiheutuvat lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä ESG-tekijöistä, mukauttamalla niiden liiketoimintastrategioita, hallintoa ja riskienhallintaa, mitä varten voitaisiin luottolaitosta vaatia vahvistamaan 9 luvun 3 a §:ssä tarkoitettuihin suunnitelmiin sisältyviä tavoitteita, toimenpiteitä ja toimia;

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

17) vaatii luottolaitosta suorittamaan stressitestejä tai eri toteutumavaihtoehtoja koskevia arvioita arvioidakseen riskejä, jotka aiheutuvat kryptovaroihin liittyvistä vastuista ja kryptovarapalvelujen tarjoamisesta;

18) vaatii luottolaitoksia vähentämään keskusvastapuoleen liittyviä vastuutaan tai järjestämään vastuutaan uudelleen määritystileillään markkinarakennetoimija-asetuksen 7 a artiklan mukaisesti, jos Finanssivalvonta katsoo, että kyseiseen keskusvastapuoleen liittyvistä vastuista aiheutuu liiallinen keskittymäriski.

Finanssivalvonta voi lisäksi:

1) asettaa muille kuin pienille ja rakenteeltaan yksinkertaisille luottolaitoksille määräajat, joiden kuluessa niiden on toimitettava tiedot Euroopan pankkiviranomaiselle tietojen julkaisemista varten Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivustolla;

2) vaatii luottolaitoksia käyttämään erityisiä tiedotusvälineitä ja muita julkaisupaikkoja kuin Euroopan pankkiviranomaisen verkkosivustoa tietojen keskitettyyn julkaisemiseen tai laitosten tilinpäätösten julkaisemiseen.

Edellä 1 momentin 14 kohdassa tarkoitettuun veloitteeseen perustuvaa pidättymistä varojenjaosta tai koron maksamisesta rahoitusvälineelle ei pidetä luottolaitoksen sopimusrikkomuksena.

13 §

Valvonta-arvioita koskeva yhteinen päätöksenteko konsolidointiryhmässä

Jos Finanssivalvonta vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidointiryhmän valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu yksi tai useampi ulkomainen ETA-luottolaitos, Finanssivalvonnan on pyrittävä yhdessä tällaisen ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa saamaan aikaan yhteisymmärrys tämän luvun 2, 3, 6, 6 d ja 9 §:n sekä 9 luvun 1 ja 17 §:n soveltamisesta luottolaitoksen konsolidoidun vakavaraisuuden hallintaan. Yhteisymmärryksen saavuttamista koskevassa menettelyssä on tarkasteltava valvontaviranomaisten tekemiä arvioita konsolidointiryhmään kuuluvista luottolaitoksista tässä momentissa tarkoitettuja säännöksiä vastaavien säännösten soveltamisesta. Finanssivalvonnan on pyydettävä asiasta lausunto Euroopan pankkiviranomaiselta, jos joku tässä momentissa tarkoitetuista viranomaisista sitä pyytää.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettu arvio tai päätös on tehtävä vuosittain uudelleen noudattaen, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, taikka erityisestä syystä useamminkin, jos edellä tässä pykälässä tarkoitettu ulkomainen ETA-valvontaviranomainen sitä pyytää harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen, ohjeellista lisäpääomaa koskevan suosituksen tai maksuvalmiusvaatimuksen lisävaatimuksen määrittämiseksi. Tässä momentissa tarkoitettua pyynnön on oltava kirjallinen ja siitä on ilmentävä pyyntöön liittyvät perustelut. Kirjallisen pyynnön perusteella määritetty harkinnanvarainen lisäpääomavaatimus, ohjeellista lisäpääomaa koskeva suositus ja maksuvalmiusvaatimuksen lisävaatimus voidaan määrittää tästä pykälästä poiketen kahdenvälisesti pyynnön esittäneen ulkomaisen ETA-valvontaviranomaisen ja Finanssivalvonnan kesken sen toimiessa konsolidointiryhmän valvonnasta vastaavana

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

viranomaisena. Finanssivalvonnan on toimitettava päätös tiedoksi tässä pykälässä tarkoitetuille ETA-valvontaviranomaisille ja konsolidointiryhmän emoyhteisölle.

17 luku

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

1 §

Soveltamisala

Mitä tässä luvussa säädetään kolmannen maan luottolaitoksesta ja sen sivuliikkeestä, sovelletaan myös:

1) yritykseen, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa ja jonka tarkoituksena on harjoittaa 3 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa;

2) yritykseen, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa ja jonka tarkoituksena on harjoittaa 3 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja jota voitaisiin pitää luottolaitoksena, jos se olisi perustettu Euroopan unionissa;

3) yritykseen, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa ja jonka tarkoituksena on harjoittaa 3 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua toimintaa ja joka voisi täyttää EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa säädetyt edellytykset, jos se olisi perustettu Euroopan unionissa.

Mitä tässä luvussa säädetään ei kuitenkaan sovelleta, jos kolmanteen maahan perustettu yritys tarjoaa rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU, jäljempänä *rahoitusvälineiden markkinat -direktiivi*, liitteen I osassa A lueteltuja toimintoja ja palveluja tai mitä tahansa oheispalveluja, joiden tarkoituksena on tarjota mainitun direktiivin mukaisia palveluja.

2 §

Määritelmät

Pääyrittäjä tarkoitetaan tässä luvussa yritystä, jonka sääntömääräinen kotipaikka on kolmannessa maassa ja joka on perustanut Suomeen kolmannen maan sivuliikkeen, sekä konsernin emoyhteisöä ja alakonsernien emoyhteisöinä toimivaa väliyhtiötä.

3 §

Sivuliikkeen perustaminen

Kolmannen maan luottolaitoksen on perustettava sivuliike Suomeen, jos se harjoittaa seuraavanlaista toimintaa Suomessa:

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

- 1) talletusten ja muiden takaisinmaksettavien varojen vastaanottaminen;
 - 2) luotonanto, kuten kulutusluotot, kiinnitysluotot, myyntilaskujen rahoitus takautumisoikeuksin ja ilman takautumisoikeutta, kauppatapahtumien rahoitus;
 - 3) takaukset ja sitoumukset.
- Kolmannen maan luottolaitoksella voi lisäksi olla Suomessa edustusto.

4 §

Sivuliikkeen toimilupa

Kolmannen maan luottolaitos ei saa harjoittaa Suomessa luottolaitostoimintaa ilman tässä pykälässä tarkoitettua toimilupaa. Kolmannen maan luottolaitoksen on haettava Finanssivalvonnalta toimilupa, jotta se voi perustaa sivuliikkeen 3 §:n mukaisesti Suomeen.

Hakemuksesta on pyydetty lausunto Suomen Pankilta sekä Rahoitusvakausvirastolta, jos sivuliikkeen on määrä vastaanottaa talletuksia, ja sijoittajien korvausrahostolta, jos sivuliikkeen on määrä tarjota sijoituspalveluja.

Hakemukseen on liitettävä tiedot 6 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttymisestä sekä tarpeelliset selvitykset luottolaitoksen:

- 1) omistuksesta;
- 2) johdon ammattitaidosta ja luotettavuudesta;
- 3) hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta;
- 4) riskien hallinnasta;
- 5) vakavaraisuudesta ja maksuvalmiudesta ja niiden hallinnasta;
- 6) kotivaltion lainsäädännöstä ja finanssivalvonnasta.

Hakemukseen on liitettävä lisäksi tarpeelliset selvitykset sivuliikkeen hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, asiakkaiden tunnistamiseksi ja rahanpesun ja terrorismin ehkäisemiseksi noudatetuista menettelytavoista, sivuliikkeen johdon ammattitaidosta ja luotettavuudesta sekä sivuliikkeen käytössä Suomessa olevista varoista.

Tarkempia säännöksiä toimilupahakemukseen sisällytettävistä tiedoista ja hakemukseen liitettävistä selvityksistä voidaan antaa valtiovaraministeriön asetuksella.

5 §

Poikkeukset sivuliikkeen perustamisvaatimuksesta

Poiketen siitä, mitä edellä säädetään velvollisuudesta perustaa sivuliike ja hakea sivuliikkeen toimilupa, kolmannen maan luottolaitos saa tarjota sivuliikettä perustamatta 3 §:n 1 momentin mukaista palvelua Euroopan unioniin sijoittautuneelle tai Euroopan unionissa sijaitsevalle asiakkaalle tai vastapuolelle, joka on:

- 1) yksityisasiakas, hyväksyttävä vastapuoli tai rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin liitteen II osassa I ja II tarkoitettu ammattimainen asiakas, jos tällainen asiakas tai vastapuoli lähestyy kolmanteen maahan sijoittautunutta luottolaitosta omasta yksinomaisesta aloitteestaan tämän luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettun palvelun tai toiminnan tarjoamiseksi;

- 2) luottolaitos;
- 3) kyseisen kolmanteen maahan sijoittautuneen luottolaitoksen kanssa samaan ryhmään kuuluva yritys.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, kolmannen maan luottolaitos voi tarjota sivuliikettä perustamatta sellaisia palveluita tai tuotteita, jotka ovat tarpeellisia tai jotka liittyvät läheisesti asiakkaan tai vastapuolen 1 momentin 1 kohdan mukaisesti pyytämän palvelun tai tuotteen tarjoamiseen. Tällaisia palveluita tai tuotteita voidaan tarjota alun perin pyydettyjen palveluiden tai toiminnan jälkeen.

Jos kolmannen maan luottolaitos ottaa yhteyttä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun asiakkaaseen tai vastapuoleen taikka mahdolliseen asiakkaaseen tai vastapuoleen sellaisen yhteisön välityksellä, joka toimii omaan lukuunsa tai jolla on tiiviit yhteydet kolmannen maan luottolaitokseen, tai jonkin muun kolmannen maan luottolaitoksen puolesta toimivan henkilön välityksellä, tätä ei katsota asiakkaan tai vastapuolen taikka mahdollisen asiakkaan tai vastapuolen omasta yksinomaisesta aloitteesta tarjotuksi palveluksi.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu asiakkaan tai vastapuolen yksinomainen aloite ei oikeuta sellaista kolmannen maan luottolaitosta, joka ei ole perustanut sivuliikettä, markkinoimaan muita tuote-, toiminta- tai palveluluokkia kuin niitä, joita asiakas tai vastapuoli on pyytänyt.

6 §

Sivuliikkeen toimiluvan myöntäminen

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toimilupa on myönnettävä ainoastaan, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- 1) kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike täyttää 18 luvussa säädetyt vaatimukset;
- 2) pääyriyksellä on kolmannessa maassa toimilupa sellaiseen toimintaan, johon pääyriyks hakee toimilupaa Suomessa;
- 3) toiminta, johon pääyriyks hakee toimilupaa Suomessa, on kolmannessa maassa valvonnan alaista toimintaa;
- 4) kolmannen maan pääyriyksen valvontaviranomaista on tiedotettu sivuliikkeen perustamisesta ja sille on toimitettu sivuliikkeen perustamista koskeva 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu toimilupahakemus ja mainitun pykälän 3 ja 4 momentin mukaisesti hakemukseen liitetyt selvitykset;
- 5) Finanssivalvonnalla on pääsy valvontatehtäviensä hoitamiseksi kaikkiin tarpeellisiin tietoihin pääyriyksestä kyseisen pääyriyksen valvontaviranomaisilta sekä mahdollisuus sovittaa valvontatoimensa tehokkaasti yhteen kolmannen maan valvontaviranomaisten valvontatoimien kanssa, erityisesti kriisi- tai rahoitusvaikeuksissa, jotka vaikuttavat pääyriykseseen, sen ryhmään tai kolmannen maan rahoitusjärjestelmään;
- 6) ei ole perusteltua syytä epäillä, että kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä käytettäisiin rahanpesuun tai sen harjoittamisen helpottamiseen tai terrorismin rahoitukseen.

Kun Finanssivalvonta arvioi, täyttyykö 1 momentin 6 kohdassa säädetty edellytys, sen on pyydettävä lausunto toimivaltaiselta valvontaviranomaiselta, joka vastaa Suomessa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyvien velvoitteiden valvonnasta. Finanssivalvonta voi myöntää toimiluvan ainoastaan, jos lausunnossa todetaan, että mainitussa kohdassa säädetty edellytys täyttyy.

Toimilupaan on sisällytettävä maininta siitä, että kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike saa harjoittaa toimiluvan mukaista toimintaa ainoastaan Suomessa ja että kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeeltä on kielletty palvelujen tarjoaminen tai toiminnan harjoittaminen yli

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

rajojen muissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa. Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike voi kuitenkin tarjota palveluita tai harjoittaa toimintaa 5 §:n 1 momentissa säädetyn mukaisesti.

7 §

Sivuliikkeen toimiluvan perumisen tai hylkäämisen edellytykset

Finanssivalvonnan on peruttava kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toimilupa tai hylättävä toimilupahakemus, jos:

- 1) kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike ei täytä 6 §:ssä säädettyjä toimilupavaatimuksia;
- 2) pääyritys tai sen ryhmä ei täytä siihen kolmannen maan lainsäädännön nojalla sovellettavia vakavaraisuusvaatimuksia tai on perusteltua syytä epäillä, että se ei täytä kyseisiä vaatimuksia tai että se rikkoo niitä seuraavien 12 kuukauden aikana;
- 3) kolmannen maan luottolaitoksen kotivaltion viranomainen on peruuttanut luottolaitoksen toimiluvan.

Finanssivalvonta voi myös perua kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeelle myönnetyn toimiluvan, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- 1) kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike ei käytä toimilupaa 12 kuukauden kuluessa, nimenomaisesti luopuu toimiluvasta tai on lopettanut liiketoiminnan yli kuudeksi kuukaudeksi;
- 2) kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike on saanut toimiluvan antamalla vääriä tietoja tai muulla sääntöjen vastaisella tavalla;
- 3) kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike ei enää täytä yhtä tai useampaa 8 §:n 2 momentin mukaisesti määrättyä rajoitusta tai ehtoa, jonka nojalla toimilupa on myönnetty;
- 4) ei voida enää luottaa siihen, että kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike täyttää veloitteensa velkojiaan kohtaan, eikä se enää tarjoa erityistä turvaa tallettajiansa sille uskomille varoille;
- 5) kolmannen maan sivuliike syyllistyy johonkin 20 luvun 1 §:ssä tarkoitettuun rikkomukseen;
- 6) kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike täyttää Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:n 1 momentin 3 kohdassa, 2 momentin 1 kohdassa tai 3 momentin 3 kohdassa säädetyn edellytyksen;
- 7) on perusteltua syytä epäillä, että kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeessä, sen pääyrityksessä tai ryhmässä syyllistytään tai pyritään tai on syyllistytty tai pyritty rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen tai että kolmannen maan sivuliikkeeseen, sen pääyritykseen tai ryhmään kohdistuu lisääntynyt rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen syyllistymisen tai pyrkimisen riski.

Jos 1 momentin 2 tai 3 kohdassa säädetty edellytys täyttyy, kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen on ilmoitettava siitä viipymättä Finanssivalvonnalle.

Kun Finanssivalvonta arvioi, täyttyykö 2 momentin 7 kohdassa säädetty edellytys, sen on pyydettävä lausunto toimivaltaiselta valvontaviranomaiselta, joka vastaa Suomessa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyvien velvoitteiden valvonnasta.

Kun Finanssivalvonta peruu sivuliikkeen toimiluvan, sivuliikkeen toiminta on välittömästi lopetettava. Mitä muualla laissa säädetään sivuliikkeen valvonnasta, sovelletaan sivuliikkeen valvontaan sen lopetettua toimintansa, kunnes 6 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehty ja sivuliikkeen talletukset maksettu tallettajille.

Ulkomaisen luottolaitoksen on viivytyksettä sen sivuliikkeen toiminnan lopettamisen jälkeen ilmoitettava velkojilleen ja velallisilleen, joiden saaminen tai velka perustuu sivuliikkeen välityksellä tehtyyn sopimukseen, miten velallinen voi lopettamisen jälkeen hoitaa sopimuksen

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

mukaiset velvoitteensa ja miten velkoja voi lopettamisen jälkeen saada suorituksen erääntyneestä saamisestaan. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä momentissa tarkoitettusta menettelystä.

8 §

Sivuliikkeen toimilupaa koskeva menettely

Finanssivalvonnan on annettava toimilupaa koskeva päätös kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonnalla on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupaan sivuliikkeen liiketoimintaa koskevia valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja. Finanssivalvonta voi toimiluvan myöntämisen jälkeen hakemuksesta muuttaa toimiluvan ehtoja.

Jos toimilupaa koskevaa päätöstä ei ole annettu 1 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valitus tehdään ja käsitellään, kuten hakemuksen hylkäämistä koskeva valitus tehdään ja käsitellään. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta muutoksenhakuviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen jälkeen. Valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle, Rahoitusvakausvirastolle ja, jos sivuliike tarjoaa sijoituspalvelua, sijoittajien korvausrahastolle, kolmannen maan sivuliikkeitä koskevat seuraavat tiedot:

- 1) tiedot sivuliikkeen toimiluvan myöntämisestä ja toimiluvan muuttamisesta;
- 2) sivuliikkeiden Finanssivalvonnalle raportoimat kokonaisvarat ja -velat;
- 3) kolmannessa maassa sijaitsevan luottolaitoksen tai luottolaitosryhmittymän nimi, johon sivuliike kuuluu.

Finanssivalvonnan on annettava toimiluvan perumisesta päätös kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeelle.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan perumisesta Euroopan komissiolle, Euroopan pankkiviranomaiselle, Rahoitusvakausvirastolle sekä sijoittajien korvausrahastolle, jos kolmannen maan luottolaitos on rahaston jäsen.

9 §

Yhteistyö kolmannen maan viranomaisen kanssa

Finanssivalvonnan on pyrittävä tekemään hallinnollisia sopimuksia tai muita järjestelyjä asianomaisten kolmannen maan toimivaltaisten viranomaisten kanssa, ennen kuin kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike aloittaa toimintansa asianomaisessa jäsenvaltiossa. Tällaisten sopimusten on perustuttava Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 33 artiklan 5 kohdan mukaisesti laadittuihin hallinnollisten järjestelyjen malleihin.

Finanssivalvonnan on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle viipymättä tiedot kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa tehdyistä hallinnollisista sopimuksista ja muista järjestelyistä.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

10 §

Syrjinnän kieltö

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeitä koskevia säännöksiä ei saa soveltaa siten, että ne saavat edullisemmän kohtelun kuin ulkomaisen ETA-luottolaitosten sivuliikkeet.

11 §

Sivuliikkeiden luokittelu

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeet luokitellaan luokkaan I tai II.

Luokan I sivuliikkeellä tarkoitetaan sivuliikettä, joka täyttää jonkin seuraavista edellytyksistä:

1) kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen Suomessa kirjaamien tai siltä peräisin olevien varojen kokonaisarvo on vähintään 5 miljardia euroa välittömästi edeltävältä raportointikaudelta 18 luvun 8 a §:n mukaisesti;

2) kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike ottaa toimiluvan mukaisesti vastaan talletuksia tai muita takaisinmaksettavia varoja vähittäisasiakkailta, ja niiden määrä on vähintään 5 prosenttia kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen kokonaisveloista tai ylittää 50 miljoonaa euroa;

3) kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike ei ole **17 luvun 11 §:n 4 momentissa** tarkoitettu vaatimukset täyttävä kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike.

Luokan II sivuliikkeellä tarkoitetaan muita sivuliikkeitä kuin I luokkaan kuuluvia.

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä pidetään vaatimukset täyttävänä sivuliikkeenä, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) pääyryyksellä on kotipaikka maassa, jossa sovelletaan sellaisia vakavaraisuussäännöksiä ja valvontaa, jotka vastaavat vähintään luottolaitosdirektiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen vakavaraisuussäännöksiä;

2) pääyryyksen valvontaviranomaisiin sovelletaan salassapitovaatimuksia, jotka vastaavat vähintään luottolaitosdirektiivin VII osaston 1 luvun II jaksossa säädettyjä vaatimuksia;

3) pääyryyksellä on kotipaikka maassa, jota ei ole luokiteltu sellaiseksi suuririkiseksi kolmanneksi maaksi, jolla on strategisia puutteita rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntajärjestelmässään rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/60/EY ja komission direktiivin 2006/70/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/849 9 artiklan mukaisesti.

Euroopan pankkiviranomainen ylläpitää julkista rekisteriä niistä kolmansista maista ja kolmannen maan viranomaisista, jotka täyttävät 4 momentissa säädetty edellytykset.

Saatuana toimilupahakemuksen 4 §:n mukaisesti Finanssivalvonnan on arvioitava, täyttävätkö 4 momentin edellytykset vaatimukset täyttävästä kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeestä ja 2 momentissa säädetty edellytykset luokasta I. Arvion perusteella Finanssivalvonta luokittelee kolmannen maan luottolaitoksen luokkaan I tai II. Jos kolmatta maata, jossa pääyryyksellä on kotipaikka maassa, ei ole kirjattu julkiseen rekisteriin, Finanssivalvonnan on pyydettävä komissiota arvioimaan kolmannen maan pankkialan sääntelykehystä ja luottamuksellisuutta koskevia vaatimuksia, jos 4 momentin 3 kohdassa säädetty edellytys täyttyy. Finanssivalvonnan on luokiteltava kolmannen maan sivuliike luokkaan I, kunnes komissio tekee päätöksen.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Finanssivalvonnan on päivitettävä kolmannen maan sivuliikkeiden luokittelu seuraavasti:

- 1) jos luokkaan I kuuluva kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike ei enää täytä 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä, sitä on välittömästi pidettävä luokkaan II kuuluvana;
- 2) jos luokkaan II kuuluva kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike alkaa täyttää jonkin 2 momentissa säädettyistä edellytyksistä, sen katsotaan kuuluvan luokkaan I vasta neljän kuukauden kuluttua päivästä, jona se täytti edellytyksen.

12 §

Vaatus tytäryhtiön perustamisesta

Finanssivalvonta voi vaatia kolmannen maan luottolaitoksen **sivuliikettä** hakemaan 4 luvun 1 §:ssä tarkoitetun toimiluvan, jos:

- 1) kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike on aiemmin harjoittanut tai harjoittaa tällä hetkellä tämän luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua toimintaa muussa Euroopan unionin jäsenvaltiossa sijaitsevalle asiakkaalle tai vastapuolelle eikä kyseistä toimintaa harjoiteta tämän luvun 5 §:n 1 momentissa säädettyjen poikkeuksien nojalla;
- 2) kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike täyttää 10 luvun 8 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset muusta rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävästä luottolaitoksesta;
- 3) Finanssivalvonta arvioi tämän luvun 13 §:n mukaisesti, että kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeellä on merkitystä järjestelmän kannalta ja se aiheuttaa merkittäviä rahoitusvakauteen liittyviä riskejä Euroopan unionissa tai Suomessa; tai
- 4) kaikkien samaan ryhmään kuuluvien kolmansien maiden luottolaitosten sivuliikkeiden Euroopan unionissa olevien varojen kokonaismäärä on vähintään 40 miljardia euroa tai kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen kirjanpidossa olevien varojen määrä Suomessa vähintään 10 miljardia euroa.

Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa tarkoitetun vaatimuksen tekemistä sovellettava 13 §:ssä ja 18 luvun 14 §:ssä säädettyjä toimenpiteitä. Jos Finanssivalvonta voi muista kuin 1 momentissa luetelluista syistä perustella, että kyseiset toimenpiteet eivät riitä olennaisten valvontaan liittyvien ongelmien ratkaisemiseen, Finanssivalvonnan ei tarvitse soveltaa muita toimenpiteitä ennen 1 momentissa tarkoitettua vaatimusta.

Ennen 1 momentissa tarkoitetun vaatimuksen tekemistä Finanssivalvonnan on kuultava Euroopan pankkiviranomaista ja niiden Euroopan unionin jäsenmaiden toimivaltaisia viranomaisia, joihin kolmannen maan luottolaitoksen ryhmä on perustanut muita kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeitä tai tytäryrityksenä toimivia laitoksia.

13 §

Järjestelmän kannalta merkittävä sivuliike

Finanssivalvonnan on arvioitava kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen merkittävyyttä järjestelmän kannalta ja sitä, aiheuttaako kyseinen sivuliike merkittäviä riskejä Euroopan unionin ja Suomen rahoitusvakaudelle, jos sivuliikkeen 18 luvun 8 a §:n mukaisesti raportoitujen Euroopan unionissa olevien varojen kokonaismäärä on kaikilla samaan ryhmään kuuluvilla Euroopan unionissa olevilla sivuliikkeillä vähintään 40 miljardia euroa välittömästi edeltäviltä kolmelta tilikaudelta keskimäärin tai vähintään kolmen tilikauden osalta välittömästi edeltävien

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

viiden tilikauden ajalta. Varojen kokonaismäärään ei lasketa mukaan varoja, jotka ovat kolmannen maan luottolaitosten sivuliikkeiden hallussa sellaisten markkinaoperaatioiden yhteydessä, joita keskuspankit tekevät Euroopan keskuspankkijärjestelmään kuuluvien keskuspankkien kanssa.

Finanssivalvonnan on tehdessään 1 momentissa tarkoitettua arviota otettava huomioon:

- 1) sivuliikkeen koko;
- 2) sivuliikkeen rakenteen, organisaation ja liiketoimintamallin monimutkaisuus;
- 3) sivuliikkeen kytkös Euroopan unionin ja Suomen rahoitusjärjestelmään;
- 4) sivuliikkeen toiminnan, palvelujen tai toimien tai sen tarjoaman rahoitusinfrastruktuurin korvattavuus;
- 5) sivuliikkeen markkinaosuus Euroopan unionissa ja Suomessa, kun otetaan huomioon sen kokonaispankkivarat, sen tarjoama toiminta ja palvelut sekä sen toteuttamat toimet;
- 6) todennäköinen vaikutus, joka sivuliikkeen toimien tai liiketoiminnan keskeyttämisellä tai lopettamisella olisi Suomen rahoitusjärjestelmän likviditeettiin tai maksu-, selvitys- ja toimitusjärjestelmiin Euroopan unionissa ja Suomessa;
- 7) sivuliikkeen rooli ja merkitys sen ryhmän toiminnalle, palveluille ja toimille Euroopan unionissa ja Suomessa;
- 8) sivuliikkeen rooli ja merkitys kriisinratkaisun tai purkamisen yhteydessä kriisinratkaisuviranomaiselta saatujen tietojen perusteella;
- 9) ryhmän kolmansissa maissa sijaitsevien sivuliikkeiden kautta harjoittaman liiketoiminnan määrä suhteessa kyseisen ryhmän tytäryritysten kautta tapahtuvaan sellaiseen liiketoimintaan, jota harjoitetaan Euroopan unionissa ja niissä Euroopan unionin jäsenvaltioissa, joihin kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeet ovat sijoittautuneet;
- 10) tekijät, joiden perusteella arvioidaan, täyttyykö 10 luvun 8 §:n 8 momentissa säädetyt edellytykset muusta rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävästä luottolaitoksesta.

Finanssivalvonnan on 1 momentissa tarkoitettua arviointia tehdessään kuultava Euroopan pankkiviranomaista ja niiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden toimivaltaisista viranomaisista, joissa asianomainen kolmannen maan ryhmä on perustanut muita kolmannen maan sivuliikkeitä tai tytäryrityksiä, arvioidakseen rahoitusvakautta koskevia riskejä, joita asianomainen kolmannen maan sivuliike aiheuttaa muille jäsenvaltioille.

Finanssivalvonnan on toimitettava perusteltu 1 momentissa tarkoitettu arviointi ja ehdotus 18 luvun 14 §:n 3 momentissa tarkoitetuista toimista Euroopan pankkiviranomaiselle ja Euroopan unionin niiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joihin asianomainen kolmannen maan ryhmä on perustanut muita kolmannen maan sivuliikkeitä tai tytäryrityksiä.

Jos toimivaltaiset viranomaiset, joita kuullaan 3 momentin mukaisesti, eivät ole samaa mieltä arvioinnista, ne ilmoittavat asiasta 10 työpäivän kuluessa Finanssivalvonnalle arvioinnin vastaanottamisesta. Finanssivalvonnan on Euroopan pankkiviranomaisen avulla pyrittävä pääsemään yksimielisyyteen muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa arvioinnista ja tapauksen mukaan 18 luvun 14 §:n 3 momentissa tarkoitetuista toimista viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona Finanssivalvonta vastaanotti muun toimivaltaisen viranomaisen eriävän näkemyksen. Edellä tarkoitettujen kolmen kuukauden kuluttua Finanssivalvonnan on annettava päätös arvioinnista ja 18 luvun 14 §:n 3 momentissa tarkoitetuista toimista.

Finanssivalvonnan on toimitettava Euroopan pankkiviranomaiselle ja toisen jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille, joihin asianomainen kolmannen maan luottolaitoksen ryhmä on perustanut muita sivuliikkeitä tai tytäryrityksiä, perusteltu ilmoitus siitä, miksi se on päättänyt

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

jättää toteuttamatta 18 luvun 14 §:ssä tarkoitettuja valvontatoimia, jos Finanssivalvonta arvioi, että kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeellä on merkitystä järjestelmän kannalta, mutta päättää jättää toteuttamatta mainitussa pykälässä tarkoitettuja valvontatoimia.

14 §

Edustuston avaaminen ja toiminta

Jos kolmannen maan luottolaitos aikoo avata edustuston Suomessa, sen on ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on mainittava edustuston toimipaikan osoite, edustuston toiminnasta vastaava henkilö sekä toiminnan laatu ja laajuus. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä momentissa tarkoitettujen tietojen sisällöstä ja ilmoitusmenettelystä.

Edustusto ei saa harjoittaa 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettua toimintaa.

Edustusto voi aloittaa toimintansa, kun se on tehnyt 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen.

15 §

Edustuston toimintaoikeuksien peruminen

Finanssivalvonta voi kieltää edustustoa jatkamasta toimintaansa Suomessa, jos 14 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta ei ole tehty tai ilmoituksessa annetut tiedot ovat virheellisiä tai puutteellisia taikka edustuston toiminnassa on olennaisesti rikottu finanssimarkkinoita koskevia säännöksiä tai määräyksiä.

18 luku

Ulkomaisia luottolaitoksia koskevat erityissäännökset

4 §

Sisäinen hallinto ja asiakastietojärjestelmät

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeeseen sovelletaan 7 luvun 1 §:ää, 8 lukua ja 9 luvun 2 §:ää. Liiketoiminnasta riippumattomien valvontatoimintojen osalta sovelletaan luokan I sivuliikkeisiin 9 luvun 8 §:ää ja luokan II sivuliikkeisiin mainittua pykälää siltä osin kuin kyse on ainoastaan liiketoiminnasta riippumattomien valvontatoimintojen perustamisesta. Finanssivalvonta voi kuitenkin vaatia luokan II sivuliikettä nimittämään erilliset vastuhenkilöt liiketoiminnoista riippumattomille valvontatoiminnoille 9 luvun 8 §:n mukaisesti, jos Finanssivalvonta arvioi sen tarpeelliseksi sivuliikkeen koon, sisäisen organisaation sekä toiminnan luonteen, laajuuden ja monimutkaisuuden perusteella. Finanssivalvonta voi myös vaatia, että kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike perustaa paikallisen hallintokomitean sivuliikkeen asianmukaisen hallinnon varmistamiseksi.

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeellä on oltava pääyhteyden ylimmälle hallintoelimelle raportointisuhteet, jotka kattavat kaikki olennaiset riskit ja riskinhallintapolitiikat ja niiden muutokset. Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeellä on

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

myös oltava riittävät tieto- ja viestintätekniset järjestelmät sekä valvonta sen varmistamiseksi, että toimintaperiaatteita noudatetaan asianmukaisesti.

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeeseen sovelletaan, mitä 5 luvun 10 ja 11 §:ssä säädetään luottolaitoksen toiminnan ulkoistamisen edellytyksistä.

Jos kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen kriittisiä tai tärkeitä toimintoja hoitaa sen pääyrittäjä, kyseiset toiminnot on suoritettava sisäisten järjestelyjen tai ryhmän sisäisten sopimusten mukaisesti. Finanssivalvonnalla on oltava pääsy kaikkiin tietoihin, joita ne tarvitsevat valvontatehtävänsä hoitamiseksi kyseisten toimintojen osalta.

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeellä on oltava toimintaansa nähden riittävät asiakastietojärjestelmät, jotta sivuliike voi jatkuvasti antaa asiakkailleen lain ja sopimuksen edellyttämät tiedot asiakassuhteesta.

4 a §

Riskienhallinta

Ulkomainen luottolaitos ei saa Suomessa harjoittamassaan toiminnassa ottaa niin suurta riskiä, että se vaarantaa sivuliikkeen tallettajien edut. Sivuliikkeellä tulee olla toimintaansa nähden riittävät riskien valvontajärjestelmät.

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeillä, jotka toteuttavat kahden konsernin välisiä tai ryhmän sisäisiä toimia, on oltava riittävät resurssit vastapuoliluottoriskinsä tunnistamiseksi ja hallitsemiseksi asianmukaisesti silloin, kun kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen kirjaamiin varoihin liittyvät olennaiset riskit siirretään vastapuolelle.

4 b §

Pääomavaatimus

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeellä on jatkuvasti oltava vähimmäispääoma, joka on vähintään:

1) luokkaan I kuuluvan sivuliikkeen osalta 2,5 prosenttia sivuliikkeen keskimääräisistä veloista välittömästi edeltäviltä kolmelta tilikaudelta tai äskettäin toimiluvan saaneen sivuliikkeen osalta sivuliikkeen 8 a §:n mukaisesti raportoimista veloista toimiluvan myöntämisen aikaan, kuitenkin vähintään 10 miljoonaa euroa;

2) luokkaan II kuuluvan sivuliikkeen osalta 0,5 prosenttia sivuliikkeen keskimääräisistä veloista välittömästi edeltäviltä kolmelta tilikaudelta tai äskettäin toimiluvan saaneiden sivuliikkeen osalta sivuliikkeen 8 a §:n mukaisesti raportoimista veloista toimiluvan myöntämisen aikaan, kuitenkin vähintään 5 miljoonaa euroa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu vähimmäispääomavaatimus on täytettävä jollakin seuraavista:

1) käteisvaroilla tai EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 60 alakohdassa tarkoitetuilla käteiseen verrattavilla välineillä;

2) Euroopan unionin jäsenvaltion tai Euroopan unionin jäsenvaltion keskuspankin liikkeeseen laskemalla vieraan pääoman ehtoisella arvopaperilla;

3) sellaisella muulla välineellä kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulla, joka on kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen käytettävissä rajoittamattomaan ja välittömään käyttöön riskien tai tappioiden kattamiseksi heti, kun riskejä tai tappioita ilmenee.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Varat, joilla 1 momentin vähimmäispääomavaatimus täytetään, on talletettava tilille sellaiseen luottolaitokseen, jolla on Suomessa luottolaitoksen toimilupa ja joka ei ole osa kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen pääyrytyksen ryhmää. Tilille talletettujen varojen on oltava käytettävissä kriisinratkaisulain 15 luvun 5 §:n mukaisesti.

4 c §

Maksuvalmiusvaatimus

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen maksuvalmiuden on oltava sivuliikkeen toimintaan nähden riittävällä tavalla turvattu. Luottolaitoksen on huolehdittava siitä, että sivuliike kykenee suoriutumaan kaikista maksuvelvoitteistaan oikea-aikaisesti. Luottolaitoksen on Finanssivalvonnan vaatimuksesta esitettävä luottolaitoksen hallituksen tai vastaavan toimielimen hyväksymät maksuvalmiuden hallintaa koskevat yleiset periaatteet. Periaatteista on käytävä myös ilmi, millä tavoin sivuliikkeen maksuvalmiutta ja siihen sisältyviä riskejä valvotaan ottaen huomioon sivuliikkeen liiketoiminnan laatu ja laajuus.

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeellä on lisäksi oltava Suomessa jatkuvasti kiinnittämättömiä ja likvidejä varoja vähintään sellainen määrä, joka riittää kattamaan likviditeetin ulosvirtaukset vähintään 30 päivän ajan. Luokan I sivuliikkeen on täytettävä EU:n vakavaraisuusasetuksen kuudennen osan I osastossa ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 täydentämisestä luottolaitosten maksuvalmiusvaatimuksen osalta annetun komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2015/61 säädetty maksuvalmiusvaatimus.

Varat, joilla 2 momentissa säädetty maksuvalmiusvaatimus täytetään, on talletettava tilille sellaiseen luottolaitokseen, jolla on Suomessa luottolaitoksen toimilupa ja joka ei ole osa kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen pääyrytyksen ryhmää. Jos tilillä on likvidejä varoja sen jälkeen, kun niitä on käytetty kattamaan likviditeetin ulosvirtaukset, jäljellä olevien likvidien varojen on oltava käytettävissä kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen kriisinratkaisuun kriisinratkaisulain 15 luvun 5 §:n mukaisesti.

Finanssivalvonta voi päättää, että 2 momentissa säädettyä vaatimusta ei sovelleta kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeeseen, jos sitä pidetään vaatimukset täyttävänä 17 luvun 11 §:n 4 momentin mukaisesti.

Finanssivalvonta valvoo ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen maksuvalmiutta ja markkinariskiä yhteistyössä laitoksen kotivaltion valvontaviranomaisten kanssa.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa säädettyjen vaatimusten laskemisesta.

8 §

Tilinpäätös ja kirjanpito

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen on julkistettava luottolaitoksen tilinpäätös ja konsernitilinpäätös, toimintakertomus ja konsernin toimintakertomus sekä niitä koskevat tilintarkastajien lausunnot. Ne on julkaistava suomen tai ruotsin kielellä, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä anna lupaa julkistaa niitä muulla kielellä.

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen on pidettävä sellaista kirjanpitoa, jonka avulla se voi seurata ja pitää kattavaa ja täsmällistä kirjaa kaikista kolmannen maan luottolaitoksen

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

sivuliikkeen Suomessa kirjaamista tai Suomesta peräisin olevista varoista ja veloista sekä hallinnoida kyseisiä varoja ja velkoja itsenäisesti kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen sisällä. Kirjanpidossa on annettava kaikki tarvittavat ja riittävät tiedot kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen aiheuttamista riskeistä ja siitä, miten niitä hallitaan.

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen on kehitettävä 2 momentissa tarkoitettua kirjanpidon hallinnointia varten menettelyperiaatteet, joita tarkastellaan ja päivitetään säännöllisesti. Pääyryksen hallintoelimen on dokumentoitava ja hyväksyttävä menettelyperiaatteet. Menettelyperiaatteissa on esitettävä selkeät perustelut kirjanpitokäytännöille ja esitettävä, miten kyseiset käytännöt ovat kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen liiketoimintastrategian mukaisia.

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen on laadittava säännöllisesti riippumaton, kirjallinen ja perusteltu lausunto havaintoineen ja päätelmineen Finanssivalvonnalle tässä pykälässä säädettyjen vaatimusten täytäntöönpanosta ja jatkuvasta noudattamisesta.

8 a §

Raportointivaatimukset

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen on Finanssivalvonnan määräyksestä, kuitenkin vähintään vuosittain, toimitettava Finanssivalvonnalle seuraavat tiedot:

1) toimintaan liittyvät kokonaisvarat Suomessa;
2) maksuvalmiuden turvaamiseksi ja ylläpitämiseksi käytössä olevat instrumentit;
3) sivuliikkeen käytettävissä olevat omat varat, sivuliikkeen kirjanpidossa olevat varat ja velat 8 §:n mukaisesti sekä kolmannen maan sivuliikkeiltä peräisin olevat varat ja velat eriteltyinä seuraavasti:

a) suurimmat kirjatut varat ja velat luokiteltuina sektoreittain ja vastapuolien mukaan, kuten rahoitusalan vastuut;

b) tietyntyyppisiin vastapuoliin kohdistuvat merkittävät riski- ja rahoituslähteiden keskittymät;

c) merkittävät sisäiset liiketoimet pääyryksen ja sen ryhmään kuuluvien yhteisöjen kanssa;

4) selvitys talletajiin sovellettavasta talletussuojasta;

5) selvitys sivuliikkeen riskienhallintajärjestelmästä;

6) selvitys sivuliikkeen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä tiedot sivuliikkeen toimivaan johtoon kuuluvista ja keskeisistä toiminnoista vastaavista henkilöistä;

7) sivuliikettä koskevat elvytys- ja kriisinratkaisusuunnitelmat;

8) se, noudattaako kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike niihin tässä laissa säädettyjä vaatimuksia;

9) muut kuin 1–8 kohdassa tarkoitetut sivuliikkeen valvonnan kannalta Finanssivalvonnan tarpeelliseksi katsomat tiedot kattavan kuvan saamiseksi kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen tai sen pääyryksen liiketoiminnasta, toiminnasta tai taloudellisesta vakaudesta sekä sen tarkistamiseksi ja varmistamiseksi, että kolmannen maan sivuliike ja sen pääyrytyksen noudattavat sovellettavaa lainsäädäntöä.

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen on myös toimitettava Finanssivalvonnalle seuraavasti tiedot pääyryksestään:

1) määrääjain yhdistetyt tiedot varoista ja veloista, joita kyseisen pääyryksen ryhmän Euroopan unionissa olevat tytäryritykset ja muut sivuliikkeet pitävät hallussaan tai ovat kirjanneet;

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

2) tiedot säännöllisin väliajoin siitä, että pääyritys noudattaa sovellettavia vakavaraisuusvaatimuksia yksilöllisesti ja konsolidoinnin perusteella;

3) tapauskohtaisesti merkittävät vakavaraisuuden kokonaisarvioinnit ja arviot, kun niitä tehdään pääyrityksessä, ja niistä johtuvat valvontapäätökset;

4) pääyrityksen elvytyssuunnitelmat ja erityistoimenpiteet, joita kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen suhteen voidaan toteuttaa kyseisten suunnitelmien mukaisesti, sekä kyseisiin suunnitelmiin myöhemmin tehtävät päivitykset ja muutokset;

5) pääyrityksen liiketoimintastrategia suhteessa kolmannen maan sivuliikkeisiin ja mahdolliset myöhemmät muutokset kyseiseen strategiaan;

6) palvelut, joita pääyritys tarjoaa 17 luvun 5 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella, ja mahdolliset myöhemmät muutokset palveluihin;

7) Finanssivalvonnan määräyksestä muut kuin 1–6 kohdassa tarkoitetut sivuliikkeen valvonnan kannalta Finanssivalvonnan tarpeelliseksi katsomat tiedot kattavan kuvan saamiseksi kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen tai sen pääyrityksen liiketoiminnasta, toiminnasta tai taloudellisesta vakaudesta sekä sen tarkistamiseksi ja varmistamiseksi, että kolmannen maan sivuliike ja sen pääyritys noudattavat sovellettavaa lainsäädäntöä.

Finanssivalvonnan on toimitettava 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot vähintään kahdesti vuodessa, jos kyseessä on luokan I sivuliike, ja vähintään kerran vuodessa, jos kyseessä on luokan II sivuliike.

Finanssivalvonta voi päättää, että kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen ei tarvitse toimittaa osaa tai mitään 2 momentissa tarkoitetuista tiedoista, jos kyseessä on 17 luvun 11 §:n 4 momentin mukainen vaatimukset täyttävä sivuliike ja Finanssivalvonta voi saada tiedot suoraan kyseisen kolmannen maan luottolaitoksen valvontaviranomaisilta.

Kun kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike toimittaa tiedot kirjanpidossaan olevista varoista ja veloista 1 momentin 3 kohdan mukaisesti, sen on sovellettava kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1606/2002.

Tilinpäätöstietojen lisäksi Suomen Pankilla on oikeus saada tehtävänsä toteuttamiseksi ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeeltä vastaavat tiedot, jotka sillä on oikeus saada Suomessa toimiluvan saaneilta luottolaitoksilta. Finanssivalvonnan tietojensaantioikeudesta säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

10 §

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen johto

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen toiminnasta vastaa sivuliikkeen johtaja, joka myös edustaa luottolaitosta sivuliikkeen toimintaa koskevissa oikeussuhteissa. Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeellä on oltava kuitenkin vähintään kaksi henkilöä, jotka tosiasiallisesti johtavat sivuliikkeen liiketoimintaa. Näiden kahden henkilön on oltava hyvämaineisia, heillä on oltava riittävät tiedot, taidot ja kokemus, heidän on käytettävä riittävästi aikaa tehtäviensä hoitamiseen ja Finanssivalvonnan on hyväksyttävä heidät kyseiseen tehtävään.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

14 §

Kolmannen maan luottolaitosten sivuliikkeiden valvonta ja arviointi

Finanssivalvonnan on varmistettava, että riippumaton kolmas osapuoli arvioi säännöllisesti, miten kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike panee täytäntöön 4 §:n 1–4 momentissa ja 4 a §:n 2 momentissa säädettyjen vaatimusten täytäntöönpanoa ja niiden jatkuvaa noudattamista kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeessä ja toimittaa Finanssivalvonnalle kertomuksen havainnoistaan ja päätelmistään.

Finanssivalvonnan on tarkasteltava uudelleen järjestelyjä, strategioita, prosesseja ja mekanismeja, joita kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike on ottanut käyttöön noudattaakseen tässä laissa säädettyjä vaatimuksia. Finanssivalvonnan on tarkastelun perusteella arvioitava, varmistaako kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike soveltamallaan järjestelyillä, strategioilla, prosesseilla ja mekanismeilla sekä niiden hallussa olevalla pääomalla ja maksuvalmiudella niiden olennaisten riskien vakaan hallinnan ja kattamisen sekä sivuliikkeen elinkelpoisuuden.

Finanssivalvonnan on suoritettava tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettu tarkastelu ja arviointi niiden valvontaperiaatteiden mukaisesti, jotka se on julkaissut 11 luvun 12 §:n 1 kohdan mukaisesti. Finanssivalvonnan on vahvistettava tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettun tarkastelun tiheys ja intensiteetti siten, että se on oikeassa suhteessa sivuliikkeiden luokitteluun luokkiin I ja II ja että niissä otetaan huomioon muut asiaankuuluvat perusteet, kuten kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus.

Finanssivalvonnan on välittömästi ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä vastaavalle viranomaiselle, jos uudelleentarkastelu antaa toimivaltaisille viranomaisille perustellun syyn epäillä, että kyseisen kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen yhteydessä syyllistytään tai pyritään tai on syyllistytty tai rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen tai että sen riski on kasvanut. Jos rahanpesun tai terrorismin rahoituksen riski on kasvanut, Finanssivalvonnan sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä vastaavan viranomaisen on pidettävä yhteyttä ja ilmoitettava yhteinen arviointinsa välittömästi Euroopan pankkiviranomaiselle. Finanssivalvonnan on tarvittaessa toteutettava 15 §:n mukaisia valvontatoimia tai peruttava toimilupa 17 luvun 7 §:n mukaisesti.

Finanssivalvonnan, rahanpesun selvittelykeskuksen ja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä vastaavan viranomaisen on tehtävä tiivistä yhteistyötä toimivaltansa puitteissa ja vaihdettava merkityksellisiä tietoja, jos yhteistyö ja tietojenvaihto eivät vaikuta rikos- tai hallintolainsäädännön nojalla meneillään olevaan tiedusteluun, tutkintaan tai menettelyihin.

15 §

Finanssivalvonnan toimivalta valvonnassa

Finanssivalvonnan on ryhdyttävä 2 momentin mukaisiin valvontatoimiin, jotta se voi varmistaa, että kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike toteuttaa varhaisessa vaiheessa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että:

1) sivuliikkeet täyttävät niihin luottolaitosdirektiivin ja tämän lain nojalla sovellettavat vaatimukset tai palauttavat kyseisten vaatimusten täytymisen; ja

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

2) olennaiset riskit, joille sivuliikkeet altistuvat, katetaan ja niitä hallitaan järkevällä ja riittävällä tavalla ja että kyseiset sivuliikkeet pysyvät elinkelpoisina.

Finanssivalvonta voi vaatia kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä:

1) pitämään hallussaan 4 b §:ssä säädettyä vähimmäisvaatimuksen ylittävää pääomamäärää tai täyttämään muun lisäpääomavaatimuksen, joka täyttää 4 b §:ssä säädetty vaatimukset;

2) täyttämään 4 c §:ssä säädetyn vaatimuksen lisäksi muun erityisen maksuvalmiusvaatimuksen siten, että varat täyttävät 4 c §:ssä säädetty vaatimukset;

3) vahvistamaan hallinto-, riskienhallinta- tai kirjausjärjestelyjään;

4) rajoittamaan liiketoimintansa tai harjoittamansa toiminnan laajuutta sekä kyseisten toimintojen vastapuolien toimintaa;

5) vähentämään toimintoihinsa, tuotteisiinsa ja järjestelmiinsä sekä ulkoistettuihin toimintoihin, liittyvää riskiä ja lopettamaan tällaisten toimintojen harjoittaminen tai tällaisten tuotteiden tarjoaminen;

6) noudattamaan 8 a §:n 1 momentin 9 kohdan tai 2 momentin 7 kohdan mukaisia lisäraportointivaatimuksia tai tihentämään säännöllistä raportointia;

7) julkistamaan tietoja.

Finanssivalvonta voi myös 17 luvun 13 §:ssä tarkoitetun arvioinnin perusteella tunnistettujen riskeihin puuttua:

1) vaatia kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikettä järjestelemään uudelleen varojaan tai toimintojaan siten, että se lakkaa olemasta järjestelmän kannalta merkittävä mainitun pykälän mukaisesti tai aiheuttamasta aiheetonta riskiä Euroopan unionin tai Suomen rahoitusvakaudelle; tai

2) asettaa kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeelle vakavaraisuutta koskevia lisävaatimuksia.

Finanssivalvonnalla on lisäksi valtuudet vaatia Suomessa sijaitsevia luottolaitoksia ja **ulkomaisen** luottolaitoksen sivuliikkeitä toimittamaan sille tiedot, joita se tarvitsee valvoakseen sellaisten palvelujen tarjoamista, joita tarjotaan 17 luvun 5 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisesti asiakkaan tai vastapuolen omasta yksinomaisesta aloitteesta ja joita tarjoaa luottolaitoksen tai sivuliikkeen kanssa samaan ryhmään kuuluva kolmannen maan luottolaitos.

16 §

Valvontaviranomaisten yhteistyö

Finanssivalvonnan on tehtävä yhteistyötä ja vaihdettava tietoa niiden valvontaviranomaisten kanssa, jotka valvovat saman kolmannen maan luottolaitoksen ryhmän sivuliikkeitä ja tytäryrityksinä toimivia laitoksia. Finanssivalvonnan on tehtävä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa kirjalliset sopimukset yhteensovittamis- ja yhteistyöjärjestelyistä Finanssivalvonnasta annetun lain 67 §:n mukaisesti.

Finanssivalvonnan on osallistuttava valvontakollegion työhön tai perustettava Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b §:ssä tarkoitettu valvontakollegio seuraavasti:

1) jos kolmannen maan luottolaitoksen ryhmän tytäryrityksinä toimivien laitosten osalta on perustettu valvontakollegio, saman ryhmän luokkaan I kuuluvat sivuliikkeet on sisällytettävä kyseisen valvontakollegion soveltamisalaan;

2) jos kolmannen maan luottolaitoksen ryhmällä on luokan I sivuliikkeitä useammassa kuin yhdessä Euroopan unionin jäsenvaltiossa, mutta Euroopan unionissa ei ole tytäryrityksenä

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

toimivia laitoksia, joihin sovelletaan valvontakollegiota, valvontakollegio on perustettava kyseisten luokan I sivuliikkeiden osalta;

3) jos kolmannen maan ryhmällä on luokkaan I kuuluvia kolmannen maan sivuliikkeitä useammassa kuin yhdessä Euroopan unionin jäsenvaltiossa tai vähintään yksi luokkaan I kuuluva sivuliike ja yksi tai useampi Euroopan unionissa tytäryrityksenä toimiva laitos, joihin ei sovelleta valvontakollegiota, valvontakollegio on perustettava kyseisten kolmannen maan sivuliikkeiden ja tytäryrityksinä toimivien laitosten osalta.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa viranomaisten on varmistettava, että on olemassa johtava toimivaltainen viranomainen, jolla on sama tehtävä kuin konsolidointiryhmän valvonnasta vastaavalla Finanssivalvonnasta annetun lain 65 b §:n valvontakollegiossa. Finanssivalvonta on johtava toimivaltainen viranomainen, jos Suomessa on suurin kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike kirjattujen varojen kokonaisarvon perusteella.

Valvontakollegion on:

1) laadittava kertomus ryhmän rakenteesta ja toiminnasta Euroopan unionissa ja saattaa kyseinen kertomus vuosittain ajan tasalle;

2) vaihdettava tietoja 14 §:ssä tarkoitetun vakavaraisuuden arviointiprosessin tuloksista;

3) pyrittävä yhdenmukaistamaan 15 §:ssä tarkoitettujen valvontatoimien soveltamista.

Valvontakollegion on tarvittaessa varmistettava asianmukainen koordinaatio ja yhteistyö asiaankuuluvien kolmannen maan valvontaviranomaisten kanssa.

17 §

Tietojen ilmoittaminen Euroopan pankkiviranomaiselle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle seuraavat tiedot:

1) kolmannen maan luottolaitoksien sivuliikkeille myönnetyt toimiluvat ja niiden myöhemmät muutokset;

2) toimiluvan saaneiden kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeiden kirjaamat varat ja velat yhteensä, sellaisina kuin ne on ilmoitettu määräajoin;

3) sen kolmannen maan luottolaitoksen ryhmän nimi, johon toimiluvan saanut kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike kuuluu.

Euroopan pankkiviranomainen julkaisee verkkosivustollaan luettelon kolmannen maan luottolaitoksien sivuliikkeistä, joilla on lupa toimia Euroopan unionissa, ja tiedon siitä, missä maassa sivuliikkeillä on toimilupa.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

20 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

3) tämän lain 7 luvun 1–4, 4 a–4 e ja 5 §:n sekä 6 §:n 1 momentin säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, 8 luvun 3–14 §:n sekä kuluttajansuojalain 7 luvun 13 §:n 4 momentin ja 7 a luvun 10 §:n 2 ja 3 momentin säännökset palkitsemisesta ja tämän lain 9 luvun 2–5, 5 a–5 d ja 6–21 §:n säännökset riskienhallinnasta;

7) tämän lain 8 a luvun 1–3, 8 ja 9 §:n säännökset luottolaitoksen ja konsolidointiryhmän velvollisuudesta laatia ja tarkastaa 3 §:n ja 4 §:n 1 momentin mukainen elvytysuunnitelma sekä konsolidointiryhmän elvytysuunnitelman hyväksymisestä, 9 a luvun 7 §:n 3 momentin säännös rahoitustuen tarjoamista koskevan aikomuksen ilmoittamisesta viranomaisille ja 11 luvun 5 a §:n 3 momentin säännös ilmoitusvelvollisuudesta;

8) tämän lain 2 a luvun säännökset omistusyhteisöstä;

9) tämän lain 11 luvun 6, 6 a ja 6 c §:n säännökset harkinnanvaraisesta lisäpääomavaatimuksesta sekä 9 §:n säännökset maksuvalmiutta koskevasta lisävaatimuksesta;

10) tämän lain 3 a luvun säännökset yritysjärjestelyistä, merkittävän omistusosuuden hankkimisesta sekä merkittävien varojen ja velkojen luovutuksesta.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 1 momentin 4, 5 ja 9 kohdan nojalla muille kuin luottolaitokselle ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä sekä sellaiselle kyseisen oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen teko tai laiminlyönti on.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n vakavaraisuusasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 92 artiklan 1 kohdan säännös omien varojen vaatimuksesta;

2) kolmannen osan III osaston 2 luvun säännökset tiedonkeruuta ja ohjausta ja hallintaa koskevista vaatimuksista;

4) neljännen osan säännöksiä asiakasta tai keskenään sidossuhteessa olevien asiakkaiden ryhmää koskevia suuria asiakasriskejä;

5) 430 artiklan 1–3 kohdan sekä 430 a säännökset ilmoitettavista tiedoista;

8) 429 artiklan säännökset vähimmäisomavaraisuusasteen laskennasta ja seitsemännen osan säännökset vähimmäisomavaraisuusasteen laskennan poikkeuksista;

9) 431 artiklan 1–3 kohdan ja 451 artiklan 1 kohdan säännökset julkistamisvaatimuksista;

10) 413 ja 428 b artiklan säännökset pysyvän varainhankinnan vaatimuksesta;

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

11) säännökset riskipainotettujen vastuuerien yhteismäärän tai omien varojen vaatimusten laskentaa koskevista vaatimuksista ja kolmannen osan II–VI osaston säännökset ohjaus- ja hallintojärjestelmistä;

12) kuudennen osan I ja IV osaston säännökset maksuvalmiusvaatimuksen tai pysyvän varainhankinnan vaatimuksen laskentaa koskevista vaatimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 täydentämisestä luottolaitosten maksuvalmiusvaatimuksen osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/61 säännökset, jotka on annettu näiden säännösten nojalla;

13) 28, 52 ja 63 artiklan säännökset maksuista omiin varoihin sisältyvien välineiden haltijoille;

14) kolmannen, neljännen, kuudennen tai seitsemännen osan säännökset emoyrityksenä toimivan laitoksen tai omistusyhteisön vakavaraisuusvaatimuksista konsolidoinnin perusteella tai alakonsolidointiryhmän tasolla;

15) toisen osan säännökset omiin varoihin liittyvistä koostumusta, edellytyksiä, oikaisuja ja vähennyksiä koskevista vaatimuksista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1, 2 ja 4 momentissa säädetyn lisäksi:

1) mainituissa momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset;

2) luottolaitosdirektiivin, kriisinratkaisudirektiivin sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset;

3) Finanssivalvonnan päätökset, jotka on annettu tämän lain tai EU:n vakavaraisuusasetuksen säännösten perusteella.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 4 momentissa säädetyn lisäksi seuraamusmaksu voidaan määrätä 1, 2, 4 ja 5 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luottolaitoksen ylimpään johtoon tai toimivaan johtoon kuuluvalla, avainhenkilölle tai henkilölle, jonka ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiprofiiliin tai muulle luonnolliselle henkilölle, joka on ollut vastuussa rikkomisesta sovellettavan lain mukaan, taikka omistusyhteisössä vastaavassa asemassa olevalle henkilölle.

22 luku

Valvontavaltuudet

2 §

Uhkasakko

Finanssivalvonnan määräämään uhkasakkoon sovelletaan Finanssivalvonnasta annetun lain 33 a §:stä poiketen tätä pykälää, jos kyseessä on 2 momentissa tarkoitettu laiminlyönti tai rikkomus.

Finanssivalvonta voi uhkasakolla velvoittaa luottolaitoksen tai omistusyhteisön täyttämään velvollisuutensa, jos luottolaitos tai omistusyhteisö toiminnassaan laiminlyö noudattaa tai rikkoo tämän lain 20 luvun 1 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

Uhkasakko voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös luottolaitoksen ylimpään johtoon tai toimivaan johtoon kuuluvalla, avainhenkilölle tai henkilölle, jonka ammatillisella

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiprofiiliin tai muulle luonnolliselle henkilölle, joka on ollut vastuussa rikkomisesta sovellettavan lain mukaan taikka omistusyhteisössä vastaavassa asemassa olevalle henkilölle.

Uhkasakon enimmäismäärä on yhden päivän ajalta enintään:

1) oikeushenkilön osalta viisi prosenttia sellaisesta keskimääräisestä päiväkohtaisesta nettoliikevaihdosta, joka tarkoittaisi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 b §:n 2 momentin 1 kohdassa tai 40 b §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua vuotuista kokonaisnettoliikevaihtoa jaettuna 365:llä; ja

2) luonnollisen henkilön osalta 50 000 euroa.

Uhkasakko voidaan tuomita maksettavaksi enintään kuuden kuukauden ajalta.

Uhkasakko asetetaan juoksevana uhkasakkona. Uhkasakon asettamiseen ei sovelleta uhkasakkolain (1113/1990) 9 §:ää. Uhkasakon tuomitsemisesta päättää Finanssivalvonta. Uhkasakon tuomitsemiseen ei sovelleta mainitun lain 10 §:n 2 momenttia. Uhkasakon asettamiseen ja tuomitsemiseen sovelletaan uhkasakkolakia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

sijoituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 13 §:n otsikko ja 1 momentin 11 kohta, 3 luvun 1 a §:n 1 momentti, 6 luvun 2 b §:n 1 momentti, 6 b luvun 1 a §:n 1 momentin 2 kohta, 2 b §:n 1 momentin 4 kohta, 6 c luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohta, 5 §:n 1 momentin johdantokappale ja 13 kohta, 15 luvun 2 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta sekä 16 a luvun 2 §,

sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 13 §:n otsikko, 3 luvun 1 a §:n 1 momentti, 6 luvun 2 b §:n 1 momentti, 6 b luvun 1 a §:n 1 momentin 2 kohta ja 2 b §:n 1 momentin 4 kohta, 6 c luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohta sekä 5 §:n 1 momentin johdantokappale ja 13 kohta laissa 523/2021, 1 luvun 13 §:n 1 momentin 11 kohta laissa 1069/2017, 15 luvun 2 §:n 1 momentin 3 ja 4 kohta laissa 513/2019 ja 16 a luvun 2 § laissa 623/2014, sekä

lisätään 1 luvun 13 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1069/2017, 294/2019 ja 523/2021, uusi 12 ja 13 kohta, 3 luvun 1 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 523/2021, uusi 4–6 momentti, 6 b luvun 2 b §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 523/2021, uusi 5 kohta ja mainittuun pykälään, sellaisena kuin se on laissa 523/2021, uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6–8 momentti siirtyvät 7–9 momentiksi, 6 c luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 523/2021,

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

uusi 5 momentti, jolloin nykyinen 5 momentti siirtyy 6 momentiksi ja 5 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 523/2021, uusi 14 kohta sekä 15 luvun 2 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 513/2019, uusi 5 kohta ja mainittuun pykälään, sellaisena kuin se on laeissa 1069/2017, 513/2019, 523/2021, 365/2023 ja 526/2025, uusi 10 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

13 §

Sijoituspalvelun tarjoajia koskevat määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) *sivuliikkeellä* muussa kuin kotivaltiossa sijaitsevaa sijoituspalveluyrityksen tai ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen toimipaikkaa, joka on oikeudellisesti osa sijoituspalveluyritystä tai ulkomaista sijoituspalveluyritystä ja josta käsin tarjotaan sijoituspalvelua tai harjoitetaan sijoitustoimintaa sekä voidaan tarjota myös oheispalvelua; kaikkia sijoituspalveluyrityksen samaan jäsenvaltioon perustamia liiketoimipaikkoja pidetään yhtenä sivuliikkeenä silloin, kun sijoituspalveluyrityksen päätoimipaikka on toisessa jäsenvaltiossa;

12) *keskusvastapuolella* OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012, jäljempänä *markkinarakennetoimija-asetus*, 2 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettua keskusvastapuolta;

13) *ehdot täyttävällä keskusvastapuolella* EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 88 alakohdassa tarkoitettua keskusvastapuolta.

3 luku

Sijoituspalveluyrityksen toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä merkittävien omistajien luotettavuus

1 a §

Eräiden sijoituspalveluyritysten toimilupaa koskeva erityissäännös

Sijoituspalveluyrityksen, jolle on myönnetty toimilupa 1 luvun 15 §:n 1 momentin 3 tai 6 kohdassa tarkoitettuun kaupankäyntiin omaan lukuun tai liikkeeseenlaskun takaamiseen, on haettava luottolaitostoiminnasta annetun lain 4 luvun mukaisesti luottolaitoksen toimilupaa viimeistään samana päivänä, kun sen kahdentoista peräkkäisen kuukauden jaksolta laskettu kuukausittaisten kokonaisvarojen keskiarvo täyttää vähintään yhden EU:n

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan b alakohdassa säädetyistä edellytyksistä.

Finanssivalvonta voi 1 momentista poiketen myöntää sijoituspalveluyrityksen hakemuksesta poikkeuksen luottolaitoksen toimilupaa koskevasta vaatimuksesta. Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava hakemuksesta Euroopan pankkiviranomaiselle.

Finanssivalvonnan on otettava 4 momentissa tarkoitettua poikkeusta koskevaa päätöstä tehdessään huomioon vähintään yrityksen sijoittautumisjäsenvaltiossa ja koko unionissa harjoittaman toiminnan luonne, laajuus, monimutkaisuus, merkitys sekä sen toiminnan aiheuttama järjestelmäriski. Jos yritys on osa ryhmää, tulee harkinnassa ottaa huomioon myös ryhmän organisaatorakenne, kirjanpitokäytännöt ja varojen jakautuminen ryhmän yhteisöjen kesken. Finanssivalvonnan tulee ottaa huomioon harkinnassaan Euroopan pankkiviranomaisen antama lausunto asiasta.

Finanssivalvonnan on annettava päätös 4 momentissa tarkoitettua poikkeuksesta kuukauden kuluessa Euroopan pankkiviranomaisen lausunnon vastaanottamisesta. Jos Finanssivalvonnan päätös poikkeaa Euroopan pankkiviranomaisen lausunnosta, Finanssivalvonnan on esitettävä poikkeamisen perusteet päätöksessään. Finanssivalvonnan tulee ilmoittaa päätöksestään poikkeusta hakeneelle yritykselle ja Euroopan pankkiviranomaiselle. Euroopan pankkiviranomainen julkaisee päätöksen verkkosivuillaan. Finanssivalvonnan tulee arvioida päätöstään uudelleen kolmen vuoden välein.

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

2 b §

EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimusten soveltaminen eräisiin sijoituspalveluyrityksiin

Jos sijoituspalveluyritys täyttää EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 1 artiklan 2 tai 5 kohdassa säädetyt edellytykset, yritykseen sovelletaan tämän lain 6 b luvun 1 a, 1 b, 2 a–2 c ja 7–13 §:ssä sekä 6 c luvussa säädettyjen vaatimusten sijaan EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitostoiminnasta annetun lain vaatimuksia 4 momentin mukaisesti. Jos edellä tarkoitettu edellytykset täyttävä sijoituspalveluyritys kuuluu EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 25 alakohdassa tarkoitettuun sijoituspalveluyrityksryhmään, kyseiseen sijoituspalveluyrityksryhmään sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään luottolaitosten konsolidoidusta valvonnasta.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

6 b luku

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät, avoimuus, riskien hallinta ja palkitseminen

1 a §

Sijoituspalveluyrityksen sisäiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät

Sijoituspalveluyrityksellä on oltava sen liiketoimintamalliin ja toimintaan liittyvien riskien luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen suhteutetut asianmukaiset ja luotettavat hallinto- ja ohjausjärjestelmät. Näihin kuuluvat:

2) tehokkaat prosessit sellaisten riskien tunnistamiseksi, hallitsemiseksi ja seuraamiseksi, joita sijoituspalveluyrityksiin kohdistuu tai saattaa kohdistua tai joita ne aiheuttavat tai saattavat aiheuttaa muille, sekä niistä raportoimiseksi, mukaan lukien keskittymäriski, joka aiheutuu keskusvastapuoliin liittyvistä vastuista, ottaen huomioon markkinarakennetoimija-asetuksen 7 a artiklassa säädetty edellytykset;

2 b §

Riskien hallinta

Sijoituspalveluyrityksen on otettava käyttöön tehokkaat strategiat, toimintatavat, prosessit ja järjestelmät, joilla tunnistetaan, mitataan, hallitaan ja valvotaan seuraavia riskitekijöitä ja niiden vaikutuksia:

4) maksuvalmiusriski tarkoituksenmukaisella aikajänteellä, myös päivänsisäisesti, sen varmistamiseksi, että sijoituspalveluyrityksellä on riittävästi likvidejä varoja, jotta voidaan muun muassa puuttua 1–3 kohdassa tarkoitettujen riskien merkittäviin aiheuttajiin;

5) keskusvastapuoliin liittyvistä vastuista aiheutuvan keskittymäriskin merkittävät aiheuttajat ja vaikutukset sekä merkittävät vaikutukset omiin varoihin.

Edellä 1 momentin 5 kohdan soveltamiseksi sijoituspalveluyrityksen ylimmän hallintoelimen tulee laatia erityiset suunnitelmat ja määrälliset tavoitteet markkinarakennetoimija-asetuksen 7 a artiklan mukaisesti seuratakseen ja käsitelläkseen keskittymäriskiä, joka aiheutuu unionille tai sen yhdelle tai useammalle jäsenvaltiolle järjestelmän kannalta huomattavan merkittäviä palveluja tarjoaviin keskusvastapuoliin liittyvistä vastuista.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

6 c luku

Taloudellisen aseman valvonta ja vakavaraisuuden arviointiprosessi

2 §

Vakavaraisuuden arviointi

Finanssivalvonnan on, ottaen huomioon sijoituspalveluyrityksen koko, riskiprofiili ja liiketoimintamalli, tarkasteltava sijoituspalveluyrityksen käyttöön ottamia järjestelyjä, strategioita, prosesseja ja mekanismeja ja arvioitava tarpeen mukaan seuraavat seikat sijoituspalveluyrityksen riskien hyvän hallinnan ja kattamisen varmistamiseksi:

1) 6 b luvun 2 b §:ssä tarkoitetut riskit;

Finanssivalvonnan on 1 momentin 1 kohdan soveltamiseksi arvioitava ja seurattava sijoituspalveluyritysten käytäntöjen kehittymistä siltä osin kuin on kyse niiden keskusvastapuoliin liittyvistä vastuista aiheutuvan keskittymäriskin hallinnasta, mukaan lukien 6 b luvun 2 b §:n 6 momentin mukaisesti laaditut suunnitelmat, ja edistymisestä niiden liiketoimintamallien mukauttamisessa markkinarakennetoimija-asetuksen 7 a artiklassa säädettyihin vaatimuksiin.

5 §

Valvontavaltuudet

Finanssivalvonta voi 6 b luvun 2 b §:n sekä tämän luvun 2 §:n, 3 §:n 4 ja 5 momentin sekä 4 §:n säännöksiä sovellettaessa:

13) vaatia sijoituspalveluyritystä vähentämään sijoituspalveluyrityksen verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuuteen kohdistuvia riskejä yritysten prosessien, tietojen ja varojen luottamuksellisuuden, eheyden ja saatavuuden varmistamiseksi;

14) vaatia sijoituspalveluyrityksiä vähentämään keskusvastapuoleen liittyviä vastuutaan tai järjestämään vastuutaan uudelleen määrittystileillään markkinarakennetoimija-asetuksen 7 a artiklan mukaisesti, jos Finanssivalvonta katsoo, että kyseiseen keskusvastapuoleen liittyvistä vastuista aiheutuu liiallinen keskittymäriski.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

15 luku

Hallinnolliset seuraamukset

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

- 3) tämän lain 9 a luvun 2 §:n säännökset osakkeenomistajien tunnistetiedoista;
- 4) luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun säännökset tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja konsernitilinpäätöksen laatimisesta ja julkistamisesta;
- 5) tämän lain 3 luvun 1 a §:n 1 momentin säännös luottolaitoksen toimiluvasta, jos Finanssivalvonta ei ole myöntänyt mainitun pykälän 4 momentin mukaista poikkeusta, sekä säännöksen perusteella annettu Finanssivalvonnan päätös.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 4 momentin lisäksi seuraamusmaksu voidaan kohdistaa 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa myös muulle luonnolliselle henkilölle, joka on ollut vastuussa rikkomisesta sovellettavan lain mukaan.

16 a luku

Valvontavaltuudet

2 §

Uhkasakko

Finanssivalvonnan määräämään uhkasakkoon sovelletaan **Finanssivalvonnasta annetun lain** 33 a §:stä poiketen tätä pykälää, jos kyseessä on 2 momentissa tarkoitettu laiminlyönti tai rikkomus.

Jos sijoituspalveluyritys toiminnassaan laiminlyö noudattaa tai rikkoo tämän lain 15 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä, Finanssivalvonta voi uhkasakolla velvoittaa yrityksen täyttämään velvollisuutensa.

Uhkasakko voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös sijoituspalveluyrityksen johtoon tai toimivaan johtoon kuuluvalle henkilölle tai muulle luonnolliselle henkilölle, joka on ollut vastuussa rikkomisesta sovellettavan lain mukaan.

Uhkasakon enimmäismäärä on yhden päivän ajalta:

1) oikeushenkilön osalta viisi prosenttia sellaisesta keskimääräisestä päiväkohtaisesta nettoliikevaihdosta, joka vastaisi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 b §:n 2 momentin 1 kohdassa tai 40 b §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua vuotuista kokonaisnettoliikevaihtoa jaettuna 365:llä; ja

2) luonnollisen henkilön osalta 50 000 euroa.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Uhkasakko voidaan tuomita maksettavaksi enintään kuuden kuukauden ajalta.

Uhkasakko asetetaan juoksevana uhkasakkona. Uhkasakon asettamiseen ei sovelleta uhkasakkolain (1113/1990) 9 §:ää. Uhkasakon tuomitsemisesta päättää Finanssivalvonta. Uhkasakon tuomitsemiseen ei sovelleta mainitun lain 10 §:n 2 momenttia. Muilta osin uhkasakon asettamiseen ja tuomitsemiseen sovelletaan mainittua uhkasakkolakia.

Finanssivalvonta voi tehostaa 1 §:ssä tarkoitettua kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain (1501/2001) 5 §:n 1 ja 3 momentti, 9 §:n 1 momentti ja 13 §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 5 §:n 1 momentti laissa 1348/2022 sekä 5 §:n 3 momentti ja 9 §:n 1 momentti laissa 404/2019, seuraavasti:

5 §

Sulautumiseen osallistuvien luottolaitosten ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 a luvussa. Osakeyhtiölaissa tarkoitettulta tilintarkastajalta edellytetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 14 §:n mukaista pätevyyttä.

Finanssivalvonnan toimivallasta vastustaa sulautumista säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 a luvussa. Finanssivalvonnan on ilmoitettava vastustuksestaan rekisteriviranomaiselle kuukauden kuluessa osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua velkojille annettavassa kuulutuksessa mainitusta määräpäivästä.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

9 §

Jakautuvan luottolaitoksen jakautumissuunnitelmaan ja jakautumisen täytäntöönpanon rekisteröintiin sekä täytäntöönpanoa koskevaan lupaan ja todistukseen sovelletaan, mitä niistä 5, 5 b, 6 ja 6 a §:ssä säädetään sulautumisen osalta.

13 §

Liiketoiminnan luovutuksen täytäntöönpanoon sovelletaan lisäksi, mitä 3 luvussa säädetään jakautumisen täytäntöönpanosta. Velkojen kuulemismenettely koskee kuitenkin ainoastaan luovutettavia velkoja. Liiketoiminnan luovutuksesta on ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Ilmoitusmenettelyyn ja ilmoituksen sisältöön sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 a luvussa säädetään merkittävien varojen ja velkojen luovuttamisesta lukuun ottamatta mainitun luvun 3 §:ssä säädettyä vähimmäisosuutta. Finanssivalvonta voi vastustaa liiketoiminnan luovutusta, jos liiketoiminnan luovutus todennäköisesti vaarantaa vastaanottavan luottolaitoksen toimilupaedellytysten säilymisen. Finanssivalvonnan on ilmoitettava vastustuksestaan rekisteriviranomaiselle kuukauden kuluessa velkojille annettavassa kuulutuksessa mainitusta määräpäivästä. Vastustuksesta on viivytyksettä annettava tieto liiketoiminnan luovutuksen osapuolina oleville luottolaitoksille. Liiketoiminnan luovutuksen saa rekisteröidä vain, jos Finanssivalvonta ei vastusta sitä edellä mainitussa ajassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain (423/2013) 6 §:n 1 ja 3 momentti, 12 §:n 1 momentti ja 16 §:n 3 momentti, sellaisena kuin niistä on 6 §:n 1 momentti laissa 1349/2022, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

6 §

Sulautumiseen osallistuvien luottolaitosten ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 a luvussa. Osuuskuntalaissa tarkoitettulta tilintarkastajalta edellytetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 14 §:n mukaista pätevyyttä.

Finanssivalvonnan toimivallasta vastustaa sulautumista säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 a luvussa. Finanssivalvonnan on ilmoitettava vastustuksestaan rekisteriviranomaiselle kuukauden kuluessa osuuskuntalain 20 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua velkojille annettavassa kuulutuksessa mainitusta määräpäivästä.

12 §

Jakautuvan luottolaitoksen jakautumissuunnitelmaan, jakautumisen täytäntöönpanon rekisteröintiin sekä täytäntöönpanoa koskevaan lupaan ja todistukseen sovelletaan, mitä niistä 5–10 §:ssä säädetään sulautumisen osalta.

16 §

Luottolaitoksen liiketoiminnan luovutukseen sovelletaan lisäksi, mitä 4 luvussa säädetään jakautumisen täytäntöönpanosta. Velkojien kuulemismenettely koskee kuitenkin ainoastaan luovutettavia velkoja. Liiketoiminnan luovutuksesta on ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Ilmoitusmenettelyyn ja ilmoituksen sisältöön sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 a luvussa säädetään merkittävien varojen ja velkojen luovuttamisesta lukuun ottamatta mainitun luvun 3 §:ssä säädettyä vähimmäisosuutta. Finanssivalvonta voi vastustaa liiketoiminnan luovutusta, jos liiketoiminnan luovutus todennäköisesti vaarantaa vastaanottavan luottolaitoksen toimilupaedellytysten säilymisen. Finanssivalvonnan on ilmoitettava vastustuksestaan rekisteriviranomaiselle kuukauden kuluessa velkojille annettavassa kuulutuksessa mainitusta määräpäivästä. Vastustuksesta on viivytyksettä annettava tieto liiketoiminnan luovutuksen osapuolina oleville luottolaitoksille. Liiketoiminnan luovutuksen saa rekisteröidä vain, jos Finanssivalvonta ei vastusta sitä edellä mainitussa ajassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

säästöpankkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan säästöpankkilain (1502/2001) 65 §:n edellä oleva väliotsikko, 66 §, 85 §:n edellä oleva väliotsikko, 86 § ja 89 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 66 ja 86 § ja 89 §:n 1 momentti laissa 1423/2007, seuraavasti:

Sulautumissuunnitelman rekisteröiminen ja kuulutus velkojille

66 §

Sulautumiseen osallistuvien säästöpankkien on ilmoitettava sulautumisesta Finanssivalvonnalle luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 a luvussa säädetyllä tavalla. Finanssivalvonnan oikeudesta vastustaa sulautumista säädetään mainitussa luvussa. Finanssivalvonnan on ilmoitettava vastustuksesta rekisteriviranomaiselle kuukauden kuluessa tämän lain 67 §:n 2 momentissa säädetyistä määräajasta. Valitus sulautumisen vastustamista koskevaan päätökseen on käsiteltävä kiireellisenä.

Jakautumissuunnitelman rekisteröiminen ja kuulutus velkojille

86 §

Jakautumiseen osallistuvien säästöpankkien on ilmoitettava jakautumisesta Finanssivalvonnalle luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 a luvun mukaisesti. Finanssivalvonnan oikeudesta vastustaa jakautumista säädetään mainitussa luvussa. Finanssivalvonnan on ilmoitettava vastustuksesta rekisteriviranomaiselle kuukauden kuluessa tämän lain 67 §:n 2 momentissa säädetyistä määräajasta. Valitus jakautumisen vastustamista koskevaan päätökseen on käsiteltävä kiireellisenä.

89 §

Liiketoiminnan luovutukseen sovelletaan, mitä 83 ja 85 §:ssä säädetään jakautumissuunnitelmasta ja sen rekisteröinnistä, 87 §:n 1 ja 2 momentissa ja 87 a §:ssä velkojainsuojasta sekä 87 g ja 87 h §:ssä jakautumisen täytäntöönpanosta kuitenkin niin, että 87 §:n 1 ja 2 momentin mukainen velkojen kuulemismenettely koskee ainoastaan luovutettavia velkoja. Liiketoiminnan luovutuksesta on ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Ilmoitusmenettelyyn ja ilmoituksen sisältöön sovelletaan, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 a luvussa säädetään merkittävien varojen ja velkojen luovuttamisesta lukuun ottamatta mainitun luvun 3 §:ssä säädettyä vähimmäisosuutta. Finanssivalvonta voi vastustaa liiketoiminnan luovutusta, jos liiketoiminnan luovutus todennäköisesti vaarantaa vastaanottavan luottolaitoksen toimilupaedellytysten säilymisen. Finanssivalvonnan on ilmoitettava vastustuksestaan rekisteriviranomaiselle kuukauden kuluessa velkojille annettavassa kuulutuksessa mainitusta

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

määräpäivästä. Vastustuksesta on viivytyksettä annettava tieto liiketoiminnan luovutuksen osapuolina oleville luottolaitoksille. Liiketoiminnan luovutuksen saa rekisteröidä vain, jos Finanssivalvonta ei vastusta sitä edellä mainitussa ajassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoitusrahastolain (213/2019) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 35 kohta, 3 §:n 16 kohta ja 13 luvun 7 §:n 2–4 momentti,
sellaisena kuin niistä ovat 1 luvun 2 §:n 1 momentin 35 kohta ja 3 §:n 16 kohta laissa 1445/2025, sekä
lisätään 1 luvun 2 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1445/2025, uusi 36 kohta ja 3:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 527/2021, 953/2022, 987/2024 ja 1445/2025, uusi 17 kohta seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

35) *arvopaperikeskuksella* arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (348/2017) 1 luvun 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettua arvopaperikeskusta sekä sellaista mainitun pykälän 6 kohdassa tarkoitettua ulkomaalaista arvopaperikeskusta, joka on saanut arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisen toimiluvan hoitaa arvopaperikeskuksen tehtäviä ETA-valtiossa tai kolmannessa maassa;

36) *keskusvastapuolella* 3 §:n 5 kohdassa mainitun markkinarakennetoimija-asetuksen 2 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettua keskusvastapuolta.

3 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

16) *Euroopan järjestelmäriskikomitealla* finanssijärjestelmän makrotason vakauden valvonnasta Euroopan unionissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1092/2010 tarkoitettua Euroopan järjestelmäriskikomiteaa;

17) *markkinarakennetoimija-asetuksella* OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 648/2012.

13 luku

Sijoitusrahaston sijoittaminen

7 §

Sijoitusrahaston vähimmäishajautusvaatimukset

Sellaisiin johdannaissopimuksiin, joita ei määritetä markkinarakennetoimija-asetuksen 14 artiklan mukaisesti toimiluvan saaneessa tai 25 artiklan mukaisesti tunnustetussa keskusvastapuolella, sijoittamisesta aiheutuva vastapuoliriski ei saa saman vastapuolen osalta ylittää yhtä kymmenesosaa sijoitusrahaston varoista, jos vastapuoli on tämän luvun 5 §:ssä tarkoitettu luottolaitos, ja muussa tapauksessa yhtä kahdeskymmenesosaa sijoitusrahaston varoista.

Sellaisia sijoituksia saman liikkeeseenlaskijan arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin, jotka ylittävät yhden kahdeskymmenesosan sijoitusrahaston varoista, saa yhteensä olla enintään kaksi viidesosaa sijoitusrahaston varoista. Tätä rajoitusta ei sovelleta talletuksiin eikä sellaisiin markkinarakennetoimija-asetuksen 14 artiklan mukaisesti toimiluvan saaneessa tai 25 artiklan mukaisesti tunnustetussa keskusvastapuolella määritettyihin johdannaissopimuksiin sijoittamiseen, joissa vastapuolena on tämän luvun 5 §:ssä tarkoitettu luottolaitos.

Sijoitusrahaston varoista yhteensä enintään yksi viidesosa saadaan sijoittaa saman liikkeeseenlaskijan arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin, kyseisen yhteisön vastaanottamiin talletuksiin tai sellaisiin johdannaissopimuksiin, joita ei määritetä markkinarakennetoimija-asetuksen 14 artiklan mukaisesti toimiluvan saaneessa tai 25 artiklan

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

mukaisesti tunnustetussa keskusvastapuolella ja joista sijoitusrahastolle aiheutuu kyseiseen yhteisöön kohdistuva vastapuoliriski.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

Suomen Pankin virkamiehistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään Suomen Pankin virkamiehistä annettuun lakiin (1166/1998) uusi 9 a luku seuraavasti:

9 a luku

Karenssisopimus

32 b §

Suomen Pankki voi tehdä nimitettäväksi esitettävän henkilön kanssa ennen virkaan tai virkasuhteeseen nimittämistä tai virkamiehen kanssa virkasuhteen aikana uuteen tehtävään siirtymistä kirjallisen sopimuksen (*karenssisopimus*), jolla 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa rajoitetaan määräajaksi (*karenssiaika*) virkamiehen oikeutta siirtyä toisen työnantajan palvelukseen taikka aloittaa elinkeinon- tai ammatinharjoittamisen tai muun vastaavan toiminnan.

Karenssisopimuksen tekeminen edellyttää, että henkilöllä on virassaan, tehtävässään tai asemassaan pääsy sellaiseen salassa pidettävään tai julkisuutta muuten rajoittavien säännösten suojaamaan tietoon, jota voidaan olennaisella tavalla käyttää uudessa palvelussuhteessa tai toiminnassa omaksi tai toisen hyödyksi taikka toisen vahingoksi. Jos henkilöllä olisi pääsy edellä mainittuun tietoon, karenssisopimus voidaan asettaa nimittämisen tai uuteen tehtävään siirtymisen edellytykseksi. Karenssisopimus ei kuitenkaan sido virkamiestä, jos virkasuhde on päättynyt viranomaisesta johtuvasta syystä.

Karenssiajaksi voidaan sopia enintään kuusi kuukautta palvelussuhteen päättymisestä. Karenssiajaksi voidaan kuitenkin sopia enintään 12 kuukautta palvelussuhteen päättymisestä, jos sopimus tehdään 3 §:ssä tarkoitetun johtokunnan jäsenen tai johtajan virkaan tai virkasuhteeseen nimitetyin tai nimitettäväksi esitettävän henkilön kanssa.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Karenssisopimukseen on otettava ehto, jonka mukaa karenssiaika lasketaan siitä päivästä alkaen, jolloin osallistuminen 2 momentissa tarkoitettuun tehtävään, virkaan tai asemaan on päättynyt. Henkilöllä ei saa enää karenssiaikana olla pääsyä salassa pidettävään tai julkisuutta muuten rajoittavien säännösten suojaamaan tietoon, joka on olennainen määrätyn karenssin kannalta tai joka toimisi perusteena uudelle karenssille.

Sopimusehto karenssiajasta tulee voimaan, jos Suomen Pankki arvioi, että siirtymisessä tai palvelujen tarjoamisessa on kyse 2 momentissa tarkoitettusta tilanteesta. Suomen Pankin on tehtävä arvio ja asiaa koskeva päätös kuukauden kuluessa virkamiehen antaman ilmoituksen vastaanottamisesta.

Kansainvälisiin tai eurooppalaisiin finanssivalvontajärjestelmiin liittyvistä viranomaisten oikeuksista ja velvollisuuksista säädetään Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1093/2010, luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetussa neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1024/2013 ja yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 806/2014.

32 c §

Karenssisopimukseen on otettava 2–5 momentin mukaiset ehdot.

Virkamiehen on viipymättä ilmoitettava Suomen Pankille aikomuksestaan siirtyä tai tarjota palveluita 32 b §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Ilmoitus on tehtävä virkasuhteen tai toimikauden aikana tai karenssiajan enimmäisaikana vastaavana aikana, jos virkasuhde tai toimikausi on jo päättynyt.

Ilmoituksen tulee sisältää asian käsittelemiseksi tarpeelliset yhteystiedot sekä tieto 32 b §:n 1 momentissa tarkoitettusta yhteisöstä, selvitys uuteen tehtävään siirtymisen ajankohdasta sekä uuden tehtävän pääasiallisesta sisällöstä.

Sen, jolle karenssi on määrätty Suomen Pankin arvion perusteella, on viipymättä ilmoitettava Suomen Pankille sellaisista olosuhteista tapahtuneista olennaisista muutoksista, jotka voivat vaikuttaa hänelle määrättyyn karenssiin tai sen ajalta maksettavaan korvaukseen.

32 d §

Karenssisopimukseen on otettava 2 momentin mukaiset ehdot.

Karenssiajalta maksetaan palkkaa vastaava korvaus. Korvauksesta vähennetään karenssiaikainen palkka, palkkio, etuus tai muu palkkaa vastaava korvaus.

32 e §

Karenssisopimukseen voidaan ottaa ehto sopimussakosta, jolloin sopimukseen on otettava 2–4 momentin mukaiset ehdot.

Sopimussakkoa sovelletaan, jos virkamies tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyö karenssisopimuksen mukaisen ilmoitusvelvollisuutensa tai siirtyy toisen työnantajan palvelukseen tai tarjoaa palveluita aloittamalla elinkeinon- tai ammatinharjoittamisen tai muun toiminnan karenssisopimuksen vastaisesti.

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Sopimussakko saa olla enintään kaksi kertaa se määrä, joka henkilölle maksettaisiin korvausta. Suomen Pankki voi virkamiehen rikottua sopimusta kohtuullistaa sopimussakon määrää kokonaisarviointiin perustuen. Sopimussakko voidaan jättää perimättä tai periä maksettavaksi vähimmäismäärää pienempänä, jos menettelyä voidaan pitää vähäisenä ja sopimussakon perimättä jättäminen tai periminen vähimmäismäärää pienempänä on kohtuullista menettelyn laatu, suunnitelmallisuus ja muut olosuhteet huomioon ottaen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Suomen Pankki tai virkamies, joka on nimitetty tai jota esitetään nimitettäväksi tämän lain voimaan tullessa, voivat tehdä karenssisopimuksen noudattaen, mitä tämän lain 9 a luvussa säädetään.

9.

Laki

sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 1 §:n 2 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 416/2025, seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään seuraavien rangaistusluonteisten hallinnollisten seuraamusten täytäntöönpanosta:

3) Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 17 e §:ssä tarkoitettu rikkomusmaksu, 38 §:ssä tarkoitettu rikemaksu ja 40 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 8 luvun 7 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 8 luvun 7 e §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 654/2024, seuraavasti:

8 luku

Velkojen arvonalentaminen ja muuntaminen omiin varoihin luettaviksi rahoitusvälineiksi

7 e §

Vähimmäisvaatimus tytäryrityksille

Lisäksi virasto voi 1 momentissa säädetystä poiketen asettaa siinä tarkoitetuille tytäryrityksille vähimmäisvaatimuksen konsolidoidulla tasolla, jos tytäryritykselle on asetettu luottolaitostoiminnasta annetun lain 11 luvun 6 §:ssä säädetty harkinnanvarainen lisöpääomavaatimus konsolidoidulla tasolla. Vähimmäisvaatimuksen asettaminen tytäryritykselle konsolidoidulla tasolla ei saa johtaa siihen, että konsolidointiin kuuluvan alakonsernin pääomapohjan vahvistamiseksi tarvittava määrä yliarvioidaan tämän lain 7 §:n 4 momentin 2 kohtaa sovellettaessa. Arviossa on otettava huomioon tällöin myös konsolidointiin kuuluvien kriisinratkaisusuunnitelman mukaan selvitystilaan tai konkurssiin asetettavien laitosten määrä sekä sellaisten laitosten määrä, jotka eivät ole kriisinratkaisun kohteena olevia yhteisöjä ja joihin kriisinratkaisun kohteena olevan ryhmän kriisinratkaisusuunnitelmassa ei sovellettaisi velkojen alaskirjaus- ja muuntamisvaltuuksia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Valiokunnan mietintö TaVM 20/2026 vp

Valiokunnan lausumaehdotukset

1. *Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ryhtyy toimenpiteisiin lainsäädännön muuttamiseksi niin, että se mahdollistaa anonymisoitujen ja aggregoitujen kotitalous- ja yrityskohtaisten talletus- ja luottotietojen luovuttamisen analyysi- ja tutkimuskäyttöön esimerkiksi Tilastokeskuksen tutkimuspalveluiden kautta.*
2. *Eduskunta edellyttää, että luottolaitosten pääomavaatimusten tarvetta arvioitaessa ja niitä asetettaessa varmistetaan siitä, että suomalaiset pankit eivät joudu heikompaan kilpailuasemaan niiden keskeisiin kilpailijoihin, kuten ruotsalaisiin pankkeihin, verrattuna ja että niillä on tasavertaiset edellytykset kilpailla markkinoilla.*
3. *Eduskunta edellyttää, että Finanssivalvonnan toiminnan tavoitteita laajennetaan valtioneuvoston toimenpitein niin, että rahoitusvakauden turvaamisen ohella Finanssivalvonnan toiminnan tavoitteena on edistää talouskasvua sekä suomalaisten finanssimarkkinoiden kehittymistä ja kilpailukykyä.*
4. *Eduskunta edellyttää, että EU:n pankkisektoria koskevia tulevia sääntelyuudistuksia varten Suomella on hyvissä ajoin selkeät tavoitteet ja kannat, joissa huomioidaan rahoitusvakauden ohella myös kasvuun ja kilpailukykyyn liittyvät näkökohdat. EU-sääntelyn sisältöön tulee vaikuttaa näiden kantojen mukaisesti aktiivisesti, määrätietoisesti ja oikea-aikaisesti.*

Helsingissä 9.6.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

varapuheenjohtaja Pauli Aalto-Setälä kok
jäsen Noora Fagerström kok
jäsen Kaisa Garedew ps
jäsen Lotta Hamari sd
jäsen Timo Harakka sd
jäsen Pertti Hemmilä kok
jäsen Hilikka Kemppi kesk
jäsen Timo Mehtälä kesk
jäsen Oras Tynkkynen vihr
jäsen Heikki Vestman kok
jäsen Johannes Yrttiaho vas
varajäsen Aleks Jäntti kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Johanna Rihto-Kekkonen